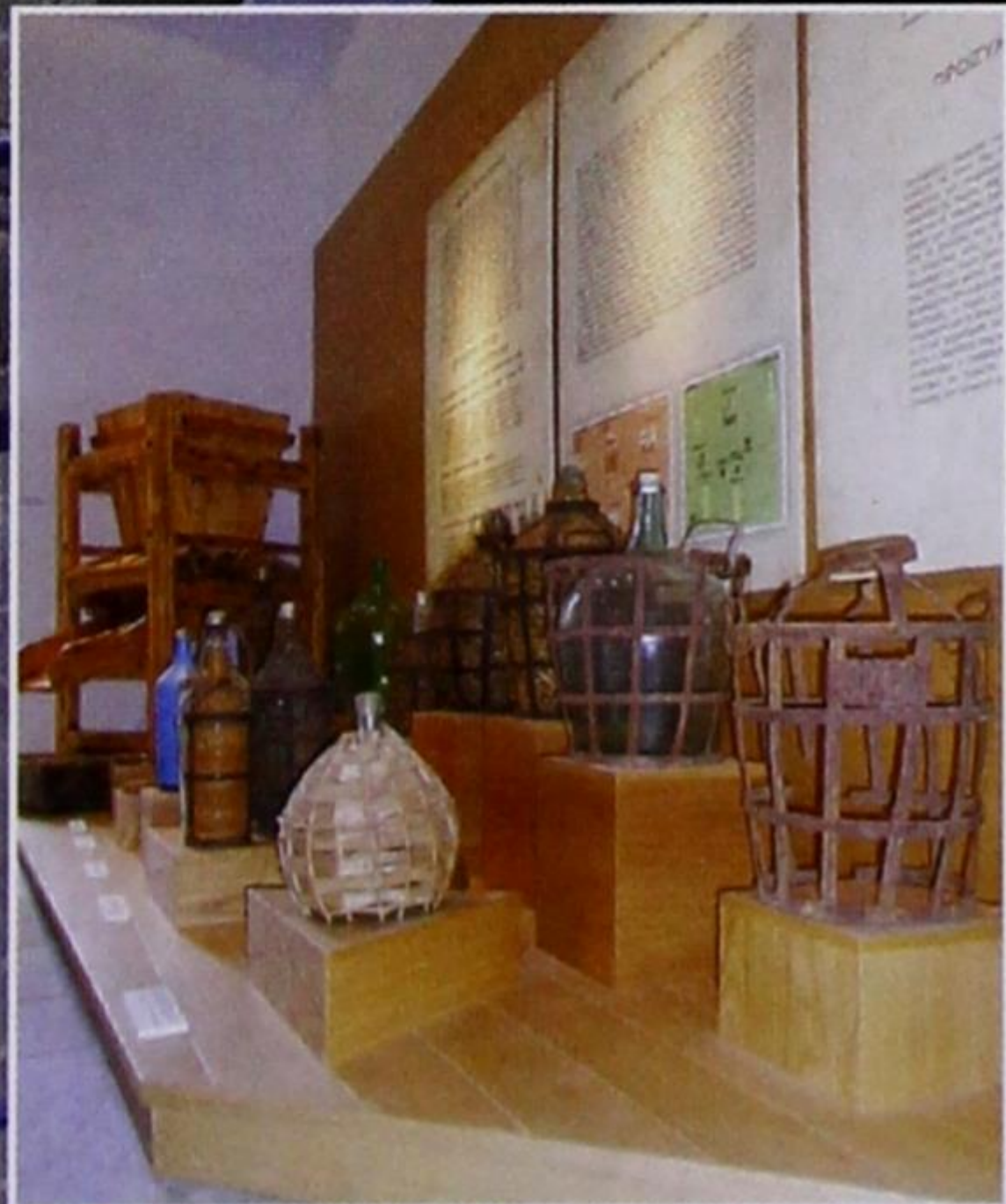

ΚΟΝΙΤΣΑ

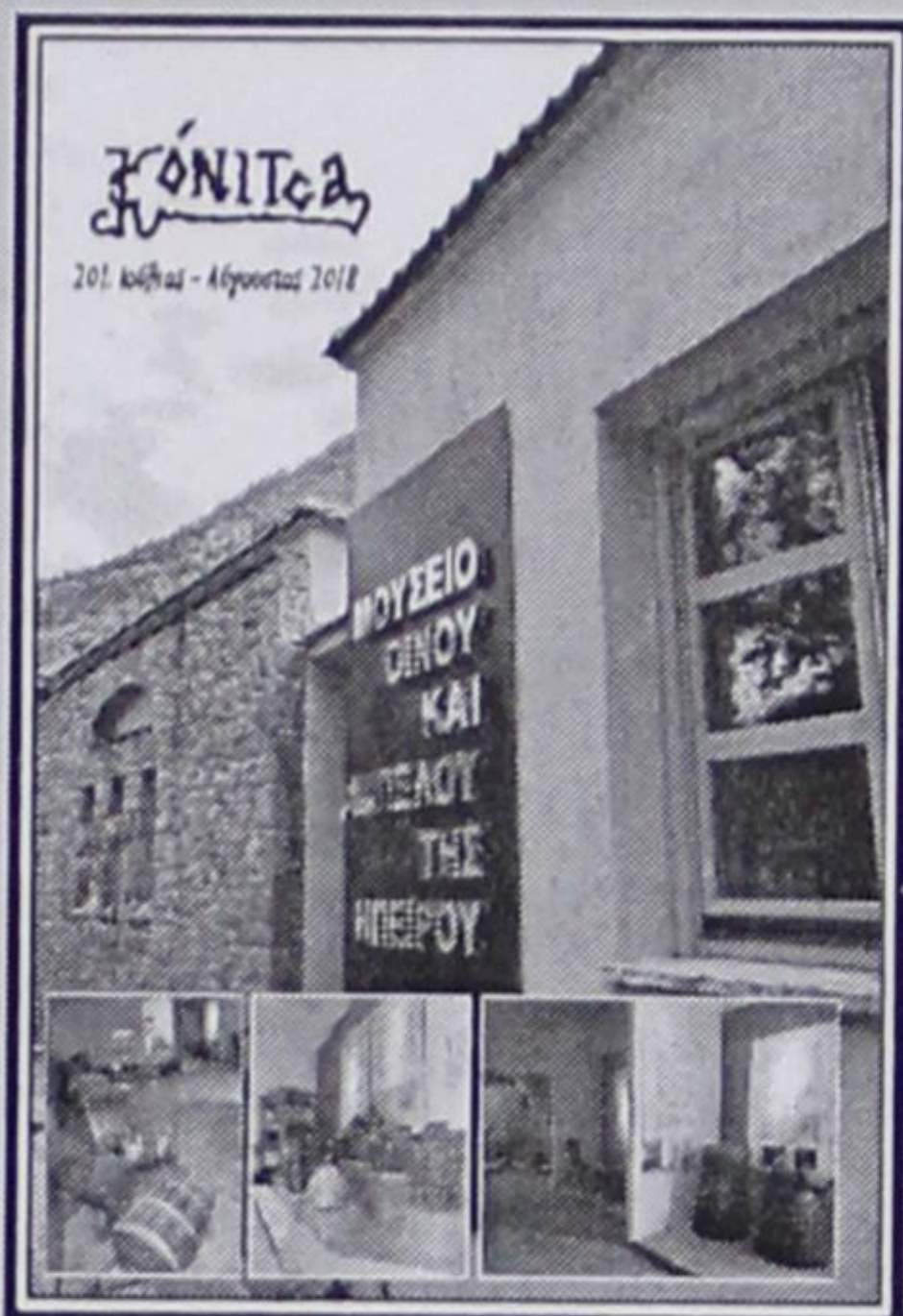
201. Ιούλιος - Αύγουστος 2018

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΟΙΝΟΥ
ΚΑΙ
ΑΜΠΕΛΟΥ
ΤΗΣ
ΗΠΕΙΡΟΥ

201. Ιούλιος - Αύγουστος 2018

Φωτ. εξωφ. Α.Τ. - Π. Τ.
(Μουσείο Οίνου & Αμπέλου Κόνιτσα)

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

«Σύλλογος Φίλων Περιοδικού
ΚΟΝΙΤΣΑ»

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

και Υπεύθυνος κατά Νόμο:

Σωτήρης Τουφίδης

Κόνιτσα 44.100

Τηλ. - fax. 26550 22212

Κιν. 6979138737

periodiko-konitsa@hotmail.com

Συντάσσεται από Επιτροπή:

Ανδρέου Ηλίας

Τουφίδης Σωτήρης

Τσιάγκης Ίκαρος

Ετήσια συνδρομή:

Εσωτερικού 15 Ευρώ,

Εξωτερικού 30 Ευρώ ή 40 Δολ.

Αλληλογραφία - Συνδρομές

στον υπεύθυνο **Σ. Τουφίδη**

ή

Τρ. Πειραιώς: 6302-010076-607

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ
ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Περίοδος Τρίτη • Τεύχος 201 Ιούλιος - Αύγουστος 2018 • Euro 3

Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν α

Σελ.

233	Πλημμύρες και φωτιές, Σ.Τ.
234	Φεστιβάλ Παραδοσιακών χορών
237	Εορταστικές εκδηλώσεις για Αγ. Παΐσιο
239	Αναμνήσεις Αγ. Παΐσιου, Χ. Γκούτου
243	Παρουσίαση Ευεργετών, Η. Ανδρέου
247	Εκδήλωση για τους Απόδημους, Δ. Ζιακόπουλου
250	Το γεφύρι της Πλάκας, Σωκ. Οικονόμου
251	Δημόσια Βιβλιοθήκη
254	Εδώ η τρανή η Βούρμπιανη, Π. Μανώλη
259	Η τζαμάρα του Βλάχου, Χαρ. Ρεμπέλη
261	Χειμωνιάτικο Δωμάτιο, Η. Ανδρέου
263	Εφιάλτες και Δοσίλογοι, Σ.Τ.
267	Οδοιπορικό στην Πυρσόγιαννη, Π. Μπρούμα
269	Μ' ένα γράμμα, Α. Παπαχρήστου
271	Έμμετροι σίχοι, Γ. Μαυρογιάννη
273	Ποιήματα, Β. Τσάγκα - Θ. Βανούση
274	Βιβλιοπαρουσίαση, Σ.Τ. - Κ. Παγανιά
277	Εύθυμα και σοβαρά, Μ. Σπηλιόπουλου
278	Παλαιοσέλλι, Π. Γρέντζιου
280	Τριάκοντα ημερών αιχμαλωσία, Ν. Βεκιάρη
283	Τοπωνύμια Αρμάτοβου, Χρ. Γιαννάκου
286	Απονομή Βραβείων
288	Κι όμως υπάρχουν άνθρωποι, Β. Θεοδώρου
291	Σχόλια - Ειδήσεις - Κοινωνικά

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Θ Ε Ο Δ Ω Ρ Ι Δ Η

Γαριβάλδη 10,
45221 Ιωάννινα
τηλ. 26510 77358
e_theodo@otenet.gr

Πλημμύρες και φωτιές

Δεν πρόλαβαν να αποκατασταθούν οι ζημιές από τις πλημμύρες στη Μάνδρα Αττικής και νέες καταστροφές, μεγαλύτερες, βρήκαν την περιοχή με την πύρινη λαίλαπα που έκαψε δάση, σπίτια και το χειρότερο, δεκάδες άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους βρίσκοντας τραγικό θάνατο από τη μανία της φωτιάς.

Στη χώρα κηρύχτηκε τριήμερο εθνικό πένθος και μετά την καταστροφή ο απολογισμός και οι έρευνες: Έφταιξε η κλιματική αλλαγή; έφταιξε ο κακός καιρός και οι αλληλοκατηγορίες μεταξύ των πολιτικών κομμάτων και των Μ.Μ.Ε. παίρνουν και δίνουν.

Σε κάθε φυσική καταστροφή έτσι γίνεται πάντα στη χώρα μας. Μετά από σεισμούς, φωτιές, πλημμύρες, ταρακουνιούμαστε για λίγο και ύστερα επαναπαυόμαστε, ώσπου να μας βρει άλλο κακό.

Αφού δε λαμβάνουμε προληπτικά μέτρα γι' όλα αυτά, μετά τρέχουμε και δε φτάνουμε. Για δεκαετίες, οι αυθαιρεσίες πολιτών με την "ευλογία" πολιτικών και υπεύθυνων υπηρεσιακών παραγόντων, δημιούργησαν μια άναρχη κατάσταση σ' όλη τη χώρα: σπίτια χτίστηκαν παράνομα σε δάση και μπαζωμένα ρέματα, παίρνοντας νερό και ηλεκτρικό ρεύμα με πολιτικά τερτίπια, παραλίες ιδιωτικοποιήθηκαν και περιφράχτηκαν εμποδίζοντας κάθε πρόσβαση προς τη θάλασσα.

Νόμοι καταστρατηγήθηκαν κι έγινε αυτό το "αλαλούμ" σε πόλεις και χωριά. Και όταν η φύση θυμώνει, φταίει αυτή που ρίχνει νερό εκεί που ήταν ο προαιώνιος δρόμος προς τη θάλασσα.

Τα φυσικά φαινόμενα υπάρχουν από τότε που δημιουργήθηκε ο όμορφος πλανήτης μας.

Παγετώνες, φωτιές, πλημμύρες, σεισμοί και καταποντισμοί. Ακόμα και στη μυθολογία μας βλέπουμε ν' ανεβοκατεβαίνει η θερμοκρασία της γης από την απειρία του Φαέθοντα να χαλιναγωγήσει τα άλογα που σέρνουν το αμάξι του πατέρα του Ήλιου ή τον κατακλυσμό που καταστρέφει τον κακό κόσμο όπου γλιτώνουν μόνο ο ενάρετος Δευκαλίωνας και η γυναίκα του η Πύρρα.

Ας μην τα βάζουμε λοιπόν με τη φύση και ας παίρνει η πολιτεία τα προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα καθ' ύποδειξη των ειδικών, εφαρμόζοντας απερέγκλιτα τους νόμους προς κάθε κατεύθυνση, ώστε να ελαχιστοποιούμε το κακό κάθε φορά που μας προκύπτει. Αυτό βέβαια χρειάζεται πολιτική βούληση απ' όλους τους εθνοπατέρες και να μην παίζουν κρυφτούλι υπολογίζοντας το "πολιτικό κόστος".

Στην περιοχή μας, με πρωτοβουλία Δήμου-Δασαρχείου-Πυροσβεστικής και τη βοήθεια εθελοντών, ας οργανωθούμε καλύτερα ώστε να είμαστε πάντα έτοιμοι για κάθε κακό ενδεχόμενο.

Σ.Τ.

ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ: ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ 2018 "ΧΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ"

Με τη συμμετοχή δεκαεπτά (17) χορευτικών συγκροτημάτων από διάφορα μέρη της Ελλάδας πραγματοποιήθηκε στην Κόνιτσα το Σάββατο 14 Ιουλίου και την Κυριακή 15 Ιουλίου 2018 το **Φεστιβάλ Παραδοσιακών Χορών 2018 "Χορευτικές Διαδρομές"**, που συνδιοργάνωσαν ο Δήμος Κόνιτσας, ο Χορευτικός Σύλλογος Κόνιτσας "Στα βήματα της παράδοσης" ο Λαογραφικός Όμιλος "Ντόπιοι" Μαστοροχωρίων και Κόνιτσας και ο Χορευτικός Όμιλος Κόνιτσας.

Πεντακόσιοι πενήντα χορευτές από διάφορα μέρη της Ελλάδας συναντήθηκαν στην ακριτική Κόνιτσα, ξεδίπλωσαν το ταλέντο τους στους ελληνικούς παραδοσιακούς χορούς, που αποτελούν ένα από τα πιο σημαντικά και ζωντανά στοιχεία του λαϊκού μας πολιτισμού, ανέδειξαν ηθικές και κοινωνικές αξίες, μεταξύ των οποίων η συνεργασία, η επικοινωνία και η ομαδικότητα, τόνισαν την ανάγκη διατήρησης της δημοτικής και λαϊκής παράδοσης και μαζί με τους δεξιοτέχνες μουσικούς της παραδοσιακής μουσικής (Νίκος Φιλίππιδης, Διαμαντής Παπαναστασίου, Κώστας Φιλίππιδης, Λάμπρος Τζόκας, Λευκοθέα Φιλίππιδη, Περικλής Παπαδόπουλος, Ντίνος Χρήστου, Σαράντης Δράμαλης, Μιχάλης Μιχόπουλος, Κώστας Μπέλλος, Βαλάντης Καζαντζής, Αποστόλης Δούζαλης), πρόσφεραν ένα μοναδικό θέαμα και ταξίδεψαν το κοινό, που κατέκλυσε την κεντρική πλατεία της Κόνιτσας σε ένα υπέροχο μουσικοχορευτικό ταξίδι.

Η παρουσίαση και ο συντονισμός της εκδήλωσης έγινε με άρτιο και γλαφυρό τρόπο από τον έμπειρο δημοσιογράφο Παναγιώτη

Τζόκα.

Τα χορευτικά συγκροτήματα που συμμετείχαν είναι:

Το Σάββατο 14 Ιουλίου 2018

1. Ο Χορευτικός Όμιλος Κόνιτσας με χορούς από το Μιστί και τα Φάρασα της Καππαδοκίας.

2. Ο Μουσικοδραματικός Σύλλογος Χωριστής "Αναγεννηθείσα Μακεδονία" με χορούς Δράμας.

3. Το Χορευτικό Συγκρότημα Ιωνίας Δήμου Δέλτα με χορούς Έβρου.

4. Το Τμήμα Λαογραφίας ΚΕΠΑ Δήμου Βεροίας με χορούς του Κάμπου Ημαθίας.

5. Ο Πολιτιστικός Αγίας Βαρβάρας και Πεντακοσίων Καβάλας με χορούς Κωνσταντινούπολης.

6. Το Εργαστήρι Παραδοσιακού Χορού Δασκάλων Θεσσαλονίκης με χορούς Αλμωπίας.

7. Ο Χορευτικός Όμιλος Θεσσαλονίκης με χορούς Ασσήρου.

8. Η Ιδαία Γη με χορούς Κρήτης.

Την Κυριακή 15 Ιουλίου 2018:

9. Ο Μορφωτικός Πολιτιστικός Σύλλογος κατοίκων Ηλιούπολης με χορούς Θεσσαλίας.

10. Ο Λαογραφικός Όμιλος "Ντόπιοι" Μαστοροχωρίων και Κόνιτσας με χορούς Σάμου.

11. Το Λύκειο Ελληνίδων Πύργου με χορούς Πελοποννήσου.

12. Το Λύκειο Ελληνίδων Καβάλας με χορούς Φλώρινας.

13. Ο Πολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Συκιάς "Βάντα" με χορούς Περίων Ορέων.

14. Η Πολιτιστική Πρωτοβουλία Αρρίλα

Κέρκυρας με χορούς Κέρκυρας.

15. Η Ένωση Ηπειρωτών Αχαρνών με χορούς Πωγωνίου.

16. Το Χορευτικό Συγκρότημα Δήμου Νεάπολης Συκεών με χορούς Βόρειας Θράκης.

17. Ο Χορευτικός Σύλλογος Κόνιτσας "Στα βήματα της Παράδοσης" με χορούς Κόνιτσας.

Ο Δήμος Κόνιτσας συγχαίρει τους χορευ-

τές όλων των χορευτικών συγκροτημάτων για την υπέροχη εμφάνισή τους και απευθύνει ευχαριστίες προς όλους τους συντελεστές του Φεστιβάλ, που έχει καταστεί πλέον θεσμός για την Κόνιτσα, τους χορηγούς, τους υπευθύνους και τους Χοροδιδασκάλους, που αποδέχτηκαν την πρόσκλησή μας και συμμετείχαν σε αυτή την ξεχωριστή μουσικοχορευτική συνάντηση παράδοσης και πολιτισμού.

Φωτ. Π. Τσιγκούλη

ΚΟΝΙΤΣΑ: ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΪΣΙΟΥ

Με λαμπρότητα και σε κλίμα κατάνυξης τελέσθηκαν από την Ιερά Μητρόπολη Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονιτσης και το Δήμο Κόνιτσας, οι τριήμερες εκδηλώσεις (10-12 Ιουλίου 2018) προς τιμήν του Αγίου Παϊσίου στην Κόνιτσα, 24 χρόνια μετά την κοίμησή του.

Στις εκδηλώσεις παρέστησαν οι Μητροπολίτες Μεσογαίας και Λαυρεωτικής κ.κ. Νικόλαος, Λεμεσού κ.κ. Αθανάσιος, Ζιχνών και Νευροκοπίου κ.κ. Ιερόθεος, Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσης κ.κ. Ανδρέας, ο Αρχηγός του ΓΕΣ Αντιστρατήγος κ. Αλκιβιάδης Στεφανής, ο Βουλευτής Ηπείρου κ. Κωνσταντίνος Τασούλας, ο Περιφερειάρχης Ηπείρου κ. Αλέξανδρος Κακριμάνης, ο Διοικητής των Διαβιβάσεων του Γ' Σώματος Στρατού Ταξίαρχος κ. Νικόλαος Φανιός, ο Διοικητής της VIII Ταξιαρχίας Ταξίαρχος κ. Δημήτριος Μπολομύτης, ο Διοικητής Φρουράς Κόνιτσας κ. Βασίλειος Γιώτης, οι Δήμαρχοι Σουλίου, Βορείων Τζουμέρκων και Ζίτσας, ο Καθηγητής της Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Μόσχας πατήρ Κυπριανός με τη συνοδεία 40 Ρώσων Φοιτητών, εκπρόσωποι των τοπικών αρχών και πλήθος κόσμου τιμώντας τον Άγιο.

Το πρόγραμμα περιλάμβανε εκτός

άλλων την Τρίτη 10 Ιουλίου επίσκεψη στην πατρική οικία του Αγίου Παϊσίου και παράκληση στο εξωκλήσι της Αγίας Βαρβάρας, όπου ο Άγιος είχε την πρώτη θεοπτία. Την Τετάρτη 11 Ιουλίου τελέσθηκε Θεία Λειτουργία στην Ιερά Μονή Στομίου, όπου μόνασε ο Άγιος και το απόγευμα της ίδιας μέρας Πολυαρχιερατικός Εσπερινός στον Ιερό Προσκυνηματικό Ναό του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού και Λιπάνευση της εικόνας του Αγίου. Την Πέμπτη 12 Ιουλίου οι εκδηλώσεις ολοκληρώθηκαν με πανηγυρική Πολυαρχιερατική Θεία Λειτουργία στο Ναό του Αγίου Κοσμά με τη Συμμετοχή του Συλλόγου Βυζαντινής Μουσικής Ιωαννίνων "Το Ενδόφωρον" και στη συνέχεια εκδήλωση στην αίθουσα τελετών του Δημαρχείου με ομιλία του Μητροπολίτη Λεμεσού κ. Αθανασίου που μίλησε με τον σύγχρονο Άγιο της Εκκλησίας μας παρουσιάζοντας τα βιώματά του. Οι εκδηλώσεις έκλεισαν με τη Συναυλία των Ρώσων Φοιτητών από τις εκκλησιαστικές Ακαδημίες Μόσχας και Αγίας Πετρούπολης.

Σ.Σ. Μετά από αίτημα της Δ/νσης Στρ. Ιερέων του Γεν. Επιτελείου Εθν. Άμυνας, η Διαρκής Σύνοδος της Εκκλησίας ανακήρυξε τον Άγιο Παΐσιο προστάτη των Διαβιβάσεων.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΪΣΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

Επιμέλεια: Χ.Γ. Γκούτος

Στο βιβλίο «Γέροντος Παϊσίου Ἀγιορείτου, Λόγοι», τ. Α' (έκδοση: Ἱερὸν Ἡσυχαστήριον «Εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης ὁ Θεολόγος» Σουρωτή Θεσσαλονίκης, 1999), περιέχονται καὶ ἀναμνήσεις τοῦ Ἁγίου Παϊσίου (1924-1994) ἀπὸ τὴν ζωὴ του στὴν Κόνιτσα. Οἱ σχετικὲς ἀφηγήσεις του σταχυολογήθηκαν καὶ ἀναδημοσιεύονται ἐδῶ, ὡς ἀξιόπιστες ἱστορικὲς μαρτυρίες γιὰ τὴν Κόνιτσα τῶν ἐτῶν 1930-1962.

Μικρὸ παιδάκι, πόσο μὲ βοηθοῦσε πὺ πῆγαινα στὴν Ἐκκλησία! Εἴχαμε καλὸ δάσκαλο στὸ Δημοτικὸ καὶ μᾶς βοηθοῦσε καὶ αὐτός. Μᾶς μάθαινε ἐθνικὰ ᾄσματα καὶ ἐκκλησιαστικοὺς ὕμνους. Στὴν Ἐκκλησία τὶς Κυριακὲς ψάλλαμε τὴν Δοξολογία, «Ταῖς πρεσβείαις...», «Ἅγιος ὁ Θεός», τὸ Χερουβικό. Ψάλλανε καὶ τὰ κοριτσάκια. Ἡ Ἐκκλησία ἦταν δίπλα στὸ σχολεῖο καὶ παίζαμε γύρω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, στὴν αὐλή της. Μᾶς πῆγαιναν στὴν Ἐκκλησία οἱ δάσκαλοι στὶς γιορτές, καὶ ἄς χάναμε κανένα μάθημα. Προτιμοῦσε ὁ δάσκαλος νὰ χάσῃ μιὰ ὥρα, γιὰ νὰ λειτουργηθοῦν τὰ παιδιά. Ἔτσι τὰ παιδιά διδάσκονταν, ἀγιάζονταν, γίνονταν ἀρνάκια. Εἴχαμε καὶ ἓναν δάσκαλο Ἑβραῖο, ἀλλὰ θρησκευτικὰ δὲν μᾶς δίδασκε· ἐρχόταν μιὰ δασκάλα καὶ μᾶς ἔκανε θρησκευτικά. Παρ' ὅλο ὅμως πὺ ἦταν Ἑβραῖος, μᾶς πῆγαινε μέχρι τὴν Ἐκκλησία. Καὶ στὴν Ἐκκλησία ὅλα τὰ παιδιά στεκόμασταν ὄρθια, ἡσυχα (σελ. 299-300).

Ὁ δάσκαλος μᾶς χτυποῦσε μὲ τὴν βέργα ὅταν ἔβλεπε ἀταξία, ἀλλὰ ἀγαποῦσε τὰ παιδιά καὶ τὰ παιδιά τὸν ἀγαποῦσαν. Δὲν εἶχε δικὰ του παιδιά καὶ ἀγαποῦσε τὰ παιδιά πολὺ (σελ. 307).

Στὸ Δημοτικὸ ξέραμε ὅλον τὸν κόσμον ἀπ' ἔξω. Γιατὶ ἔπρεπε νὰ ξέρῃς ἀπ' ἔξω τὶς πόλεις ὅλων τῶν κρατῶν ἀπὸ πεντακόσιες χιλιάδες κατοίκους καὶ ἄνω. Μετὰ ἔπρεπε νὰ ξέρῃς τὰ μεγαλύτερα ποτάμια στὸ φάρδος καὶ στὸ μάκρος καὶ τὰ ἀμέσως μικρότερα, τὰ μεγαλύτερα βουνὰ κ.λπ. - πόσο μᾶλλον τῆς Ἑλλάδος! (σελ. 302).

Ὅταν ἦμασταν μικρά, κόβαμε τὸ καρούλι στὶς ἄκρες, βάζαμε μιὰ σφήνα μέσα καὶ κάναμε ἓνα ὠραῖο παιχνίδι καὶ χαιρόμασταν μ' αὐτό. Τὰ μικρὰ παιδιά χαιρονται μὲ ἓνα αὐτοκινητάκι πιὸ πολὺ ἀπὸ ὅ,τι ὁ πατέρας τους, ὅταν ἀγοράζῃ Μερσεντές. Ἄν ρωτήσῃς ἓνα κοριτσάκι: «Τί θέλεις, ἓνα κουκλάκι ἢ μιὰ πολυκατοικία;» νὰ δῆς, θὰ σοῦ πῆ: «Ἐνα κουκλάκι». Καὶ τελικὰ τὰ μικρὰ παιδιά γνωρίζουν

τὴν ματαιότητα τοῦ κόσμου (σελ. 176).

Στὴν Κατοχὴ θυμᾶμαι ἡ ἀκρίδα στὴν Ἡπειρο ἦταν σὰν τὸ χιόνι. Κάναμε ὅλοι προσωπικὴ ἐργασία, τὴν μαζεύαμε μὲ τὰ σεντόνια, καὶ μετὰ τὴν πετούσαμε. Ἦταν καὶ ἡ πείνα..., μὴν τὰ ρωτᾶς! Τὰ σιτάρια εἶχαν ξαναδώσει, ἀλλὰ εἶχαν σακατευθῆ (σελ. 113).

Τότε μὲ τὴν Κατοχὴ βάζαμε πέντε στρέμματα πεπόνια ποτιστικά. Μιὰ φορὰ ἔκοψα ἀπὸ τὶς πεπονιὲς τὰ μεγάλα φύλλα ποὺ εἶναι κοντὰ στὶς ρίζες. Γιὰ καλὸ τὸ ἔκανα, γιὰ νὰ τὶς καθάρισω. Ἐκεῖνα ὅμως τὰ μεγάλα φύλλα, τὰ κάτω, εἶναι σὰν φίλτρο - εἶναι τὰ... νεφρὰ τους! -καὶ παίρνουν ὅλη τὴν πικρίλα. Καὶ ἔγιναν τὰ πεπόνια... Ἐτρωγες τὸ πεπόνι καὶ ἔτσουζε ἡ γλῶσσα (σελ. 130).

Θυμᾶμαι, ὅταν ἀρρώσταινε ἡ ἀγελάδα μας, ὑποφέραμε καὶ ἐμεῖς, γιὰ τὴν θεωρούσαμε μέλος τῆς οἰκογένειάς μας. Σήμερα οἱ ἄνθρωποι ἔχουν τὰ σίδερα καὶ ἔχουν καρδιὲς σιδερένιες. Χάλασε τὸ αὐτοκίνητο; τὸ πετᾶνε, δὲν τὸ πονᾶνε. Σοῦ λέει: “σίδερο εἶναι”. Ἔτσι ὅμως καλλιεργεῖται ὁ ἐγωισμὸς (σελ. 143-144).

Θυμᾶμαι, ὅταν εἶχαμε καλὴ σοδειὰ ἀπὸ λαχανικὰ κλπ., δίναμε καὶ στοὺς γείτονές μας, τα μοιράζαμε. Τί νὰ τα κάναμε τόσα; Θὰ χαλοῦσαν κιόλας. Τώρα ἔχουν τὰ ψυγεῖα. “Γιὰτί νὰ δώσουμε στοὺς ἄλλους; σοῦ λέει. Τὰ βάζουμε στὸ ψυγεῖο καὶ τᾶχουμε γιὰ μᾶς” (σελ. 144).

Ἐνα παιδάκι στὴν Κόνιτσα, πολὺ ἀνάποδο, εἶχε καὶ ἀπὸ βόμβα. Τὸ ποδαράκι του εἶχε μαζευτεῖ καὶ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ τεντώσῃ. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἠσύχαζε καὶ ἀπὸ τὴν ζοηρδὰ του, τὸ κουνοῦσε συνέχεια, τέντωσαν τὰ νεῦρα καὶ ἔγινε καλά. Πῆγε καὶ ἀντάρτης στὸ Ζέρβα (σελ. 154).

Τότε εἶχαν σεβασμὸ στοὺς νεκρούς. Θυμᾶμαι μὲ τί κίνδυνο στὸν πόλεμο πηγαίναμε νὰ τοὺς θάψουμε. Τὸ 1945, στὸν ἀνταρτοπόλεμο, πρὶν πάω στρατιώτης, κουβαλοῦσα μὲ τὸν νεωκόρο τοὺς νεκρούς. Μπροστὰ πήγαινε μὲ τὸ θυμιατὸ ὁ παπᾶς. Μόλις σφύριζε βλῆμα, πέφταμε κάτω. Ἄντε μετὰ νὰ σηκωθοῦμε. Μόλις ἀκούγαμε ἄλλο, πέφταμε πάλι κάτω (σελ. 138).

Παλιὰ καὶ οἱ χωρικοὶ ποὺ ἦταν ἔξω στὰ χωράφια, μόλις ἀκούγαν τὴν καμπάνα τοῦ Ἑσπερινοῦ, ἔκαναν τὸν σταυρὸ τους καὶ σταματοῦσαν τὴν δουλειά. Τὸ ἴδιο καὶ οἱ γυναῖκες ποὺ κάθονταν στὴν γειτονιά. Σηκώνονταν, ἔκαναν τὸν σταυρὸ τους καὶ ἄφηναν τὸ πλέξιμο ἢ ὅ,τι ἄλλο ἔκαναν. Καὶ ὁ Θεὸς τοὺς εὐλογοῦσε. Εἶχαν τὴν ὑγεία τους καὶ χαίρονταν. Τώρα κατήργησαν τὶς γιορτές, ἀπομακρύνθηκαν ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ τὴν Ἐκκλησία καὶ τελικὰ ὅσα βγάζουν ἀπὸ τὴν δουλειά τους τὰ δίνουν στοὺς γιατροὺς καὶ στὰ νοσοκομεῖα... (σεολ. 343).

Κυριακὴ καὶ γιορτὴ ποτὲ δὲν δούλεψα, καὶ ὁ Θεὸς ποτὲ δὲν μ’ ἄφησε καὶ τὶς δουλειὲς τὶς εὐλογοῦσε. Θυμᾶμαι, μιὰ φορὰ ἦρθαν ἀλωνιστικὲς μηχανὲς στὸ

χωριό και είδοποίησαν τόν πατέρα ότι θα ἄρχιζαν πρώτα ἀπό τὰ δικά μας χωράφια, ἡμέρα Κυριακή, και μετὰ θα ἔφευγαν γιά κάτω. Μοῦ λέει ὁ πατέρας: “Τί θα κάνουμε; Ἦρθαν οἱ μηχανές”. “Εγὼ Κυριακή δὲν δουλεύω, τοῦ λέω, τὴν Δευτέρα”. “Ἄν ὅμως χάσουμε αὐτὴν τὴν εὐκαιρία, μοῦ λέει, θα παιδευτοῦμε πολὺ μετὰ τὰ ἄλογα”. “Δὲν με πειράζει, τοῦ λέω. Ἄς ἀλώνιζω μέχρι τὰ Χριστούγεννα”. Πῆγα στὴν Ἐκκλησία χωρὶς νὰ δώσω σημασία. Μόλις ξεκίνησαν οἱ μηχανές γιά τὸ ἀλώνι, ἔσπασαν στὸν δρόμο και είδοποίησαν ξανὰ τὸν πατέρα: “Νὰ μᾶς συγχωρήτε, χάλασαν οἱ μηχανές. Θα πᾶμε στὰ Γιάννενα νὰ τὶς φτιάξουμε και τὴν Δευτέρα θα ἀρχίσουμε πρώτα ἀπὸ σᾶς”! Ἔτσι δὲν ἀλώνισαν τὴν Κυριακή ἀλλὰ τὴν Δευτέρα. Πολλὰ τέτοια εἶδαν τὰ μάτια μου (σελ. 338-9).

Ἡ κατάρα, ὅταν προέρχεται ἀπὸ ἄνθρωπο ποὺ ἔχει δίκαιο, ἔχει μεγάλη ἰσχὺ· ἰδίως ἢ κατάρα τῆς χήρας. Θυμᾶμαι, μιὰ γριά εἶχε ἓνα ἀλογάκι και τὸ ἔβαζε στὴν ἄκρη τοῦ δάσους νὰ βοσκήση. Ἐπειδὴ ἦταν λίγο ζόρικο, εἶχε βρεῖ ἓνα γερὸ σχοινὶ και τὸ ἔδενε. Μιὰ φορὰ πῆγαν στὸ δάσος τρεῖς γυναῖκες νὰ κόψουν ξύλα. Ἡ μία ἦταν πλούσια, ἢ ἄλλη χήρα και ἢ ἄλλη ὀρφανὴ και πολὺ φτωχιά. Εἶδαν τὸ ἄλογο ποὺ ἦταν δεμένο μετὰ τὸ σχοινὶ και βοσκοῦσε και εἶπαν: “Δὲν παίρνουμε τὸ σχοινὶ νὰ δέσουμε τα ξύλα;” Τὸ ἔκοψαν στὰ τρία και πῆρε ἢ καθεμιὰ ἀπὸ ἓνα κομμάτι νὰ δέσουν τὰ δεμάτια τους. Ἐπόμενο ἦταν νὰ φύγη τὸ ἄλογο. Ὅταν ἦρθε ἢ γριά και δὲν βρῆκε τὸ ζῶο, ἀγανάκτησε. Ἄρχισε νὰ τὸ ψάχνη παντοῦ· παιδεύτηκε πολὺ νὰ τὸ βρῆ. Τελικά, ὅταν τὸ βρῆκε, εἶπε ἀγανακτισμένη: “Μὲ τὸ ἴδιο τὸ σχοινὶ νὰ τὴν κουβαλήσουν αὐτὴν ποὺ τὸ πῆρε”. Μιὰ μέρα, ὁ ἀδελφός τῆς πλούσιας ἔκανε ἀστεῖα μετὰ ἓνα ὄπλο νομίζοντας πὼς εἶναι ἄδειο - ἦταν ἀπὸ αὐτὰ ποὺ εἶχαν ἀφήσει οἱ Ἴταλοί - και χτύπησε τὴν ἀδελφὴ του στὸν λαιμό. Ἐπρεπε νὰ τὴν μεταφέρουν στὸ νοσοκομεῖο και χρειάσθηκε σχοινὶ, γιά νὰ τὴν δέσουν ἐπάνω σὲ μιὰ ξύλινη σκάλα. Ἐκείνη τὴν ὥρα βρέθηκε τὸ ἓνα κομμάτι σχοινὶ, τὸ κλεμμένο, ἀλλὰ δὲν ἔφθανε. Ἐφεραν και οἱ δυὸ ἄλλες γειτόνισσες τὰ δικά τους κλεμμένα κομμάτια και τὴν ἔδεσαν στὴν σκάλα και τὴν μετέφεραν στὸ νοσοκομεῖο. Ἔτσι πραγματοποιήθηκε ἢ κατάρα τῆς γριάς. “Μὲ τὸ ἴδιο σχοινὶ νὰ τὴν κουβαλήσουν”. Και τελικά πέθανε ἢ καημένη· ὁ Θεὸς νὰ τὴν ἀπαπαύση. Βλέπετε, ἔπιασε ἢ κατάρα στὴν πλούσια, ποὺ δὲν εἶχε οἰκονομικὴ ἀνάγκη. Οἱ ἄλλες εἶχαν τὴν φτώχεια τους, εἶχαν κάποια ἐλαφρυντικά (σελ. 102-3).

Θυμᾶμαι μιὰ περίπτωση στὴν Κόνιτσα, ὅταν ἦμουν στὴν Ἱερὰ Μονὴ Στομίου. Μετὰ τὴν Πανήγυρη τῆς Παναγίας στὶς 8 Σεπτεμβρίου, οἱ προσκυνητὲς τὰ εἶχαν ἀφήσει ὅλα ἄνω-κάτω. Ἐκεῖ ποὺ τακτοποιοῦσα κάτι, βλέπω, κάθησε ἢ ἀδελφὴ μου και μιὰ ἄλλη κοπέλα νὰ συμμαζέψουν. Αὐτὴ ἢ καημένη εἶχε ἀκόμη δύο ἀδελφές - ἢ μία μικρότερη - οἱ ὁποῖες εἶχαν παντρευτῆ, και αὐτὴ εἶχε μείνει ἀκόμα

άνυπανδρη. Τί φιλότιμο είχε! Κάθησε και τὰ τακτοποίησαν ὅλα και στὸ τέλος μου λέει: “Ἄν χρειάζεται, Πάτερ, νὰ καθήσουμε νὰ κάνουμε και τίποτε ἄλλες δουλειές”. “Τόσο πολὺ φιλότιμο!” λέω μέσα μου. Πάω στο Εκκλησιάκι και λέω με ὅλη μου τὴν καρδιά: “Παναγία μου, οἰκονόμησέ την ἐσύ. Ἐγὼ δὲν ἔχω τί νὰ τῆς δώσω” - και νὰ εἶχα, δὲν θὰ τὸ δεχόταν κιόλας. Ἐ, μόλις πῆγε στὸ σπίτι της, τὴν περίμενε ἕνας πού ἤμασταν μαζί στρατιῶτες, ἕνα πολὺ καλὸ παιδί, κομμάτι μάλαμα και ἀπὸ καλὴ οἰκογένεια. Παντρεύτηκαν, μιὰ χαρά! Πῶς τὴν πλήρωσε ἡ Παναγία! (σελ. 112).

Ὅταν ἕνας τόπος ἔχη καλὴ παράδοση ἢ κακὴ παράδοση, αὐτὸ συνεχίζεται. Ἐκεῖ στὴν Ἡπειρο ἦταν κάποιο χωριό, κοντὰ στὰ ἄλβανικὰ σύνορα, πού οἱ κάτοικοί του πήγαιναν στὸν Ἐσπερινό, στὴν Θεία Λειτουργία, ὅποτε εἶχε, ἀκόμη και στὸ Ἀπόδειπνο. Και -πῶς νὰ πῆ κανεῖς;- ζοῦσαν τὸν Παράδεισο και ἀπὸ αὐτὴν τὴν ζωὴ, θὰ πάνε και στὸν Παράδεισο στὴν ἄλλη ζωὴ. Αὐτοὶ βροήθησαν τὸν ἑαυτό τους, βοήθησαν και τὴν ἄλλη γενιά, και δημιούργησαν μιὰ καλὴ συνέχεια. Και ὅταν οἱ ἀπόγονοι βρεθοῦν σὲ μιὰ παράδοση καλὴ, συνεχίζεται μιὰ παράδοση καλὴ. Στὸ διπλανὸ ἀκριβῶς χωριὸ ὅλοι ἔκλεβαν. Ἐναν παπᾶ ἔβγαλε τὸ χωριὸ αὐτό, και αὐτὸς ἔκλεβε εἰκόνες ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία! Ὅχι ὅτι σ’ αὐτὸ τὸ χωριὸ ἦταν τὸ χῶμα τέτοιο, ἀλλὰ οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖ εἶχαν αὐτὴν τὴν κακὴ συνήθεια. Ἄφησαν ἔτσι μιὰ κακὴ σειρά, και αὐτὴ ἡ παράδοση ἢ κακὴ συνεχίζεται. Θέλει πολλὴ δουλειά, γιὰ νὰ ἔρθῃ ἐκεῖ μιὰ καλὴ παράδοση. Και βλέπεις, ὅταν κάποιος εἶναι κακός, προσπαθοῦν νὰ ἀποδείξουν ὅλοι πῶς δὲν εἶναι ἀπὸ τὸν τόπο τους· ψάχνουν γιὰ τὴν καταγωγή του. Ὅταν εἶναι κάποιος ἅγιος, κοιτᾶνε ποιὸς θὰ προλάβῃ νὰ τὸν κάνῃ δικό του! Σὰν τὸν Ἅγιο Κοσμᾶ τὸν Αἰτωλό· ἐνῶ εἶναι Στερεοελλαδίτης, τὸν ἔβαλαν στοὺς Ἡπειρῶτες Ἁγίους ἐπειδὴ ὁ πατέρας του ἦταν ἀπὸ τὰ Γραμμενοχώρια τῆς Ἡπείρου· ἤθελε δὲν ἤθελε ὁ Ἅγιος! (σελ. 358).

Ὅταν ἦμουν στὴν Μονὴ Στομίου, στὴν Κόνιτσα, μου ἔφερε κάποιος ἕνα ἀπόκομμα ἀπὸ μιὰ ἐφημερίδα πού ἔγραφε: “Τριακόσιες καλογριές διαμαρτυρήθηκαν, γιὰ νὰ μὴν παρακολουθήσουν ἕνα κινηματογραφικὸ ἔργο, γιὰ τὰ φορέματά τους νὰ εἶναι μέχρι κάτω και ὄχι μέχρι τὸ γόνατο”. Τόσο ἀγανάκτησα, ὅταν το διάβασα, πού εἶπα: “Μά, γιὰ νὰ γίνετε καλότριες τέλος πάντων;” Και τελικὰ ἔγραφε ὅτι τὰ πέταξαν τὰ ράσα. Ἄν και ἔτσι πού σκέφτονταν, πεταμένα τὰ εἶχαν και ἀπὸ πρὶν (σελ. 82).

Φίλε του περιοδικού θυμήσου, ἔστειλες τὴ συνδρομὴ σου;

Παρουσίαση εντόπιων Ευεργετών

Του ΗΛΙΑ ΑΝΔΡΕΟΥ

ΜΙΧΑΗΛ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ¹ ΤΗΣ ΕΦΟΡΕΙΑΣ ΤΩΝ
ΕΝ ΠΑΠΙΓΚΩ ΚΑΛΛΙΝΕΙΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

+ ο Πατριάρχης Ίωακείμ επιβεβαιοῖ

Ἄρθ. 1. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἰδρυτοῦ ἐκ-
λεγεῖσα Ἐφορεία τῶν ἐν Παπί-
γῳ· Καλλινείων Παρθεναγωγείων καὶ
νῦν ὑφισταμένη, θὰ ὀνομάζηται εἰς τὸ
ἐξῆς: «Ἐφοροὶ τῶν ἐν Παπίγκῳ Καλλι-
νείων Σχολείων», θὰ σύγκειται δὲ ἐκ τῶν
τεσσάρων ὑπαρχόντων μελῶν, ὧν τὰ μὲν
δύο δέον νὰ ἔχωσι μόνιμον κατοικίαν ἐν
τῇ Μεγάλῃ Συνοικίᾳ τοῦ χωρίου τὰ δὲ
δύο ἄλλα ἐν τῇ Μικρᾷ..

Ἄρθ. 3. Τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἐπ' κυροῖ
ὁ Μητροπολίτης Βελλᾶς καὶ Κονί-
τσης· ἐν περιπτώσει δὲ ἀρνήσεως ἐκ
μέρους τοῦ Μητροπολίτου, ὡς ἀκα-
ταλλήλου τοῦ ἐκλεγέντος ἐφόρου, οἱ
ὑπολειπόμενοι τρεῖς ἐκλέγουσι δύο
πρόσωπα, τὸ ἕτερον τῶν ὁποίων διορί-
ζεται ὀριστικῶς ὑπὸ τοῦ Μητροπολί-
του ὡς τέταρτον τῆς Ἐφορείας μέλος.

Ἄρθ. 4. Ἡ κοινότης Παπίγκου δύνα-
ται, κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ νενομισμένα, νὰ
ἐκλέγῃ πρὸς συνεργασίαν μετὰ τῶν τεσ-
σάρων ἐφόρων τῶν Καλλινείων Σχολεί-

ων καὶ δύο ἑτέρους ἐφόρους ἔχοντας τὰ
αὐτὰ καὶ οἱ προηγούμενοι δικαιώματα
καὶ καθήκοντα. Ἡ ἐκλογὴ δὲ τῶν δύο
τούτων ἐφόρων τῆς Κοινότητος γίνεται
κατὰ πᾶσαν διετίαν, καθ' ὃν χρόνον καὶ
ἢ ἐκλογὴ τῶν ἄλλων κοινοτικῶν ἀρχῶν.
Ἐὰν δὲ δι' οἰονδήποτε λόγον ἢ κοινότης
δὲν συνεκλέξῃ τοὺς δύο ἐφόρους, ἢ δι-
οίκησις τῶν σχολείων διενεργεῖται ὑπὸ
τῶν τεσσάρων, μέχρις οὗ παρέλθῃ ἢ
διετὴς περίοδος.

Ἄρθ. 5. Ἡ ἐφορεία ἐκλέγει ἐκ τῶν
ιδίων αὐτῆς μελῶν πρόεδρον, ἀντιπρό-
εδρον, ταμίαν καὶ γραμματέα.

Ἄρθ. 6. Ἡ ὑπηρεσία τῶν ἐφόρων
εἶναι ἄμισθος· δύναται ὅμως ἢ Ἐφο-
ρεία νὰ ὀρίσῃ ὡς ἀμοιβὴν ὑπὲρ τοῦ
Γραμματέως, μὴ ὑπερβαίνουσας τὰς 5
ἀγγλικὰς λίρας.

Ἄρθ. 7. Ἡ Ἐφορεία λογίζεται ἐν
νομίμῳ ἀπαρτία ἐργαζομένη, ὅταν πα-
ρίστανται τρεῖς μὲν τοῦλάχιστον
Ἐφοροὶ, ἐὰν μὴ ἢ Κοινότης προβῇ εἰς
ἐκλογὴν τῶν δύο, τέσσαρες δὲ ὧν ὁ εἷς
δέον ἀπαραιτήτως νὰ ἦ ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς
κοινότητος ἐκλεχθέντων, ἐὰν ἢ Κοινό-
της ἔχει ἐκλέξῃ τοὺς δύο ὡς ἀνωτέρῳ
Ἐφόρους.

Ἄρθ. 8. Αἱ περὶ τῶν Σχολείων ἀπο-

1. Ὁ παρὼν κανονισμὸς, συνταχθεὶς ὑπ' αὐτοῦ τούτου διαθέτου, εἶναι ἀνεπίδεκτος τρο-
ποποιήσεως, πλὴν διὰ νόμου ἐὰν συντρέχωσιν οἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Συντάγ-
ματος.

φάσεις τῆς Ἐφορείας λαμβάνονται κατ' ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν τῶν ἐν ἀπαρτία συνεδριαζόντων. Ἐν περιπτώσει δὲ ἰσοψηφίας, νικᾷ ἢ ψῆφος τοῦ Μητροπολίτου, Βελλᾶς καὶ Κονίτσης, πρὸς ὃν τὸ ζήτημα γραπτὸς ἀναφέρεται.

Ἄρθ. 9. Ὁ Πρόεδρος καλεῖ τὴν Ἐφορείαν εἰς συνεδρίασιν τακτικῶς μὲν κατὰ μῆνα, ἐκτάκτως δὲ, ὅταν τοῦτο κρίνη ἀναγκαῖον, ἢ κατ' ἀπαίτησιν δύο ἐκ τῶν μελῶν. Ὁ Γραμματεὺς συντάσσει τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριῶν καὶ τὰ λοιπὰ τῆς Ἐφορείας ἔγγραφα, συνυπογράφων αὐτὰ μετὰ τοῦ προέδρου ὃ δὲ ταμίας κρατεῖ τὰ βιβλία τῶν λογαριασμῶν τῆς Ἐφορείας καὶ ἐκτελεῖ τὰς πληρωμὰς ἐγκρίσει αὐτῆς. Κατὰ πᾶσαν συνεδρίασιν ἀνογιγνώσκονται πρῶτον καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης ὑπογραφόμενα ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Γραμματέως.

Ἄρθ. 10. Ἐξ ἀπάντων τῶν εἰσοδημάτων τῶν σχολείων, τὰ μὲν δύο τρίτα δαπανῶνται ὑπὲρ τῶν σχολείων ἐν γένει τῆς μεγάλης συνοικίας Παπίγκου, τὸ δὲ ὑπόλοιπον τρίτον ὑπὲρ τῶν τῆς μικρᾶς συνοικίας. Εἰς τὰ εἰσοδήματα ταῦτα περιλαμβάνονται καὶ τὰ ἐνοίκια τῶν κτιρίων τῆς ἐν Ἰωαννίνοις Μάνδρας.

Ἄρθ. 11. Οἱ Ἐφοροὶ ὑποβάλλουσι κατὰ τὰς ἀρχὰς Αὐγούστου ἐκάστου ἔτους εἰς τὸν Μητροπολίτην Βελλᾶς καὶ Κονίτσης λεπτομερῆ ἀπολογισμὸν τῆς οἰκονομικῆς χρήσεως τοῦ λήξαντος σχολικοῦ ἔτους, καθὼς καὶ προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπιόντος ἐντίγραφα

δ' αὐτῶν κοινοποιεῖ καὶ προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπιόντος ἀντίγραφα δ' αὐτῶν κοινοποιεῖ ἢ Ἐφορεία καὶ εἰς τοὺς Προϊσταμένους τῶν ἐνοριῶν τῶν δύο συνοικιῶν, ἵνα ἀναγινωσκόμενα ἐπ' ἐκκλησίαι κοινοποιῶνται εἰς τὰ μέλη τῆς κοινότητος πρὸς ὑπόδειξιν τῶν τυχόν ἐλλειπῶς ἐχόντων.

Ἄρθ. 12. Ἡ κοινότης Παπίγκου διατηρεῖ: Α', πλήρες καὶ τέλειον Ἑλληνικὸν σχολεῖον τετρατάξιον, παρασκευάζον μαθητὰς ἱκανοὺς νὰ καταταχθῶσι τοῦλάχιστον εἰς τὴν πρώτην γυμνασιακὴν τάξιν, ἐφαρμόζον δὲ πρόγραμμα σύμφωνον πρὸς τὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου τῆς ἐν Ἰωαννίνοις Ζωσιμαίας Σχολῆς, προσηκόντως δ' ἐπαρκοῦν καὶ εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς τε Τουρκικῆς, Γαλλικῆς καὶ Ἀγγλικῆς γλώσσης, Β' δύο δημοτικὰ Σχολεῖα ἀρρένων, τετρατάξια, καθὼς καὶ δύο Νηπιαγωγεῖα, ἐν ἐν ἐκάστη συνοικία μετὰ κεντρικοῦ Παρθεναγωγείου ἐν τῇ μεγάλῃ συνοικίᾳ.

Ἄρθ. 13. Τὸ Ἑλληνικὸν τοῦτο Σχολεῖον ἔσται τὸ κέντρον, κλάδοι δὲ α"υτοῦ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα τῶν ἀρρένων καὶ τὰ Παρθεναγωγεῖα.

Ἄρθ. 14. Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἔσται ἐ ἀεὶ ἢ κυρία καὶ κρατοῦσα γλῶσσα ἐν τε τῷ Σχολαρχεῖῳ καὶ ἐν πᾶσιν ἀνεξαιρέτως τοῖς ἄλλοις σχολείοις, τοῦτέστι πᾶσα διδασκαλία καὶ συνδιάλεξις δέον νὰ γίνηται πανταχοῦ καὶ πάντοτε Ἑλληνιστί, ἐξαιρουμένου τοῦ χρόνου τοῦ ἀπαιτουμένου εἰς ὀρθὴν διδα-

σκαλίαν καὶ ἀρτίαν ἐκμάθησιν τῶν περι
ῶν ἀνωτέρω ὁ λόγος τριῶν ξένων γλωσ
σῶν, τῆς τουρκικῆς ἀγγλικῆς καὶ γαλλι
κῆς. Ταύταις δύναται νὰ προστεθῆ ποτε
καὶ ἡ γερμανικὴ, ἐὰν αἱ περιστάσεις ἀ
παιτῶσι, καὶ τὰ μέσα ἐπιτρέπωσι τοῦτο.

Ἄρθρ. 15. Ἡ τε διδασκαλία πρὸς
ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματος καὶ ἡ
χρηστὴ ἐν τοῖς σχολείοις ἐκπαίδευσις
τῶν νέων ἀνατίθεται εἰς τὸν Σχολάρ
χην καὶ εἰς τοὺς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν
αὐτοῦ ἐργαζομένους διδασκάλους καὶ
ὁ μὲν σχολάρχης διορίζεται ὑπὸ τῶν
ἐφόρων, τῇ ὑποδείξει τοῦ Μητροπολί
του Βελλᾶς καὶ Κονίτσης, ἐκ τῶν ἐπ’
ἀρετῇ διακεκριμένων διδακτόρων Φι
λοσοφικῆς Σχολῆς ἢ καὶ προλυτῶν οἱ
δὲ λοιποὶ διδάσκαλοι τῇ ὑποδείξει τοῦ
σχολάρχου καὶ ἐγκρίσει τοῦ Μητροπο
λίτου, ἐκλεγόμενοι ἐκ τῆς τάξεως τῶν
ἐναρέτων καὶ ἐμπείρων διδασκάλων,
πτυχιούχων ἀνεγνωρισμένου Γυμνασί

ου ἢ Διδασκαλείου.

Ἀπαγορεύεται δὲ πᾶς διορισμὸς
Σχολάρχου μὴ ὑποδειχθέντος ὑπὸ τοῦ
Μητροπολίτου ἢ διδασκάλων μὴ ὑπο
δειχθέντων ὑπὸ τοῦ Σχολάρχου καὶ ἐγ
κριθέντων ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου.

Ἄρθρ. 16. Ὁ διορισμὸς τοῦ Σχο
λάρχου ἰσχύει διὰ μίαν τοῦλάχιστον
δεκαετίαν παύεται δ’ ἐντὸς αὐτῆς μό
νον δι’ ἀποφάσεως τῆς Ἐφορείας ἐπι
κυρουμένης ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου,
ἐπὶ μεμαρτυρημένην ἀνικανότητι ἢ ἐπὶ
πράξει ἰν ἀντιβαινούσαις εἰς βίον χρη
στὸν καὶ ἄμεμπτον. Ἡ ἀπόφασις αὐτῆ
δέον νὰ στηρίζεται ἐπὶ ἀναμφισβη
τήτων ἀποδείξεων.

Ἄρθρ. 17. Ὁ Σχολάρχης, τῇ συμ
πράξει καὶ τῶν ἄλλων διδασκάλων,
συντάσει ἐν ἀρχῇ ἐκάστου σχολικοῦ
ἔτους τὰ προγράμματα καὶ τὸ ὠρολό
γιον τῶν μαθημάτων τοῦ τε Σχολαρχεί
ου καὶ τῶν λοιπῶν.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΛΑΙΟΣΕΛΛΙΟΥ

Βρίσκομαι σε μια καμπή του βίου μου
στην οποία δεν μου απομένει τίποτε
ἄλλο ἀπὸ το νὰ υπηρετῶ καὶ νὰ εκφράζω
την ἀλήθεια, ἐν πρώτοις χωρὶς πάθος καὶ
κατὰ δεύτερο λόγο χωρὶς φόβο.

Εἶναι γεγονός πὼς στο παρελθόν των σε
ακμὴ χωριῶν μας δύο τόποι ἦσαν ἱεροί: ὁ Ἱε
ρός Ναός ὁ αφιερωμένος στον ἦ στην Πολι
ούχο του χωριού καὶ κατὰ το δεύτερο λόγο το
Δημοτικὸ σχολεῖο. Στην πλειονότητα των χω
ριῶν μας τα σχολεῖα ἔχουν κλείσει ἀλλὰ δεν
παύουν νὰ εἶναι τόποι Ἱερῆς Μνήμης.

Ὡς Ἱεροὶ χώροι δεν μπορούν νὰ μετα
τραποῦν σε καφενεῖα οἰνοποιτικῆς ευω
χίας. Ἄλλως ἰσχύει ἡ Ευαγγελικὴ ρῆσις
«Ἐποιήσατε τὸν οἶκον τοῦ Πατρός μου οἶ
κον ἐμπορίου». Για νὰ μὴν κάνω κατάχρη
ση τοῦ πολύτιμου χώρου τοῦ περιοδικού
μας στο ἐπόμενο τεύχος νὰ καταθέσω τὴν
πρότασή μου γιὰ τὴν δεύτερη αἴθουσα μὴν
παραλείποντας νὰ δηλώσω πὼς ὅ,τι ἐγίνε
μέχρι τώρα εἶναι ἐπαινετό.

ΗΛΙΑΣ ΑΝΔΡΕΟΥ

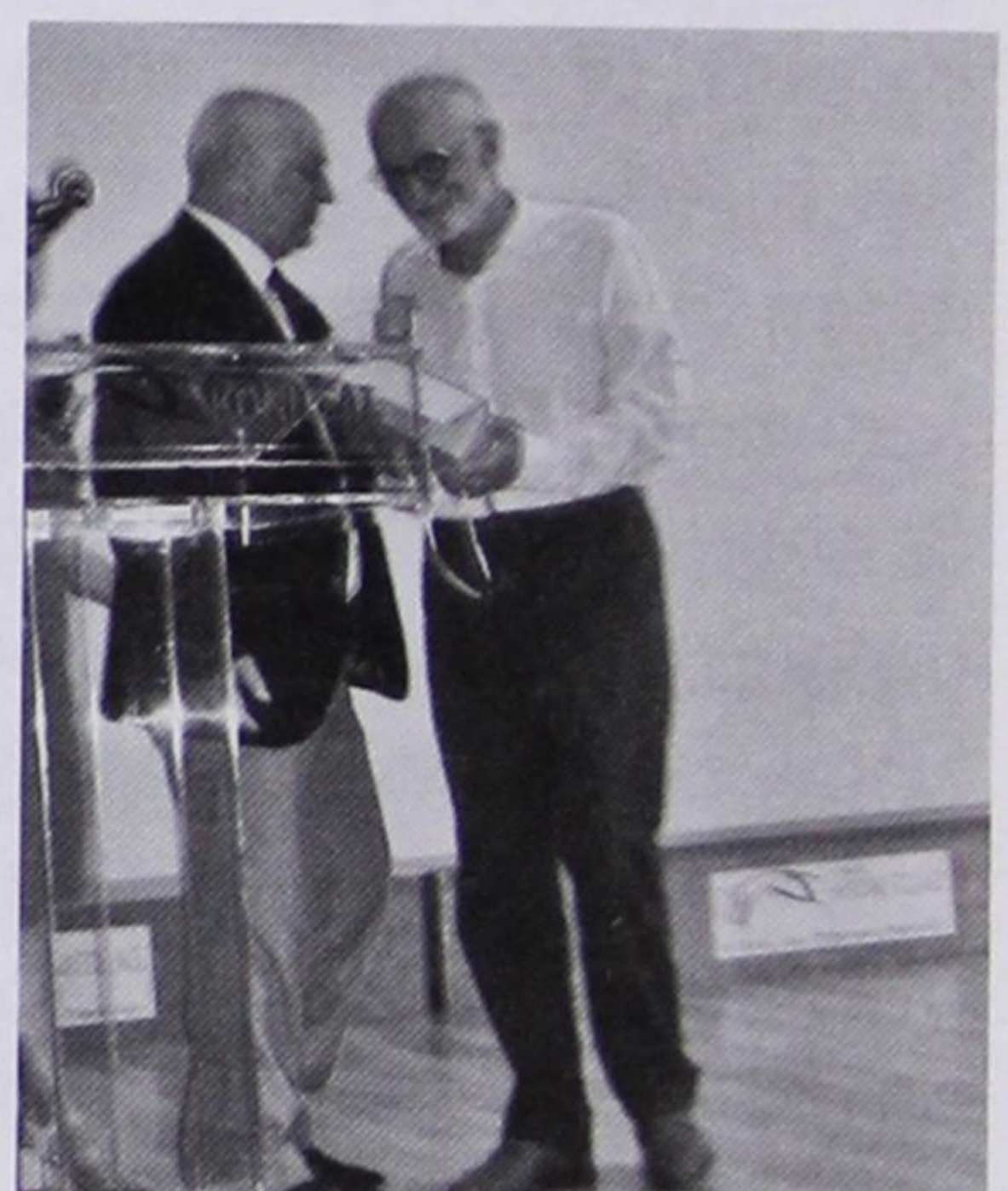
Εκδήλωση για τους Αποδήμους

Στις 19/8 πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα τελετών του Δήμου, εκδήλωση για τους Αποδήμους.

Μετά από σύντομη εισήγηση από την Αντιδήμαρχο κ. Δημάρατου και χαιρετισμό του Δημάρχου κ. Παπασπύρους ακολούθησε ομιλία από τον Δημ. Ζιακόπουλο, συνταξιούχο Μετεωρολόγο, (τη δημοσιεύουμε πιο κάτω).

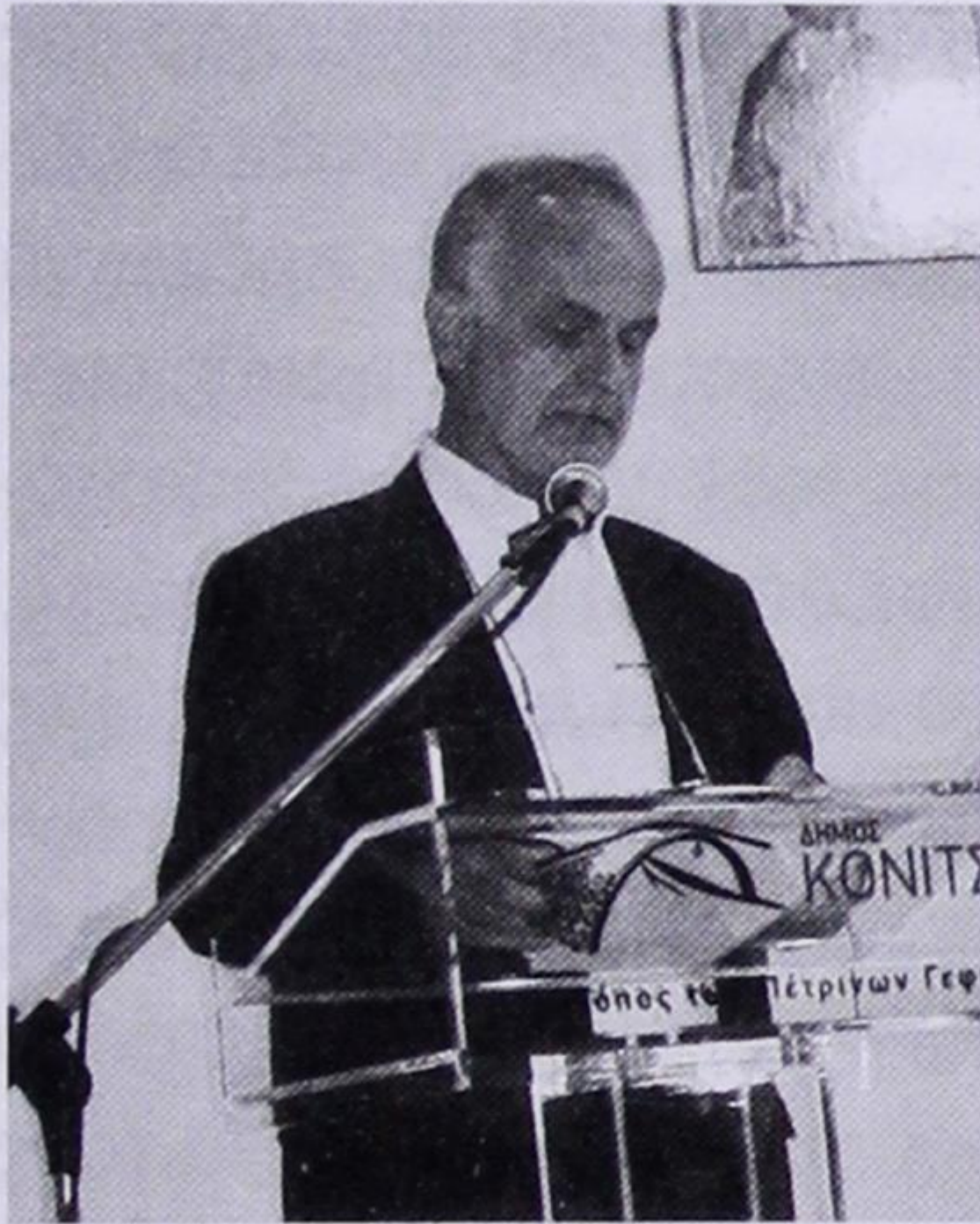
Παράλληλα, ο Δήμος παρέδωσε τιμητική πλακέτα στον κ. Χρ. Ζακόπουλο-οφθαλμίατρο, ο οποίος μετά τη συνταξιοδότηση του (όπως είχαμε ξαναγράψει) δώρισε στο Κέντρο Υγείας Πλήρη εξοπλισμό του ιατρείου του.

Την εκδήλωση έκλεισε ο χοροδιδάσκαλος Γιάννης Κατσιλής με ομάδα του χορευτικού Ομίλου Κόνιτσας, που χόρεψαν με παραδοσιακά τραγούδια.

Το χρέος των απόδημων Κονιτσιωτών προς τη γενέτειρά τους

Ένας Αμερικανός συγγραφέας, νομίζω ότι ήταν ο Τζον Στάινμπεκ (ο συγγραφέας των έργων «Τα σταφύλια της οργής» και «Άνθρωποι και ποντίκια»), έγραψε ότι πατρίδα είναι τρία πράγματα: οι τάφοι, τα σπίτια και τα παιδιά. Οι τάφοι παραπέμπουν στο παρελθόν, τα σπίτια εκπροσωπούν το παρόν και τα παιδιά δείχνουν το μέλλον. Το παρελθόν είναι οι ρίζες μας και όπως τα δένδρα δεν μπορούν να ζήσουν χωρίς αυτές έτσι και εμείς δεν μπορούμε να προχωρήσουμε χωρίς να γνωρίζουμε από πού ξεκινήσαμε. Το να έχεις ρίζες είναι ίσως η πιο σημαντική και η πιο παραγνωρισμένη ανάγκη της ανθρώπινης ψυχής. Από την αντίθετη πλευρά, όταν

ένα έθνος βρίσκεται σε πώση, όταν μια κοινωνία καταρρέει, μια κοινή παράμετρος βρίσκεται πάντα: έχουν ξεχάσει από πού έρχονται. Έχουν χάσει την επαφή με αυτό που τους ένωνε στην αρχή. Αν θελήσουμε να δούμε τι ακριβώς μας συνδέει με το παρελθόν θα βρούμε τη γλώσσα μας, την πίστη των πατεράδων μας, την ιστορία μας, τον πολιτισμό μας, τα ήθη και έθιμά μας, τα δημοτικά μας τραγούδια, τη λεβεντιά και το φιλότιμό μας.

Αναφορικά με το παρόν που ζούμε, βλέπουμε ότι ο κόσμος κινείται σε αχαρτογράφητα νερά. Η τεχνολογία καλπάζει, αλλά η ανθρωπότητα στερείται ενός κώδικα ηθικής που θα διασφαλίζει τη χρήση της με γνώμονα το κοινό συμφέρον. Για παράδειγμα, η ρομποτική και η τεχνητή νοημοσύνη, πέρα από τα θετικά, είναι βέβαιο ότι θα μας στοιχίσουν εκατομμύρια θέσεις εργασίας. Παράλληλα, βλέπουμε όλο και πιο καθαρά ότι η πολιτική και οι πολιτικοί έχουν υποστεί δεινή ήττα από τις αγορές που καθορίζουν τη μοίρα λαών και ανθρώπων. Σε εθνικό επίπεδο η χώρα μας αντιμετωπίζει εδώ και αρκετά χρόνια κρίση που δυστυχώς δεν είναι μόνο οικονομική. Είναι κρίση αξιών, όμοια της οποίας δεν είχε ως τώρα περάσει ο ελληνικός λαός. Για αυτόν ακριβώς το λόγο δεν είναι εύκολο να βγούμε γρήγορα από αυτήν. Κατά τη γνώμη μου, η μόνη λύση για το γρήγορο ξεπέρασμα της κρίσης είναι η συνεννόηση και η συνεργασία, διαδικασίες όμως όχι και τόσο οικείες στους Έλληνες όλων των βαθμίδων της δημόσιας διοίκησης: από το Εθνικό Κοινοβούλιο ως τα Δημοτικά Συμβούλια. Η ευθύνη βαραίνει όλους μας κατά το μέτρο που αναλογεί στον καθένα μας.

Με αυτά τα δεδομένα το μέλλον φαίνεται δυσοίωνο. Τα παιδιά μας έχουν καλύτερη μόρφωση και περισσότερα προσόντα από εμάς τους παλαιότερους, αλλά δεν

έχουν τις ευκαιρίες που είχαμε εμείς. Τα περισσότερα από αυτά, χωρίς δουλειά ή με υποαπασχόληση, βλέπουν τα παραγωγικά τους χρόνια να περνούν ανεκμετάλλευτα και πολλά εγκαταλείπουν για λίγο ή για πολύ την πατρίδα τους, αναζητώντας καλύτερη τύχη στο εξωτερικό. Πριν από λίγο καιρό γνωστός ηθοποιός δήλωσε ότι οι νέοι που ξενιτεύονται για δουλειά διαπράττουν κάποιου είδους προδοσία, αλλά δεν είπε τι έχουμε κάνει όλοι εμείς για να κρατήσουμε αυτά τα παιδιά στον τόπο που γεννήθηκαν.

Στην επαρχία μας οι περισσότεροι νέοι άνθρωποι έχουν ήδη αναζητήσει δουλειά ως μετανάστες στο εσωτερικό ή το εξωτερικό της χώρας, αλλά και πολλοί από εκείνους που δεν ήθελαν ή δεν μπόρεσαν να φύγουν αντιμετωπίζουν προβλήματα επιβίωσης. Μαγική συνταγή για να αντιστραφεί η θλιβερή εικόνα της ερήμωσης των χωριών μας δεν υπάρχει. Ωστόσο, ελπίδα για την ανάσχεση της φθίνουσας πορείας υπάρχει. Σε αυτή την προσπάθεια η επαρχία μας έχει ανάγκη τη βοήθεια όλων των παιδιών της. Εδώ και αρκετά χρόνια, οι δημοτικοί άρχοντες συνεργάζονται για το θέμα αυτό με τους Συλλόγους και τις Αδελφότητες της επαρχίας μας. Τα αποτελέσματα αυτής της συνεργασίας σε θέματα πολιτιστικών εκδηλώσεων είναι θετικά, αλλά δεν πρέπει να μείνουμε μόνο σε αυτά.

Η εξειδίκευση των δράσεων για την ανάπτυξη της επαρχίας μας δεν αποτελεί αντικείμενο της ομιλίας μου ούτε εί-

μαι ο πιο ειδικός να μιλήσω για αυτές τις δράσεις. Όμως, θα πω δύο λόγια για τον τρόπο που η συνεργασία των Απόδημων Κονιτσιωτών με το Δήμο και τους μόνιμους κατοίκους της επαρχίας μας μπορεί να γίνει πιο αποτελεσματική. Κατά τη γνώμη μου, δεν πρέπει να υπάρχει από μεν τους απόδημους υπεροψία από δε τους ντόπιους καχυποψία. Εμείς, οι απόδημοι Κονισιώτες, μπορούμε να καταθέτουμε καινοτόμες προτάσεις και ιδέες που πρέπει να συζητιούνται, αλλά οι δημοτικοί άρχοντες και οι μόνιμοι κάτοικοι αυτού του τόπου είναι εκείνοι που με την εμπειρία τους θα κρίνουν τις προτάσεις μας και θα μας πληροφορούν αν και γιατί στο παρελθόν παρόμοιες προτάσεις απέτυχαν ή δεν έφεραν τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Για την κατάρτιση ενός στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης της περιοχής η γνώμη των Κονιτσιωτών της Διασποράς που έχουν τις αναγκαίες κατά περίπτωση γνώσεις είναι εξαιρετικά χρήσιμη, αλλά δεν ισχύει το ίδιο για την επίλυση των καθημερινών προβλημάτων του Δήμου και την ανάληψη μικρών δράσεων που βελτιώνουν την ποιότητα της ζωής των κατοίκων της περιοχής.

Αγαπητοί μου φίλοι, εμείς οι Απόδημοι Κονισιώτες, ανεξάρτητα αν πολλοί από εμάς αισθανόμαστε όχι μετανάστες αλλά ξενιτεμένοι που κάποια στιγμή θα επιστρέψουμε μόνιμα στην ιδιαίτερη πατρίδα μας, έχουμε υποχρέωση να αποδείξουμε έμπρακτα την αγάπη προς τη γενέτειρά μας. Ειδικότερα,

- Έχουμε χρέος απέναντι σε αυτούς

που έδωσαν τη ζωή τους να ελευθερώσουν αυτόν τον τόπο. Ο πατέρας μου κι εγώ γεννηθήκαμε ελεύθεροι, αλλά όχι και ο παππούς μου.

- Έχουμε χρέος σε εκείνους που σε δύσκολα χρόνια έδωσαν τη ζωή τους να κρατήσουν ελεύθερο αυτόν τον τόπο.

- Έχουμε χρέος προς τους Μητροπολίτες και τους απλούς ιερείς αυτού του τόπου που διαχρονικά πασχίζουν να κρατήσουν άσβηστη την πίστη μας, να συνδράμουν τους αναξιοπαθούντες και να κρατούν ανοιχτές τις εκκλησίες της επαρχίας μας.

- Έχουμε χρέος προς τους δημοτικούς άρχοντες εκείνους που έδωσαν περιουσίες και ανάλωσαν τη ζωή τους για να βοηθήσουν αυτόν τον τόπο και τους κατοίκους του. Θα αναφέρω τους αείμνηστους Κώστα Ρούση, Σπύρο Γκότσο, Βασίλη Τσιαλιαμάνη, και Γιάννη Λυμπερόπουλο που δεν βρίσκονται πια μαζί μας, αλλά θα ήταν παράλειψη να μην συμπεριλάβω όλους τους Κονιτσιώτες, ζώντες και τεθνεώτες, οι οποίοι από διάφορα πόστα προσπάθησαν, άλλος περισσότερο και άλλος λιγότερο, να αλλάξουν προς το καλύτερο την εικόνα της επαρχίας μας.

- Έχουμε χρέος προς τον ιερό τούτο τόπο, στον οποίο είδαμε για πρώτη φορά το φως του ήλιου. Η δύναμη των βουνών, τα θεϊκά μας ποτάμια και αυτή η στέρφα ηπειρωτική γη ήταν αυτά που διαμόρφωσαν το χαρακτήρα μας και μας έκαναν καλύτερους ανθρώπους.

- Έχουμε χρέος προς τους ξενομερίτες δασκάλους και καθηγητές μας

που μας έμαθαν γράμματα και αγάπησαν τόσο πολύ αυτόν τον τόπο που τον έκαναν δεύτερη πατρίδα τους.

- Έχουμε χρέος προς τους μόνιμους κατοίκους της περιοχή μας που με δυσκολία κρατούν ζωντανή την επαρχία μας. Τους απλούς ανθρώπους στα χωριά μας που κρατούν ανοιχτό ένα καφενείο με δυσβάσταχτο οικονομικό κόστος. Ένα καφενείο σε ένα μικρό χωριό δεν είναι απλά μια αίθουσα ψυχαγωγίας ή ένα μέρος από το οποίο μπορεί κάποιος να προμηθευτεί κάποια είδη πρώτης ανάγκης. Είναι μια μικρή Εκκλησία του Δήμου.

Συμπατριώτισσες και συμπατριώτες μου, μια Δανέζα συγγραφέας έγραψε επί λέξει: «Έχω την αίσθηση ότι όπου κι αν βρίσκομαι στο μέλλον, θα αναρωτιέμαι πάντα αν βρέχει στο Νγκονγκ». Εγώ, επί 40 χρόνια αναρωτιόμουν, και ώσπου να πεθάνω πάντα θα αναρωτιέμαι, αν βρέχει στη Κόνιτσα. Και αυτό βέβαια όχι μόνο στα στενά πλαίσια του επαγγέλματός μου. Για μένα αυτή η μικρή πόλη, αυτός ο ουρανός της είναι ένας καθρέφτης, ο μοναδικός καθρέφτης, όπου μπορώ να δω τον εαυτό μου πολύ καθαρά, έτσι όπως πραγματικά είναι.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Απόσπασμα από την ομιλία του Δημήτρη Ζιακόπουλου στις 19-8-2018 στο Δημαρχείο της Κόνιτσας στα πλαίσια των εκδηλώσεων «Νόστιμον Ήμαρ» του Δήμου προς τιμή των απόδημων Κονιτσιωτών.

Για το γεφύρι της Πλάκας

Γράφει ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ Μ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Δεν ξέρω αν πρέπει να γράψω εγώ για το γεφύρι της Πλάκας.

Έχουν γραφτεί τόσα πολλά από πολλούς. Γιατί όμως;

Γιατί, ούτε Τζουμερκιώτης είμαι, ούτε μηχανικός. Όμως πολλές φορές, έχω πάει και το είδα και το θαύμαζα πολύ, μαζί με άλλους. Ήταν ένα μνημείο, το περίφημο γεφύρι της Πλάκας, το μεγαλύτερο μονότοξο γεφύρι των Βαλκανίων.

Ήταν ένα θαυμαστό αρχιτεκτονικό μνημείο, που χτίστηκε πριν 150 χρόνια (το 1866) από το φημισμένο πραμαντιώτη, πρωτομάστορα, Κώτσιο Μπέκα, και συνδέθηκε με τη νεότερη ιστορία της χώρας μας, μέχρι την 1η Φεβρουαρίου 2015, όταν μετά από μια φοβερή κακοκαιρία κατέρρευσε.

Όλοι θρηνήσαμε για την καταστροφή του ιστορικού αυτού μνημείου. Πολλές φορές έχω και έχουμε πάει εκδρομή σ' αυτό το μέρος για να το δούμε και να το θαυμάσουμε. Πριν από λίγα χρόνια πήραμε μαζί μας και το γνωστό, αρχιτέκτονα Χρήστο Παπαβρανούση, που με απλά λόγια, μας έδωσε τεχνικές λεπτομέρειες για το χτίσιμό μου, αλλά και ιστορικά στοιχεία. Από την Οθωμανική εποχή ακόμη.

Κατά τη διάρκεια του Βου Παγκοσμίου πολέμου, βομβαρδίστηκε από τους Γερμανούς, και υπέστη περιορισμένες ζημιές, όμως άντεξε.

Το 1944 εκεί υπεγράφη η συμφωνία κοινής δράσης μεταξύ ΕΛΑΣ και ΕΔΕΣ.

Μετά την κατάρρευσή του, δραστηριοποιήθηκαν πολλοί φορείς, Πολυτεχνείο, Υπουργείο Πολιτισμού και Υποδομών, Περιφέρεια, Μηχανικοί κ.ά. πολλές μελέτες και δυσκολίες γραφειοκρατικές και δύσκολη η εξεύρεση των χρημάτων.

Τέλος πληροφορούμαστε, ότι ετελείωσαν οι μελέτες, ότι εξευρέθησαν τα χρήματα (5,5 εκατομμύρια ευρώ) και ότι θα πραγματοποιηθεί η ανέγερσή του παρ' όλο που εμπλέκονται πολλοί φορείς και ότι η υλοποίηση των εργασιών προχωράει και ότι η ολοκλήρωση του γεφυριού τοποθετείται, εκτός απροόπτου, το Φθινόπωρο του 2019 ΜΑΚΑΡΙ!

Αλλά γιατί πάμε τόσο μακριά, Η παροιμία λέει: «πρώτα, τη γωνιά σου και μετά τη γειτονιά σου» ή η άλλη, «ό,τι ακούς στη γειτονιά σου πανταχέτα στη γωνιά σου». Γιατί τα λέω αυτά; Γιατί κι εμείς εδώ έχουμε πολλά ωραία πετρόχτιστα γεφύρια, της Κόνιτσας, της Κλειδωνιάς, του Ζαγοριού κ.ά. Αυτά πρέπει να τα συντηρήσουμε, να τα προσέξουμε, γιατί με το αέανο γύρισμα του χρόνου παθαίνουν διάφορες φθορές.

Απαντούν οι Αρχές: Δεν έχουμε λεφτά. Πάντα θα βρίσκονται λίγα για τη συντήρησή τους, για να μην θρηνούμε την καταστροφή τους και να θέλουμε πολύ περισσότερα για την αναστήλωσή τους. «Το προλαμβάνει παρά το θεραπεύει». Ας περάσουν δύο λοιπόν καλοκαίρια για να χαρούμε και να θαυμάσουμε ξανά το γεφύρι της Πλάκας.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Α. Δωρεά βιβλίων από το «Κοινωφελές Ίδρυμα Κοινωνικού και Πολιτιστικού Έργου»

Η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας στο πλαίσιο των συνεργασιών που αναπτύσσει για μια ακόμη φορά εντάχθηκε στις δράσεις του Κοινωφελούς Ιδρύματος Κοινωνικού και Πολιτιστικού Έργου (Κ.Ι.Κ.Π.Ε.) και της Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας Future Library.

Τον Ιούλιο παρέλαβε ως δωρεά από το «Κοινωφελές Ίδρυμα Κοινωνικού και Πολιτιστικού Έργου» μέσω του «Future Library» **513 βιβλία**, τα οποία θα εμπλουτίσουν τη συλλογή της. Πρόκειται για βιβλία ποικίλου περιεχομένου και ενδιαφέροντος, αξιόλογων και πρόσφατων εκδόσεων, που ανταποκρίνονται σε διαφορετικά πνευματικά ενδιαφέροντα και ποικίλες κατηγορίες χρηστών.

Το «Κοινωφελές Ίδρυμα Κοινωνικού και Πολιτιστικού Έργου» έχει ως στόχο την ετήσια υλοποίηση δράσεων, οι οποίες προωθούν το εκπαιδευτικό και πολιτιστικό έργο φορέων και οργανισμών που συνεισφέρουν στην πνευματική, πολιτιστική και εκπαιδευτική ανύψωση του τόπου μας. Η παρούσα δωρεά προς τη βιβλιοθήκη μας υλοποιήθηκε στο πλαίσιο των δωρεών του 2018 που έχει επιλέξει να κάνει το ΚΙΚΠΕ μέ-

σα από την αξιολόγηση και επιλογή 13 βιβλιοθηκών της χώρας, με γνώμονα το έργο που επιτελούν και τις προσπάθειες που καταβάλλουν για την ενίσχυση και προώθηση της πνευματικής, εκπαιδευτικής και πολιτιστικής ανόρθωσης των πολιτών της περιοχής τους.

Το σύνολο της δωρεάς παρουσιάστηκε σε επίσημη εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στις 2 Αυγούστου και θα παραμείνει σε έκθεση στους χώρους της βιβλιοθήκης μας ως τις 29 Σεπτεμβρίου 2018.

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά τόσο το «Κοινωφελές Ίδρυμα Κοινωνικού και Πολιτιστικού Έργου» όσο και το «Future Library» για τη στήριξη που προσφέρουν στη βιβλιοθήκη μας μέσω αυτής της δωρεάς σε μια δύσκολη οικονομική συγκυρία για τη χώρα. Η δωρεά αφού επεξεργαστεί βιβλιοθηκονομικά θα ενταχθεί στη συλλογή της βιβλιοθήκης, ώστε να μπορέσει να αξιοποιηθεί από τους χρήστες μέσω του δανεισμού.

Β. 7^η Καλοκαιρινή Εκστρατεία Ανάγνωσης και Δημιουργικότητας

«Αγαπημένα δεδομένα: Παρατηρώ και μετρώ τον κόσμο»

Για έβδομη συνεχή χρονιά η βιβλιοθήκη μας συμμετείχε στην καλοκαιρινή

εκστρατεία ανάγνωσης και δημιουργικότητας που οργανώνεται από την Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος και υλοποιείται από το Δίκτυο Ελληνικών Βιβλιοθηκών. Η διοργάνωση χρηματοδοτήθηκε από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και υλοποιείται χάρη στη συνεργασία εκατοντάδων βιβλιοθηκονόμων, εκπαιδευτικών και εθελοντών σε όλη την Ελλάδα.

Φέτος το καλοκαίρι η βιβλιοθήκη μας μεταμορφώθηκε σε «εργοστάσιο δεδομένων». Οι αριθμοί και τα δεδομένα έγιναν αντικείμενο καταγραφών και μετρήσεων από τα παιδιά-ερευνητές, τα οποία κλήθηκαν να παρατηρήσουν στοιχεία της καθημερινότητάς τους, αλλά και πληροφορίες που είναι κρυμμένες στη φύση, στο χώμα, στο νερό, στον κόσμο των μελισσών, στον κόσμο της πόλης μας, μαθαίνοντας να παρατηρούν τη συμπεριφορά των ανθρώπων. Μέσα στη βιβλιοθήκη, που αποτελεί τον ιδανικό χώρο για έρευνα και παρατήρηση, τα παιδιά μέτρησαν και κατέγραψαν δεδομένα τόσο από τον κόσμο του παρελθόντος, όσο και από τον σύγχρονο. Μέσα από **21 διαφορετικά εργαστήρια** από 15 Ιουνίου έως 30 Ιουλίου, πέρα από τη χαρά της δημιουργίας και της κοινωνικοποίησης, πάνω από **350 παιδιά** ανακάλυψαν τη μαγεία των μικρών πραγμάτων που τους περιβάλλουν και τον τρόπο με τον οποίο οι αριθμοί και τα δεδομένα μετατρέπονται σε αφήγη-

ση, εικόνα και εν τέλει ερμηνεία.

Γ. Έκθεση φωτογραφίας «Φωτο-ματιές στο μουσείο»

Την Πέμπτη 2^η Αυγούστου πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια της ομαδικής έκθεσης φωτογραφίας «Φωτο-ματιές στο Μουσείο». Η έκθεση ταξίδεψε από το Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων, όπου πρωτοπαρουσιάστηκε τον περασμένο Μάιο, στη Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας, όπου θα φιλοξενηθεί έως την 31^η Αυγούστου 2018.

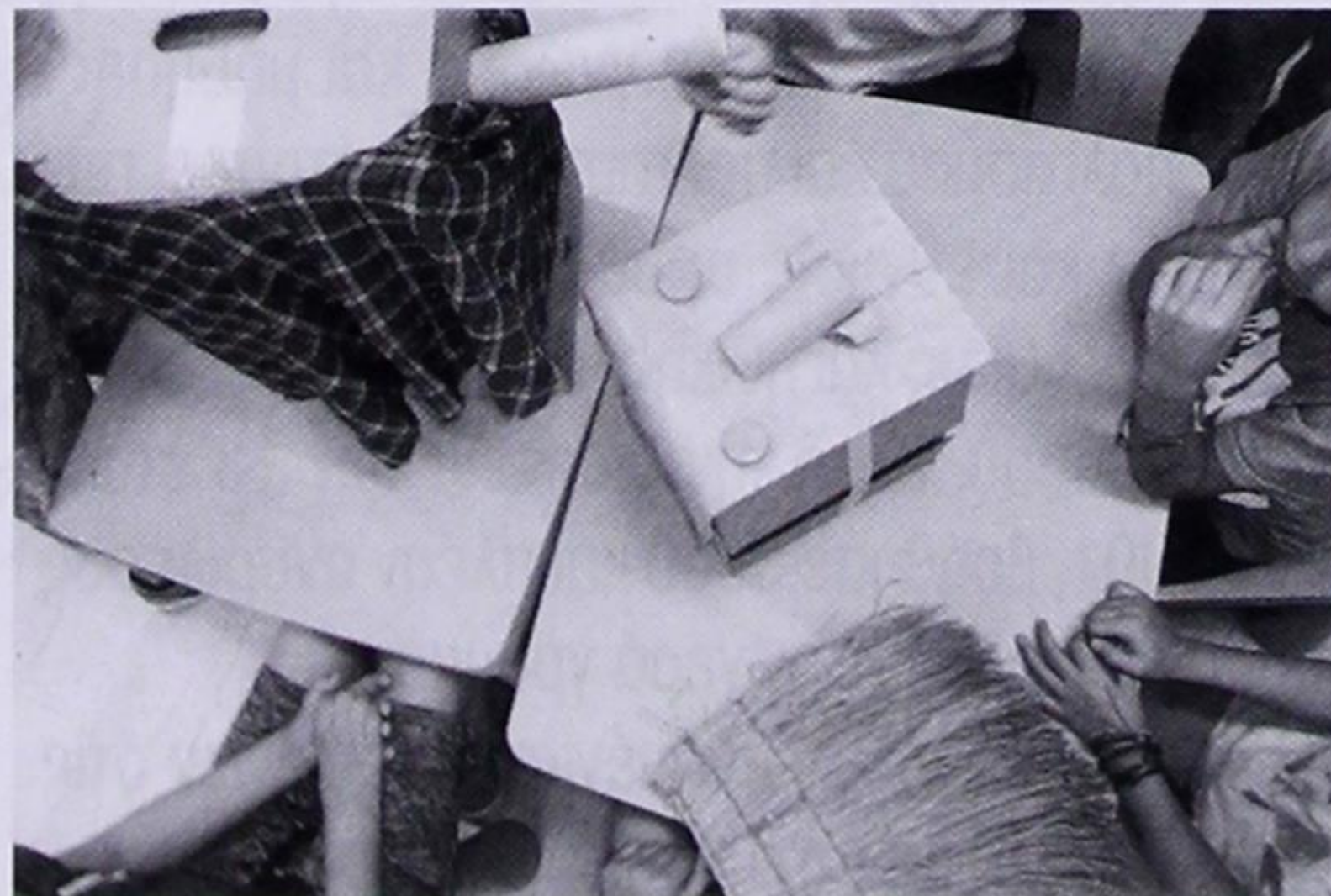
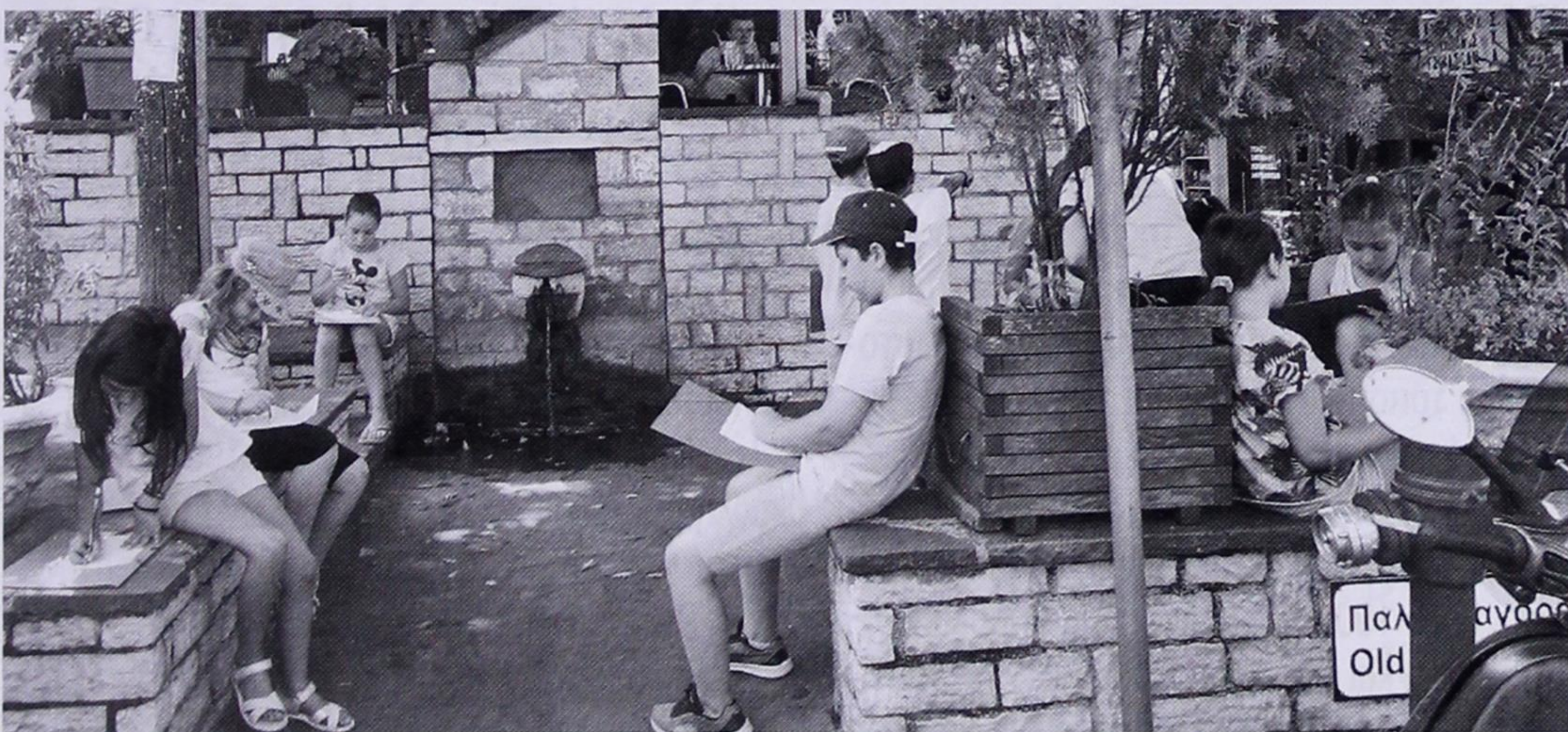
Οι «Φωτοματιές στο Μουσείο» είναι αποτέλεσμα της ομώνυμης δράσης που σχεδίασε η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων στο πλαίσιο σηματοδότησης των δέκα χρόνων της επανέκθεσης των συλλογών του Αρχαιολογικού Μουσείου Ιωαννίνων. Διοργανώθηκε σε συνεργασία με τις ομάδες ερασιτεχνών φωτογράφων της πόλης των Ιωαννίνων, «Φωτογραφική Ομάδα Ιωαννίνων», «Φωτογραφικός Σύλλογος Πανεπιστημίου Ιωαννίνων» (ΦΩ.Σ.Π.Ι), «Φωτογραφιστές» και «ΦΩΤΟΡΑΣΗ - Λέσχη Δημιουργικής Φωτογραφία». Σαράντα τέσσερις (44) φωτογράφοι, μέλη των ομάδων, συνειρέθησαν στο Αρχαιολογικό Μουσείο και αποτύπωσαν με πρωτότυπο τρόπο ποικίλες όψεις του κτιρίου, των εκθεμάτων και των αφηγήσεών του. Μεταξύ αυτών επέλεξαν και αρχαιότητες προερχόμενες από την ορεινή ενδοχώρα της Ηπείρου και από αρχαίες θέσεις της ευρύτερης περιοχής της Κόνιτσας και της λεκάνης απορ-

ροής του ποταμού Αώου, που αναδεικνύουν την ξεχωριστή θέση αυτού του τοπίου στην οικιστική οργάνωση της αρχαίας Ηπείρου.

Οι φρέσκιες οπτικές των φωτογρά-

φων φέρνουν το Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων κοντά στην τοπική κοινωνία της Κόνιτσας, ενισχύοντας το δίκτυο συνεργασιών και συνεργειών σε περιφερειακό επίπεδο.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΗΝ ΦΟΥΡΚΑ

Στις 20/7 πραγματοποιήθηκε κι εφέτος στον Προφ. Ηλία Φούρκας η καθιερωμένη εκδήλωση στη μνήμη της Γυναίκας της Πίνδου, των Αξιωματικών Κων. Δαβάκη, Αλεξ. Διάκου και όλων των Ηρώων του 1940.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν, ο σεβ. Μητροπολίτης κ.κ. Ανδρέας, ο βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ κ. Ι. Καραγιάννης ως εκπρόσωπος της βουλής, ο βουλευτής της Ν. Δημοκρατίας κ. Κων. Τασούλας, ο περιφερειάρχης κ. Αλεξ. Καχριμάνης, ο Δ/τής της VIII ταξιαρχίας Ιωαννίνων, ο Δήμαρχος Κόνιτσας κ. Παπασπύρου, εκπρόσωποι ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας, Αντιδήμαρχοι, Πρόεδροι Κοινοτήτων και φορέων καθώς και πλήθος κόσμου.

Έγινε τοπογραφική ενημέρωση των παρευρισκομένων από Αξιωματικό του 583 τ.π. και πανηγυρική ομιλία από τον πρ. της κοινωφελούς επιχ. του Δήμου κ. Αθαν. Λάκκα με θέμα "Η Γυναίκα της Πίνδου- πρωταγωνίστρια του Έπους 1940".

Ακολούθησε αναπαράσταση πορείας της μεχόμενης γυναίκας της Πίνδου και του τραυματισμού του Κ. Δαβάκη από αξ/κούς και στρατιώτες του 583 τ.π.

Η εκδήλωση έκλεισε με δεξίωση από τις εργαζόμενες της Κοινωφ. Επιχείρησης, χαιρετισμούς από τον Περιφερειάρχη, τους βουλευτές, που προαναφέραμε, τον Δήμαρχο, τον πρ. της Κοινωφ. Επιχείρησης και παραδοσιακούς χορούς από τον χορευτικό Όμιλο Κόνιτσας.

Εδώ η τρανή η Βούρμπιανη ... Αστική Σχολή 1903-1904

Πασχάλη Δ. Μανώλη

Ένα ψηφί, στο παζλ της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, της πνευματικής συνεισφοράς μας, ανάτασης και ανάδειξης της ιστορίας του τόπου μας, είναι και το σημερινό δημοσίευσμά μας, από το αρχείο μου.

Το σημερινό μας κείμενο, είναι, το βαθμολόγιο της αστικής σχολής Βούρμπιανης του σχολικού έτους 1903-1904. Δεν κάνω καμία παρέμβαση, στο κείμενο, και σας το παρουσιάζω ως έχει.

Η Αστική Σχολή και το Παρθεναγωγείο της Βούρμπιανης ήταν φάρος γνώσης και μάθησης. Φάρος πολιτισμού και πολιτιστικής ανάτασης, πατριωτικής και εθνικής υπόστασης, συνείδησης, σεβασμού, ήθους και ηθικής, αλληλεγγύης και αλληλοσεβασμού. Κατά την διάρκεια των 18 ετών, 1883-1901, βοήθησε 3000 και πλέον ανθρώπους να μάθουν γράμματα, "γερά γράμματα".

Φάρος, μεγάλων και μέγιστων Ελλήνων στις τέχνες και στις επιστήμες, που διέπρεψαν παγκο-

σμίως, "αι Σχολαί Βουρμπιάνης αμελλώνται προς τας αρίστας των Σχολών της ημετέρας επαρχίας, υπερέχουσι κατά πολύ άλλων ευπορωτέρων και υπερτερούσι πασών εν τοις πέριξ".

Αυτά, μεταξύ άλλων έγραφε το 1901 ο Μητροπολίτης Βελλάς και Κονίτσης κ. Κωνσταντίνος, σε επιστολή του προς την Αδελφότητα Βούρμπιανης.

Περισσότερα για τον εκπαιδευτικό "Φάρο" της Βούρμπιανης στα επόμενα τεύχη του δικού μας περιοδικού "Κόνιτσα": ακολουθούν "Κανονισμός του εν Βουρμπιάνη Οικοτροφείου, έτους 1911". Δημοσιεύματα και σχέδια του οικοτροφείου εποχής.

Και τώρα ας αναπολήσουμε με νοσταλγία και ίσως στο βαθμολόγιο είναι και δικοί μας άνθρωποι.

Βαθμολόγιον των μαθητών της αστικής σχολής Βουρμπιάνης είτε των καθημερινών και εκ των θερινών εξετάσεων κατά το σχολ. έτος 1903-1904.

Εν Βουρμπιάνη τη 25η Ιουλίου 1904

Τάβη Δ!

Αριθμ.	Όνομα και επώνυμο	Υ. βαθμίας	Διαγνώση	Απονομιά
1	Αναστάσιος Χ. Σουβέρης	(8,50)	ἀπίωτα	10
2	Αλέξανδρος Σ. Τσίγγης		Δεν προσέδωκε τίς υπολογισμὸς ἐξέτασης	
3	Βασίλειος Α. Χαλκωνίδης	~ ~	~ ~ ~ ~	~ ~ ~ ~
4	Γεώργιος Α. Κορίνθης	~ ~	~ ~ ~ ~	~ ~ ~ ~
5	Δημήτριος Ν. Δωδύνης	~ ~	~ ~ ~ ~	~ ~ ~ ~
6	Δημήτριος Χ. Δημητριάδης	(8,50)	ἀπίωτα	8
7	Ευαγγέλιος Κ. Ζοφύνης	(6,75)	γιαγραφή	14
8	Νικόλαος Δ. Ζερβάκης	(9)	ἀπίωτα	16
9	Νικόλαος Χ. Φούντος		Δεν προσέδωκε τίς υπολογισμὸς ἐξέτασης	
10	Νικόλαος Χ. Αγγάχος	(7,75)	γιαγραφή	0
11	Ζενοβίων Ν. Σιγιάνης		Δεν προσέδωκε τίς υπολογισμὸς ἐξέτασης	
12	Ευαγγέλιος Α. Δημητριάδης	(8,40)	γιαγραφή	3
13	Ευαγγέλιος Π. Έλφου	(6)	~ ~ ~	3

Τάβη Ε!

14	Βασίλειος Δ. Παπαδημητρίου	(8)	γιαγραφή	1
15	Βασίλειος Γ. Νιλίας	(8,25)	ἀπίωτα	32
16	Βασίλειος Α. Παπακωνσταντίνου	(7,40)	γιαγραφή	33
17	Δημήτριος Σ. Ζωίτης	(7,30)	~ ~	6
18	Ευαγγέλιος Α. Παπαδημητρίου	(5,75)	~ ~	13
19	Γεώργιος Παπαβασιλείου	(8)	ἀπίωτα	10
20	Μάρκος Γ. Τσίγγης	(8,30)	γιαγραφή	14
21	Ευαγγέλιος Χ. Παύλος	(7,50)	ἀπίωτα	2

Τάξιν Δ!

40. 22	Ανδρέας Γ. Κουτίζης.	(5,95)	μαγική	7
23	Ανδρέας Ν. Υψηλός	(7,20)	" "	11
24	Βασίλειος Γ. Βοζόνας		Ανεύρεση από τον Ήλιον.	
25	Σωάννης Α. Βλάχος	(6,35)	απίστη	13
26	Περικλής Α. Σοφίλης.	(5,50)	μαγική	17
27	Μιχαήλ Γ. Δομάτσι		Ανεύρεση από τον Ασπίριον.	
28	Μητρώου Α. Δωδύ.	(5,76)	μαγική	12
29	Νίκος Η. Παπαδημητρίου	(7,10)	" "	6
30	Γεώργιος Α. Χαλκίτης.	(6,10)	" "	7
31	Χρυσός Α. Παλιός.	(6,10)	" "	5
32	Χρυσός Γ. Τσίγγης.		Ανεύρεση εναντίον του αμαρτωλού Μάρκου	

Τάξιν Ε!

33	Αγγελλός Χ. Τζοβιάς.	(7,80)	ριανναχή	21
34	Βασίλειος Α. Κορίνης.	(8,20)	απίστη.	7
35	Γεώργιος Χ. Παπασοφίας	(8,40)	" "	48
36	Γεώργιος Η. Πίπης	(7,55)	μαγική.	10
37	Δημήτριος Χ. Βάνος	(6,35)	" "	44
38	Δημήτριος Ν. Βοζόνας	(6)	ριανναχή.	19
39	Δημήτριος Γ. Σοφίλης	(6,80)	μαγική.	18
40	Δημήτριος Πόντος	(6)	ριανναχή	30
41	Χαρίλαος Α. Ζούρος	(4,70)	μαγική	50
42	Χρυσός Α. Κορίνης.	(5,70)	ριανναχή	40

Τάξισ Β!

No. α/β	Όνομα και ετών μου. Ουκ. βαθμός. Διαφογή Ανοσίου.		
43	Αντρέας Γ. Ζαφείρης / 8,30	ναγή	8
44	Αντρέας Χ. Κονίρης / 7,20	οχρ. ναγή.	41
45	Αντώνης Α. Παυλίδης / 7	ναγή	31
46	Άγγελος Δ. Ζαφείρης (4)	3 3 3	11
47	Αντρέας Χ. Τέπλος	Ανοσίου.	
48	Αντρέας Α. Παυλίδης / 8	ἀπίωτη.	4
49	Βαγγέλης Γ. Πάουρ / 8,40	3 3 3	7
50	Βαγγέλης Η. Περωτής / 7,36	ρίαν ναγή.	15
51	Βαγγέλης Δ. Χασιώτης / 8,83	3 3 3	7
52	Βασίλης Α. Καραγιάννης / 3,76	οχρ. ναγή	31
53	Γεώργιος Σ. Τσίβης / 7,80	ναγή	15
54	Δημήτριος Σ. Δημάρατος / 8,60	ρίαν ναγή	14
55	Γεώργιος Α. Ζωήσης / 6,90	οχρ. ναγή	7
56	Γεώργιος Α. Τσιμπαλάς / 7,55	ναγή	25
57	Γεώργιος Δ. Χαλφός / 4	3 3 3	33
58	Σωκράτης Η. Βαβίτης	Ανοσίου.	

Τάξο Α.

Κριμαναί εὐνομοί. Οὐμ. βαθμοί. Διαφορὰ Ἀπονομίας.

59	Αναστάσιος Κ. Κονίης	(8,80)	κίαν μαρμ	7
60	Απυλίδης Α. Παράνας	(7,90)	ἀπίου	9
61	Αλέξ. Κ. Κουδου	(4)	κίαν μαρμ	12
62	Βασιλῆος Σ. Βυζαν	(7,20)	κίαν μαρμ	8
63	Βασίλειος Χ. Κουβέρας	(6,20)	κίαν μαρμ	18
64	Δημήτριος Χ. Βυζαν	(8,80)	κίαν μαρμ	7
65	Σωάννης Δ. Τάγος	ἄνω βαθμ.		
66	Σωάννης Α. Κονίης	(6,50)	ἀπίου	26
67	Μάριος Α. Παράνας	(8,30)	κίαν μαρμ	7
68	Μηλίδης Μ. Βυζαν	(8)	κίαν μαρμ	20
69	Μάριος Τέλλος	ἄνω βαθμ.		
70	Μηχαὴλ Ν. Τεμπέλης	(8,16)	ἀπίου	13
71	Γεώργιος Κ. Βυζαν	(6,53)	κίαν μαρμ	29
72	Φίλιπος Κ. Παράνας	(8,33)	ἀπίου	5

Εν Βουρμπάρι, τῆς 25^{ης} Ιουλίου 1904 ὁ ἀρχιεπίσκοπος, Ἰωάννης Γρηγορίου

Η Τζαμάρα του βλάχου (Κατά Σωτήρη Τάνε από την Άρζα)

(απ' το βιβλίο «ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΙΚΑ Χαρ. Ρεμπέλη»)

Μια ώρα πάν' απ' τὸ Λισκάτσ' Μείναι ἓνα βουνὸ πού τὸ λέν' Βαρτζιομπάν, 1640 μέτρα ψηλὸ, χαμπλότερο κι' ἀπὸ τὸ Γκόλιο κι' ἀπὸ τὴ Μπάντρα, μόν' ἔχ' ἡμερο καὶ γλυκὸ χορτάρ' καὶ βγάζ' τὸ καλύτερο μαζοῦλ', ὅπως λέν' οἱ βλάχ', καὶ τὸ βεβαιών' κι' ὁ Βασιλάκ'ς ἀπ' τὸ Λισκάτσ', π' ὅλη του τὴ ζωὴ δὲν ταξίδεψε καὶ ξέρ' πολλοὺς μουραμπᾶδες τοῦ τόπου.

Πίσ' ἀπὸ τὸ “Βαρτζιομπάν” καρσί κι' ἀνάμεσα Κολώνια-Λεσκοβίκο εἶν' ἓνα χωριὸ πού τὸ λέν' “Πόδα” πῶχ' καὶ Τούρκ'ς καὶ Χριστιανοὺς. Μιὰ βολά, ἐδῶ κι' ἑκατὸν εἴκοσι χρόνια, στὸν καιρὸ τοῦ Σιλιχτάρ Πόδα, ἐκεῖ στὸ Βαρτζιομπάν, ὅπως μοῦ λεγε ὁ Σωτήρ' Τάνες ἀπὸ τὴν Άρζα πού εἶναι ἔν'ντα πέντε χρόνια κι' ἔζησε χρόνια καὶ χρόνια μὲ τὴ βλαχουνιά, ἦταν ἓνα βλαχόπλο εἴκοσ' - εἴκοσι δυὸ χρονῶν, πῶβοσκ' ἓνα κοπάδι στεῖρα πρόβατα καὶ λαλοῦσε μιὰ φλοέρα, πού νά'χες τέσσαρ' αὐτιά νὰ τ'ν ἀκοῦς. Ἐπαιρνε κάτι μοιργιολόγια ἀρβανίτ'κα παραπονετ'κά... πόκλαιγες, κάτ' χαβᾶδες πού σ' ἔκοβαν. Αὐτὸ τὸ βλαχόπλο εἶχε καν' πιστικὸς μὲ τὰ γαλάρια σ' ἓναν μπέη στὴ Πόδα, μόν' τὸ σεβνταλίσκε ἢ μπεγιοπούλα, τὸ μεγαλύτερο τσουπὶ τοῦ

μπέη ἀληθ'νὴ ζωτικιά, καὶ τ' ἀγάπ'σε ἀπὸ τὴν ὀμορφιά ποῦχε κι' ἀπὸ τὸ λάλ'μα πῶκανε τ'ς τζαμάρας, κι' ὁ μπέης ὁ πατέρας τ'ς τὸ κατάλαβε καὶ τῶδιωξε τὸ βλαχόπλο κι' ἔτσ' κι' αὐτὸ πῆγε καὶ ρογιάσκε σ' ἓναν Σιαλεσώτ' τσιέλεγκα, ποῦχε πολλὰ πρόβατα καὶ κάθε χρόνο ξεκαλοκαίριαζε στὸ Βαρτζιομπάν.

Κάθε βράδ' τὸ βλαχόπλο, ὄντας γρέκιαζε τὸ κοπάδ' ἔπαιρνε τὴ τζαμάρα του κι' ἀρχινοῦσε κάτ' νομπέτια πού δὲν τᾶσωνε. Πολλες βολές μὲ τὸ φεγγάρ' καὶ στὸ σκάρ'σμα ξημέρωνε μὲ τὴ φλοέρα στὸ στόμα ἀπὸ τὸ μεράκι του. Καὶ σήμερ'ς ἀκόμα τὸ μυθεύουν τὸ λάλ'μα αὐτουνοῦ τοῦ βλαχόπλου στὰ γύρω χωριά. Ἡ Τουρκοπούλ' ἀπὸ τὴν Πόδα ἄκουγε κάθε βράδ' τὴ φλοέρα καὶ δὲ τὴ γκολλοῦσε ὁ ὕπνος! Ὁ νοῦς τ'ς στὸ βλαχόπλο... Ὅλ' τὴ νύχτα στὸ παραθύρ' ἀφηκράζονταν τὸν ἡχὸ τ'ς φλοέρας, ὅπως τὸν ἤφερν' ὁ ἀγέρας ἀπὸ τὸ Σιαλεσώτ'κο, κι' ὅσο περνοῦσε ὁ καιρὸς τόσο μαράζωνε ἢ καημένη ἀπὸ τὸ σεβντᾶ κι' ἀπὸ τὸ χάλι της καὶ σώνουνταν-σώνουνταν σὰν τὸ κερὶ που λειών'!

Ὁ μπέης ὁ πατέρας της ποῦχε κατα-

λάβ' τὸν καημὸ τ'ς θυγατέρας του
στέλν' μιὰ νύχτα δυὸ παλληκάρια του
κι' ἐκεῖ πὺ λαλοῦσε τὸ βλαχόπλο τῆ
φλοέρα, δίπλα στὸ γρέκι καταρραχῆς
στὸ β'νό, οὐδ' ἐκεῖ τὸ σκότωσαν.

Γουριάχκε γι' αὐτὸ τὸ βλαχόπλο ὅλ'
ἢ βλαχουνιά κι' ὅλα τὰ χωριά και
τὸθαψαν ἐκεῖ στὴ ράχ', τὸφειακαν ἕνα
μνήμα μὲ πέτρες, πὺ φαίνονται ὡς τὰ
σήμερα, τὸστησαν στὴν κορφή στὸ
μνήμα και τὴ τζαμάρα γιὰ μάρ'τρα και
ἀπὸ τότες τὸ β'νό τὸβγαλαν Βάρ
Τζιομπάν πὺ θὰ πῆ μνήμα τοῦ βλάχου.

Ὁ Βασίλ' Βλάχος ἀπὸ τὴ Βούρμ-
πιανη, πούχε κάν' κ' αὐτὸς στὰ νιάτα
του μὲ τὰ πρόβατα τοῦ Γιαννούζ' τοῦ

τσιέλεγκα ἀπὸ τὸ Τσιάμκο και ξέρ' κι'
ἕνα τραγοῦδ' ἀρβανίτ'κο γι' αὐτὸ τὸ
βλαχόπλο πὺ σκότωσαν στὸ Βαρ-
τζιομπάν, και μοῦ λεγε ὅτι και τὸ βλα-
χόπουλο πάλαιψε και πρόφτακε και
σκότωσε κι' αὐτὸ ἕν' ἀπ' τὰ παλληκά-
ρια τοῦ μπέη. Ὁ Σκούρτ'ς πάλε μάτα
Ὁ Χριστόδολος μοῦ λεγε ὅτ' αὐτὴ ἢ
Τουρκοπούλα πούχ' ἀγαπήσ' τὸ βλα-
χόπλο, ἦταν ἀπὸ τὸ Λέσνο, πὺ εἶναι
καμμιά ὥρα ὀπκάτ' ἀπὸ τὸ Βαρτζιομ-
πάν κι' ὄχι ἀπὸ τὴν Πόδα. Δὲ μᾶς μέλ'
ἀπ' ὅπουθε κι' ἂν ἦταν φτάν' πομαθά-
μαν γιὰτὶ αὐτὸ τὸ β'νό τοῦ Λεσκατσιοῦ
τὸ εἶπαν Βαρτζιομπάν.

Χαράλ. Ν. Ρεμπέλ#

Κονιτσιώτικα

Δημοτ. τραγούδια τραπεζιού, χορού, νυφιάτικα και γάμου, λιανοτραγούδα, νανουρίσματα, λαζαρικά, μοιρολόγια, του χάρου και του Κάτω Κόσμου, παραμύθια, παραδόσεις, ευτράπελες διηγήσεις, παροιμίες και παροιμιώδεις φράσεις, αινίγματα, ιδιωματικές φράσεις, ευχές, κατάρες, γλωσσοδέτες, γλωσσικό ιδίωμα Μαστοροχωρίων, τοπωνύμια, Γλωσσάριο, κουδαρίτικα.

Σελ. 360, τιμή 20 ευρώ.

Χειμωνιάτικο Δωμάτιο

Του Ηλία Ανδρέου

Μέρος 4ο

Αγαπητό πεπρωμένο μου παρ' ότι έχουμε τόσες ώρες συζήτησης και δεν έχουμε αντιληφθεί πως η νύχτα έχει κυλήσει στα βαθιά μεσάνυχτα, εντούτοις σε βλέπω αρκετά ευδιάθετο και με πολλές δυνάμεις. Πιστεύω πως αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το βιβλίο για το οποίο θα κάνουμε λόγο αφορούν εσένα τον ίδιο που εξουσιάζεις την ύπαρξή μου αλλά το πεπρωμένο του κάθε ανθρώπου σε τούτη εδώ τη ζωή. Θα έχεις το λόγο αφού κάνω μια μικρή εισαγωγή στον «Εκκλησιαστή» «Κοχέλεθ» στην Εβραϊκή.

Ο Εκκλησιαστής είναι ένα από τα βιβλία της Εβραϊκής βίβλου και της χριστιανικής Παλαιάς Διαθήκης. Ως συγγραφέας φέρεται ο γιος του βασιλέα Δαβίδ ο Σολομών αν και οι απόψεις διίστανται. Το βιβλίο αυτό έγινε δεκτό στην εβραϊκή βίβλο μετά από πολλές αντιδράσεις στην αποκαλούμενη σύνοδο της Ιάμνειας και τούτο διότι κατά το πνεύμα του Εκκλησιαστή η ζωή είναι εδώ σε τούτο τον κόσμο, ο δε θάνατος είναι οριστικός και τελεσίδικος. Ο Εκκλησιαστής εμφανίζεται λαθραία στην νεκρώσιμη ακολουθία «Πάντα ματαιότης τα ανθρώπινα, μία ροπή και ταύτα πάντα θάνατος διαδέχεται».

Και τώρα πεπρωμένο σου δίνω το λόγο· ισχύει η ρήση του Εκκλησιαστή:

«Ματαιότης ματαιοτήτων τα πάντα ματαιότης». Είναι γεγονός πως εσείς οι άνθρωποι ζήτε με την ψευδαίσθηση πως τα

πράγματα και οι καταστάσεις που σας κυριαρχούν μεταβάλλονται αλλά στην ουσία τίποτε το καινούργιο δεν συμβαίνει. Όλα μένουν ίδια όλα είναι στάσιμα. Η ζωή σας είναι ταυτισμένη με το κέρδος και την κατάκτηση. Όποια χαρά προέρχεται από τα δύο αυτά είναι προσωρινή και εφήμερη. Για κάθε κατάκτηση προηγείται κόπος, ιδρώτας, πόνος, άγχος.

Η θλίψη που έπαψε χάρη σε ένα χαρμόσυνο γεγονός θα επανέλθει. Δυστυχώς είναι η μονιμότητα της τάξης του κόσμου, σε συνάρτηση με την πικρή προσωπικότητα των γλυκών πραγμάτων. Πεπρωμένο διαβάζω ένα στίχο: Καθετί που αγαπάς θα πεθάνει / καθετί που κέρδισες θα το χάσεις / κάθε σου νίκη θα τη διαδεχθεί η ήττα / κάθε χαρά θα την ακολουθήσει μια στεναχώρια. Στο προτότυπο κείμενο κυριαρχεί η λέξη Χέμπελ που ερμηνεύεται ως ατμός - Άχαν - πνοή. Επισημαίνω πως ο Θεός στον Εκκλησιαστή πρωτοεμφανίζεται σ' ένα αποκαλυπτικό στίχο.

Ανυσυχίες ο Θεός / έδωσε στους ανθρώπους / να χάνονται οι άνθρωποι / στις ανησυχίες τους. Άκου Ηλία, η ματαιότητα έχει άπειρες εκφάνσεις πολλές όψεις. Μία από αυτές είναι η απογοήτευση που ακολουθεί όταν αυτό για το οποίο πάλεψες το επιτυγχάνεις αλλά χάνει την αξία στα μάτια σου μόλις το αποκτήσεις. Αυτή η ματαιότητα οφείλεται στη πλάνη σχετικά με την αξία των πραγμάτων. Και δεν είναι μονάχα ότι ο άνθρωπος επιδιώκει πράγματα που δεν έχουν αξία. Το χειρότερο είναι ότι δεν μπο-

ρεί να πάψει να το κάνει αυτό. Δεν μπορεί να κάνει την επιθυμία του να σωπάσει, παρότι έχει πια αντιληφθεί ότι δεν υπάρχει τίποτα να κερδίσει. Πεπρωμένο σε επαλήθευση των λόγων σου διαβάζω τον στίχο: και κάθε μέρα του πόνος / και κάθε αγώνας καημός / και το βράδυ / η ψυχή του ακόμα αγρυπνά / για το τίποτα.

Με όσα μέχρι τώρα έχουμε μιλήσει και σύμφωνα με τον πνεύμα του Εκκλησιαστή περί ματαιότητας των πάντων εμείς οι άνθρωποι θα έπρεπε να ζούμε σε μια κατάσταση εφγοσχυασμού και Βουδιστικής Νιρβάνα Ηλία δεν είναι ακριβώς έτσι.

Σίγουρα ο θάνατος είναι το οριστικό “μετά” της συνολικής ανθρώπινης προσπάθειας προφανώς ο Εκκλησιαστής έχει ξεγράψει κάθε ευτυχία του μετά της κάθε ανθρώπινης πράξης αλλά δεν διαγραφεί το τώρα.

Έτσι σ’ αυτή τη ζωή το κέρδος του ανθρώπου είναι η χαρά του κόπου.

Πράγματι πεπρωμένο για τον Εκκλησιαστή η χαρά δεν είναι αυτοσκοπός γι’ αυτό αναφέρει: καλύτερα στο σπίτι που πενθούν παρά στο σπίτι που μεθούν / καλύτερα να πικραθείς / παρά να γελάσεις.

Αν θέλαμε Πεπρωμένο να εξετάσουμε το πόσο επίκαιρος είναι ο Εκκλησιαστής στο κοντινό χθές και στο σήμερα τι θα λέγαμε. Για τους προγόνους σου τους Παλαιοσελίτες η ματαιότητα των εγκοσμίων δεν τους άγγιζε.

Με χαρά και τραγούδι δουλεύανε για τον άρτο το επιούσιο.

Δεν αγωνιούσαν για την κτήση αγαθών γι’ αυτό τραγουδούσαν στον τρύγο

και τα Χριστούγεννα χόρευαν στα χιονισμένα αλώνια. Σήμερα όμως ο Εκκλησιαστής είναι επίκαιρος όσο ποτέ άλλοτε. Αυτό το λέει καθαρά ο Ρότζερ Σκρούτον στο βιβλίο που τώρα μελετάς με τίτλο «Τρελοί-Τσαρλατάνοι-Ταραχοποιοί-Διανοούμενοι της Νέας Αριστεράς».

«Σε κάθε περιοχή ανθρώπινου ενδιαφέροντος η διαφορά μεταξύ πράγματος με αξία και πράγματος με τιμή φαίνεται ξεκάθαρα. Πράγματα με αξία μας ανταμείβουν γιατί εκπληρώνουν αυτό που είμαστε και όχι αυτό που θέλουμε.

Η Παλαιά Διαθήκη προειδοποιεί την ειδωλολατρία που είναι η συνήθεια να αποδίδουμε ψυχή σε αντικείμενα. Οι αριστοτελικοί μας λένει ότι η ευτυχία βρίσκεται στην αρετή χάρις στην οποία η λογική θριαμβεύει πάνω στις επιθυμίες μας.

Η προσωπική μας ευτυχία εξαρτάται εκτός των άλλων από το κατά πόσον θέλουμε τα σωστά πράγματα και όχι τα πράγματα που αποσπούν την προσοχή μας και μας υποκινούν προς τη λαγνεία.

Το ξεπέραςμα του πειρασμού είναι πνευματικό καθήκον. Και ο Ρότζερ Σκρούτον συμπεραίνει τα κάτωθι:

«Κανένα πολιτικό σύστημα, καμιά οικονομική τάξη, καμιά εκ των άνω δικτατορία δεν θα μπορούσε σε καμία περίπτωση να αντικαταστήσουν την ΗΘΙΚΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ που ο καθένας μας πρέπει να τηρεί αν θέλουμε να ζούμε σε ένα κόσμο αφθονίας μεν, χωρίς όμως να ξεπουλάμε αυτά που είναι πιο πολύτιμα για μας - αγάπη, ηθική, ομορφιά, τον ίδιο τον Θεό».

ΕΦΙΑΛΤΕΣ ΚΑΙ ΔΩΣΙΛΟΓΟΙ

Αναδημοσίευση από το βιβλίο του Σωτήρη Τουφίδη
«ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ»

Από τα παμπάλαια χρόνια ο κάθε λαός στην ιστορική του διαδρομή ανέδειξε ήρωες που δόξασαν την πατρίδα τους και τιμήθηκαν από τους συμπατριώτες τους, αλλά όπως στα σπαρτιά φυτρώνουν κάποια ζιζάνια, έτσι και σε κάθε χώρα ξεφυτρώνουν κατά καιρούς κάποια βλαβερά ανθρώπινα παράσιτα που με τις προδοτικές τους ενέργειες ζημιώνουν ανεπανόρθωτα την πατρίδα τους. Αυτοί στιγματίζονται, αποδοκιμάζονται και εισπράττουν τη χλεύη και την κατάρα των ομοφύλων τους.

Τέτοιοι προδότες υπήρξαν και στην πατρίδα μας από την αρχαιότητα και ονομάστηκαν «Εφιάλτες» από τον προδότη Εφιάλτη που οδήγησε τους Πέρσες του Ξέρξη το 480 π.Χ. στις Θερμοπύλες μέσω των ατραπών να χτυπήσουν πίσώπλατα τους Σπαρτιάτες του Λεωνίδα.

Στη νεότερη ιστορία (παλογερμανική Κατοχή 1941-44), αυτοί οι απάτριδες ονομάστηκαν «δωσίλογοι»¹ και ήταν οι κατοχικοί δοτοί Πρωθυπουργοί που συνεργαζόμενοι με τον εχθρό συγκρότησαν τα «Τάγματα Ασφαλείας»² τα οποία έθε-

σαν στην υπηρεσία των Γερμανών.

Οι Γερμανοί ανέλαβαν τη μισθοδοσία και τον εξοπλισμό τους για να πολεμήσουν την Εθν. Αντίσταση, αποδεσμεύοντας δυνάμεις τους για το Ανατολικό μέτωπο (Ρωσία), αφού δεν μπόρεσαν να επιστρατεύσουν Έλληνες γι' αυτόν το σκοπό. Οι Γερμανοί δέχτηκαν με ευχαρίστηση την πρόταση του κατοχικού Πρωθυπουργού Ι. Ράλλη να αξιοποιήσουν γερμανόδουλους αξιωματικούς της Μεταξικής δικτατορίας για την επάνδρωση των ταγμάτων και σ' αυτό έβαλαν «το χεράκι τους» και οι Άγγλοι, όπως αποκαλύφτηκε αργότερα. Οι μεγάλοι μας «φίλοι» κατέστρωναν σχέδια από τότε για την ανθελληνική τους δράση μετά τη σίγουρη ήττα του Άξονα.

Αυτοί που κατατάσσονταν στα περιβόητα τάγματα προέρχονταν από τα κατακάθια της ελληνικής κοινωνίας που λόγω της εξαθλίωσης από την πείνα και της έλλειψης εθνικής συνείδησης ακολουθούσαν τους Γερμανούς λεηλατώντας, σκοτώνοντας και πράττοντας παντοειδή εγκλήματα σε βάρος του λαού. Μάλιστα

1. Δοσίλογος ή δωσίλογος (ο) = πρόσωπο που υποχρεούται να λογοδοτήσει για τις πράξεις που έχει διαπράξει (λεξ. Γ. Μπαμπινιώτη).

2. Τάγματα Ασφαλείας = Προδοτικά τάγματα από «Έλληνες» που πολέμησαν την Εθν. Αντίσταση.

σε πολλές περιπτώσεις ξεπερνούσαν και τα αφεντικά τους επιδεικνύοντας υπερβάλλοντα ζήλο. Άλλοι φορούσαν γερμανικές στολές και άλλοι τη δοξασμένη στολή του ηρωικού τσολιά των Βαλκανικών πολέμων, γι' αυτό ο λαός τους αποκαλούσε «Γερμανοτσολιάδες» και «ταγματλήτες», αλλά και Ράλληδες.

Ανάμεσα σ' αυτά, ας αναφέρουμε και ένα άλλο είδος τέτοιων «λουλουδιών» που είχε το μπουκέτο των κατοχικών συνεργατών του εχθρού. Ήταν οι κουκουλοφόροι οι οποίοι συνόδευαν τους Γερμανούς στα μπλόκα που έκαναν στις συνοικίες των πόλεων και της υπαίθρου. Αυτοί έδειχναν με το δάχτυλο τους αγωνιστές της Αντίστασης ανάμεσα στους συγκεντρωμένους και οι Γερμανοί τους άρπαζαν και τους εκτελούσαν επί τόπου ή τους έκλειναν στα μπουντρούμια όπου τραβούσαν τα μαρτύρια του Χριστού.

Ο Χίτλερ, πριν στείλει τις σιδερόφρακτες στρατιές του για την κατάκτηση της Ευρώπης, συμβούλεψε τους στρατηγούς του: «Σε κάθε χώρα που θα καταλαμβάνεται, θα βρίσκετε αρκετά καθάρματα που θα συνεργάζονται μαζί σας».

Και πραγματικά έτσι έγινε· σε κάθε χώρα βρίσκονταν κάποιοι να προδώσουν τα όσια και ιερά της πατρίδας τους...

Για να καταλάβουν οι νεότεροι την ταύτιση των δωσιλόγων με τους κατακτη-

τές (τα αφεντικά τους), ιδού ένα τηλεγράφημα αναφοράς του Γερμανοντυμένου συν/ρχη των Ταγματασφαλιστών Εύβοιας Χρ. Γερακίνη³. προς τη γερμανική Δ/ση, μετά από μια μάχη με τις αντιστασιακές δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. «Εκ των ημετέρων απώλεια εις Γερμανός-τραυματίας».

Από την Τρίπολη ο Δ/τής των Ταγματασφαλιτών Πελοποννήσου Διον. Παπαδόγκωνας τον Ιούλιο του 1944, μετά την αποτυχημένη απόπειρα δολοφονίας του Χίτλερ, έστειλε το ακόλουθο τηλεγράφημα «Οι πέντε χιλιάδες αξιωματικοί και άνδρες των Ελληνικών εθελοντικών τμημάτων της Πελοποννήσου με το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της Πελοποννήσου όπισθεν αυτών, εκφράζουν την βαθυτάτην αγανάκτησίν των δια την εναντίον σας απόπειραν, σχεδιασθείσαν και επιχειρηθείσαν υπό υποκειμένων, τα οποία δεν ήθελον να αναγνωρίσουν την αναγκαιότητα του αγώνος κατά του Κομμουνισμού και των πλουτοκρατών συνεργατών του.

Εκφράζουν την χαράν των δια την θαυμαστήν διάσωσίν σας και κλίνουν με ευγνωμοσύνην το γόνυ ενώπιον του Παντοδυνάμου Θεού, όστις ήπλωσε προστατευτικήν χείραν επάνω από τη ζωήν σας δια να σας διαφυλάξει εις το γερμανικόν έθνος και εις την εν τω αγώνι κατά της κομμουνιστικής πανώλους νηωμένην

---

3. Αργότερα, το Σεπτέμβρη του 1948, ο Γερακίνης με το βαθμό του Στρατηγού, βρέθηκε δ/της της XV Μεραρχίας του Κυβερνητικού Στρατού στο Βίτσι πολεμώντας τους Αντάρτες του Δημ. Στρατού.

Ευρώπην.

Δια τους Έλληνας εθελοντάς της Πελοποννήσου η ένδειξη αυτή είναι μια παρόρμησης, όπως συνεχίσουν δι' όλων των δυνάμεων μέχρις εσχάτων τον αγώνα κατά των ξένων προς την χώραν μπολσεβικικών ορδών εν Ελλάδι. Από της Ιεράς γης της αρχαίας Σπάρτης, εκ της οποίας προήλθεν η δραξ των ηρώων του Λεωνίδου, η οποία έσωσε τον ευρωπαϊκόν πολιτισμόν υψούται η προσευχή μας: «Κύριε διαφύλασσε το Φύρερ».

Λίγες μέρες μετά, δημοσιεύτηκαν σε αθηναϊκές εφημερίδες οι ευχαριστίες του Χίτλερ και του αρχηγού των Ες-Ες Χίμπλερ.

Από τη Β. Ελλάδα ο κατοχικός Νομάρχης Θεσσαλονίκης Θέμελης ανήγειλλε: «Πας πολεμών τους Γερμανούς ... δεν είναι Έλληνα».

Αυτοί ήταν εν συντομία οι δωσίλογοι και ταγματασφαλίτες που μετά την απελευθέρωση ενώ σε όλες τις χώρες της Ευρώπης δικάστηκαν και εκτελέστηκαν κατά χιλιάδες, στην πατρίδα μας όχι μόνο δεν τιμωρήθηκαν (δεν έχουν λογοδοτήσει όπως επιτάσσει και η λέξη) αλλά μεταλλάχτηκαν σε εθνικόφρονες - πατριώτες και αμείφτηκαν με γαλόνια και άλλα αξιώματα, μισθούς και συντάξεις και όσοι απ' αυτούς ζουν ακόμα ή κάποιοι απόγονοί τους, διαβάζουν αυτά που γράφουμε, θα γελούν ειρωνικά και χαιρέκακα με το κατόντημα αυτής της «έρμης» πατρίδας, που λέει και ο αθάνατος Μακρυγιάννης.

Εκτός από τους παραπάνω, υπήρξαν

και «οικονομικοί δωσίλογοι». Αυτοί ήταν: επιχειρηματίες Τύπου, βιομήχανοι προμηθευτές των Δυνάμεων κατοχής, εργολάβοι τεχνικών έργων (κατασκευή γεφυρών, οχυρώσεων κ.ά.), μηχανικοί, μεγαλομαυραγορίτες, που συνεργαζόμενοι με τις Αρχές χιλιαπλασίαζαν τις τιμές των προϊόντων σε βάρος του λαού που πέθαινε από την πείνα.

Όλοι αυτοί απόκτησαν αμύθητες περιουσίες, αφήνοντας και κληρονόμους που νέμονται τα πλούτη τους και επηρεάζουν ακόμα και την πολιτική κατάσταση του τόπου μας.

Δυστυχώς μετακατοχικά επανελήφθηκε το δράμα του 1821. Τότε πριν ακόμη εδραιωθεί η Επανάσταση και το Ελληνικό Κράτος, Μαραυροκορδάτος, Κωλέτης, Κοτσαμπάσηδες και μεγαλοκαρaboκύρηδες με τους Αγγλογάλλους «προστάτες» μας, δολοφόνησαν τους καπεταναίους Ανδρούτσο, Καραϊσκάκη και τον πανάξιο εθνικό κυβερνήτη Καποδίστρια, κυνήγησαν χιλιάδες αγωνιστές και τους κατόντησαν διακονιαραίους...

Τώρα αξιωματικοί και στρατιώτες, ήρωες του μεγάλου Έπους του 1940-44, ανταμείφθηκαν με εκτελέσεις, εξορίες και κάθε είδους κατατρεγμούς, επειδή έλαβαν μέρος στην Εθν. Αντίσταση στις οργανώσεις του Ε.Α.Μ.-Ε.Λ.Α.Σ. κ.ά.

(Κάθε σχόλιο περιπεύει)...

Είναι άξιον απορίας πώς υπάρχουν και στις μέρες μας Έλληνες που δικαιολογούν τις πράξεις των συνεργατών του εχθρού και προβάλλουν με καμάρι τα να-

ζιστικά σύμβολα (αγγυλωτούς σταυρούς, φωτογραφίες του Χίτλερ κ.ά.).

Κλείνοντας τη μικρή αυτή αναφορά σ' αυτο το μεγάλο θέμα της Κατοχής, παραθέτουμε τον όρκο του ταγματασφαλίτη για να μάθουν και οι νεότεροι τι ιδανικά είχαν αυτά τα ανθρωποειδή που ταλάνισαν το λαό μας στην τετράχρονη σκλαβιά, αλλά και μετέπειτα στον εμφύλιο πόλεμο.

Ο όρκος του ταγματασφαλίτη

«Ορκίζομαι εις τον θεόν τον άγιον τούτον όρκον, ότι θα υπακούω απολύτως εις τας διαταγάς του Ανωτάτου Αρχηγού του Γερμανικού Στρατού, Αδόλφου Χίτλερ. Θα εκτελώ πιστώς απάσας τας ανατεθεισομένας μοι υπηρεσίας και θα υπακούω άνευ όρων εις τας διαταγάς των ανωτέρων μου. Γνωρίζω καλώς ότι δια πάσαν αντίρρησην εναντίον των υποχρέωσέων μου, τας οποίας δια του παρόντος αναλαμβάνω, θέλω τιμωρηθεί παρά των γερμανικών στρατιωτικών νόμων». Ιδού και ο όρκος των Αντιστασιακών. Ο κάθε αναγνώστης ας συγκρίνει ποιός ήταν «ο εθνικόφρονας πατριώτης» στην Κατοχή.

Ο Όρκος των Ανταρτών του Ε.Δ.Ε.Σ.

«Ορκίζομαι εις το όνομα του Θεού, την τιμήν και την συνείδησίν μου ότι θα εργαστώ με όλας μου τας δυνάμεις και δια παντός τρόπου και μέσου προς επίτευξιν του σκοπού του Εθνικού Δημοκρατικού Ελληνικού Συνδέσμου, ότι θα

εκτελώ ασυζητητί πάσαν διαταγήν της Κεντρικής Διοικούσης Επιτροπής και ότι θα φυλάξω με ιερότητα το μυστικόν του Συνδέσμου μέχρις ότου επιτευχθή πλήρως ο σκοπός μας».

Ο Όρκος των Ανταρτών του Ε.Λ.Α.Σ.

«Εγώ, παιδί του Ελληνικού Λαού, ορκίζομαι να αγωνιστώ πιστά από τις τάξεις του ΕΛΑΣ, χύνοντας και την τελευταία ρανίδα του αίματός μου, σαν γνήσιος πατριώτης για το διώξιμο του εχθρού από τον τόπο μας, για τις ελευθερίες του λαού μας, κι ακόμα, να είμαι πιστός και άγρυπνος φρουρός προστασίας στην περιουσία και το βιός του αγρότη. Δέχομαι προκαταβολικά την ποινή του θανάτου αν απιμάσω την ιδιότητά μου ως πολεμιστής του έθνους και του λαού και υπόσχομαι να δοξάσω και να τιμήσω το όπλο που κρατώ· και να μην το παραδώσω αν δεν ξεσκλαβωθεί η Πατρίδα μου και δε γίνει ο Λαός νοικοκύρης στον τόπο του».

Γερμανοτσολιάδες ξεκουράζονται μετά από επιδρομή.

Φωτ. (εφημ. Ποντίκι).

Οδοιπορικό στην Πυρσόγιαννη

Της Μπρούμπα Παρασκευής
Μαθήτριας της Α' τάξης του Γ.Ε.Λ. Κόνιτσας

Η Πυρσόγιαννη αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα χωριά της επαρχίας της Κόνιτσας και ήταν μάλιστα και η έδρα του Δήμου Μαστοροχωρίων. Είναι κτισμένη σε υψόμετρο 860 μέτρων, στις πλαγιές της οροσειράς του Γράμμου και θεωρείται αναμφισβήτητα ένα από τα ομορφότερα χωριά με πλούσιο και βαρύ ιστορικό.

Όλα αυτά λοιπόν, σίγουρα δεν σε αφήνουν αδιάφορο και έτσι μία επίσκεψη στο ξακουστό αυτό χωριό έπρεπε να γίνει. Είκοσι επτά χιλιόμετρα ταξίδι από το κέντρο της Κόνιτσας και φτάσαμε! Η Πυρσόγιαννη είναι κτισμένη αμφιθεατρικά πάνω σε πλαγιά με απίστευτη θέα. Το μεγάλο ύψωμα της ήταν προμελετημένο και λειτουργούσε αμυντικά μια που η πρόσβαση σε αυτό φάνταζε δυσκολότερη στους εχθρούς. Επέλεξαν

επίσης να κτίσουν τις κατοικίες τους κοντά σε περιοχές με ύπαρξη νερού (κυρίως πέτρινες βρύσες) καθώς οι πηγές αυτές εκτός από πρακτικές αποτελούσαν για εκείνους –και κυρίως τις γυναίκες– κοινωνικό χώρο, γνωρίζοντας πως η μόνη ευκαιρία τους να βγούνε και να ανταλλάξουν μια κουβέντα ήταν εκεί.

Περπατώντας λοιπόν, ανηφορίζουμε στην πλατεία Κόκα-Καρυά η οποία φιλοξενεί εδώ και 300 χρόνια έναν από τους πιο εντυπωσιακούς αιωνόβιους πλάτανους. Προχωρώντας παρατηρούμε τα λιθόκτιστα γραφικά δρομάκια και τα πέτρινα σπίτια, δείγματα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής υπέρογκης ομορφιάς, στοιχεία που μας οδηγούν στα υπόλοιπα στενά του χωριού όπου και αντικρίζουμε περισσότερα αρχοντικά.

Σκαλισμένες εξώπορτες, μικρές πέτρινες πλατείες, λιθανάγλυφες παραστάσεις και σχέδια καθώς και τεχνικές λεπτομέρειες φτιαγμένες είτε για λόγους διακόσμησης είτε για λόγους πρακτικότητας, είναι από τα πρώτα πράγματα που θα σου τραβήξουν την προσοχή κατευθείαν. Παλαιότερα μάλιστα μάθαμε πως στο χωριό κατοικούσαν 360 οικογένειες, απ' τις οποίες οι περισσότεροι άνδρες ασχολούνταν με την μαστορική -τέχνη όπου σκάλιζαν πέτρες για διάφορα έργα- και έτσι οι δουλειές του σπιτιού και το μεγάλωμα των παιδιών ήταν αποκλειστικά αρμοδιότητα των γυναικών. Οι γυναίκες παράλληλα καλλιεργούσαν τη γη, έφτιαχναν ρούχα και τσάντες μεταφορών από φυσικά υλικά και δεν άφηναν τίποτε που περίσσευε να πάει χαμένο. Έντονη παρουσιάζεται επίσης και η δενδροφύτευση, που προβλεπόταν στα βόρεια τμήματα των σπιτιών έτσι ώστε να διακόπονται οι έντονοι άνεμοι και οι καταστροφές.

Ύστερα απ' όλα αυτά φτάσαμε στην περίφημη εκκλησία του Αγίου Γεωργίου. Επιβλητική πέτρινη εκκλησιά με εντυπωσιακό καμπαναριό, κτισμένη το 1904. Το χειροποίητο τέμπλο της στο εσωτερικό ήταν πράγματι τόσο όμορφο όσο το περιέγραφαν. Δεν μείναμε όμως πολύ διότι έπρεπε να συνεχίσουμε την πορεία μας. Παραπάνω στεγάζεται το σχολείο της περιοχής το οποίο πλέον δεν λειτουργεί αλλά φιλοξενεί το νεοϊδρυθέν Μουσείο Μαστόρων της Πέτρας, το οποίο περιλαμβάνει πληθώρα φωτογραφιών και άλλων αντικειμένων

των μαστόρων. Δυστυχώς δεν υπήρχε πρόσβαση στο εσωτερικό οπότε αρκεστήκαμε απλά στα όσα ακούσαμε. Κάπου εκεί, έπειτα από μία μικρής διάρκειας αλλά μαγευτική βόλτα στα καταπράσινα και ηλιόλουστα στενά του χωριού, φτάσαμε και στην δεύτερη εκκλησία, εκείνη του Αγίου Νικολάου. Κτίσμα του 1772, ρυθμού τρίκλιτης ξυλόστεγης βασιλικής με πυργοειδές καμπαναριό που αποτελεί τον παλαιότερο ναό του χωριού. Δυστυχώς ούτε εκεί υπήρχε πρόσβαση στο εσωτερικό γι' αυτό και σταθήκαμε στο εξωτερικό επιβλητικό κομμάτι της. Και οι δύο εκκλησίες πάντως ήταν άκρως εντυπωσιακές.

Τέλος, αξιοσημείωτη είναι η αγάπη των κατοίκων του χωριού να μας υποδεχτούν και να μας γνωρίσουν το χωριό τους τονίζοντάς μας το ετήσιο πανηγύρι τους στις 15 Αυγούστου που πλέον έχει γίνει θεσμός και δεν πρέπει -όπως τόνισαν- να το χάσουμε, αν τυχόν μας δοθεί η ευκαιρία να βρεθούμε στην περιοχή.

Έτσι, η διαδρομή μας σήμερα στο χωριό της Πυρσόγιαννης στέκεται αφορμή στο να κατανοήσουμε πόση σημασία έχουν οι μικρές αυτές περιοχές και πόσο θα πρέπει να εκτιμούμε τόσο το ιστορικό τους όσο και όλα εκείνα τα στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς που μας διέθεσαν... Μια βόλτα που αξίζει, αξίζει και θα αξίζει κάθε φορά όλο και πιο πολύ να την κάνεις.

Σ.Σ. Η ετήσια εκδρομή των μαθητών γίνεται με δαπάνη από κληροδότημα του αείμνηστου Νικ. Τζουμέρκα.

Μ' ένα γράμμα

-Η Ανταπόκριση-

“**Η**στράτα σας νάναι καλή και
τρισευλογημένη...”

...Κοίτα πως ζούνε τα βουνά και δεν
τα φθείρει ο χρόνος αφού δεν τ' άγγιξε
ποτέ του έρωτα ο πόνος...”

Έτσι καθώς πέφτει ο ήλιος και δια-
γράφονται ανάμεσα στο παιχνίδισμα φω-
τός και σκιάς, οι γυμνοί λόφοι των Λευ-
κών ορέων σκέφτομαι τα βουνά της πα-
τρίδας. Κι εκεί οι τελευταίες ακτίνες της μέ-
ρας τρυπάνε τις βελόνες του έλατου και
του πεύκου και συνομιλούν μαζί τους.

Στην ανταπόκριση αυτή τα βουνά
σμίγουν όσο μακριά κι αν είναι τα μεν
από τα δε. Η ωδή της μεταμόρφωσης
και η εικόνα της αντιμέτρησης είναι οι
αισθητικές εκείνες που αναβιώνουν τις
απόπειρες αποκάλυψης του Απόλυτου
στα σύμβολά τους τα βουνά· και το από-
σταγμα της ζωής η αυθεντικότητά τους.

Ένας σωρός από κομμάτια σπαρμέ-
να στο όνειρο και στην πραγματικότητα,
μια ανασύνθεση συνεχής οι καμπύλες
στα Λευκά όρη· μια τροχιά θωπείας οι
δασωμένες κορφές του Σμόλικα. Κι η
ζωή μας εκεί στο άρωμα του πεύκου.
Γιατί το να ζεις μέσα σ' αυτή την ακατα-
μάχητη ομορφιά σημαίνει να ζεις όλο
και λιγότερο εγωϊστικά, να ζεις όλο και
περισσότερο μέσα στον κόσμο, να ταυ-
τίζεσαι μαζί του και να τον επηρεάζεις

και να επηρεάζεσαι στο έπακρο με στό-
χο την απελευθέρωση που συνεπάγεται
ανάληψη μεγαλύτερης ευθύνης με συν-
τονισμό στο όραμα και στη δράση.

Οι ωραίες μέρες των βουνών είναι το
κορύφωμα της ερημιάς μας μπρος στη
δική τους αντοχή της μεγαλοπρέπειας.
Η δική μας τραγωδία είναι η απώλεια
ενός μεγάλου οράματος. Ένα σύστημα
σκέψεων και συλλογισμών που η συμ-
βολική μουσικότητα μας αλλάζει βαθύ-
τατα, έχει άμεση σχέση με τα βουνά της
πατρίδας.

*«Σε ψηλό βουνό σε ριζιμιό χαράκι
Κάθεται αετός βρεγμένος χιονισμέ-
νος ο καημένος*

*Και παρακαλεί τον ήλιο ν' ανατείλει
Ήλιε ανάτειλε, ήλιε ανάτειλε...»*

Ανέβαινα ξανά στην αετοφωλιά εκεί
ψηλά, είτε στην Ήπειρο είτε στην Κρήτη.
Η ζώσα μνήμη μας αντιστέκεται σε κάθε
μορφή εξουσίας, όσο αυτά τα βουνά
υπήρξαν τα κάστρα της λευτεριάς. Θάθε-
λαν να μας πουν ότι χτίζουμε έναν αφη-
ρημένο απανθρωποποιημένο κόσμο μέ-
σα από τα δεδομένα ενός απατηλού υλι-
σμού, ενώ μέλημά μας θάπρεπε νάναι να
ζούμε και να δημιουργούμε κρατώντας το
θαύμα της φύσης ζωντανό.

«Η αιτία της πνευματικής χρεοκο-
πίας είναι πάντα η απομάκρυνση από τη

γνώση της βασικής αντίληψης των φαινομένων του πραγματικού κόσμου, η φυγή από τη ζωή, είτε από φόβο είτε από την εγωϊστική τάση προς τη μακαριότητα εξαιτίας της αδιαφορίας που προκαλεί ο αθλιέστατος και αποκρουστικός αναρχισμός του καπιταλιστικού κράτους» αναφέρει ο Μαξίμ Γκόρκυ στο βιβλίο του «ο Σοσιαλιστικός Ρεαλισμός».

Η μοναξιά μας στα βουνά είναι ένα δεύτερο βλέφαρο μπροστά στον ήλιο.

Είτε είναι δασωμένο είτε καθάργιο πλάϊ μια φράση απομένει: Ο κόσμος είναι κόσμος μόνο σαν μοιράζεται κι ο άνθρωπος είναι αφημένος στη μόνη της ψυχής του τη δύναμη. Άλλη καταφυγή δεν υπάρχει παρά να ψάχνεις την ισορροπία σου για να μην πέσεις στη «θάλασσα». Καμιά διαπραγμάτευση δεν χωρά όταν τα αποτυπώματα στην άμμο τα σβήνει το κύμα.

Στην ανάγνωση των βουνών μας ξεπηδούν κόσμοι παράλληλοι. Σαν κινούμενες πλάκες κάτω από τα πόδια του αναγνώστη το τώρα, το πριν ή το μετά, το εδώ, το εκεί ή το πέρα τρίζουν, ανοίγοντας χάσματα στο φαινομενικά σταθερό έδαφος όπου πατά και επαναπαύεται η ήσυχη και συγκρατημένη συνείδησή του. Και πορευόμαστε τόσο μοναχικά στα δικά μας βουνά εκεί που σε κανέναν δεν δίνεις λόγο εκεί, γιατί μια μουσική έρχεται απ' το δικό τους ουρανό.

Τότε το φορτίο των βουνών δεν μένει στο παρελθόν. Μεταφέρεται στο παρόν που στην αναπόδραστη παρουσία όλων των τόπων μαζί γίνεται παγίδα στην οποία εγκλωβίζεται ασφυκτικά ο καθένας μας.

«Μα ο αετός κι αν πληγωθεί στα ύψη πάντα βγαίνει είναι πουλί περήφανο γι' αυτό στην γης δεν μένει».

Οι γαλάζιες κορφές στα Λευκά όρη στο τέλος της μέρας, εισπράττουν περιούσιο το φως πάνω στις γυμνές τους ράχες. Τούτοι οι όγκοι σαν νάναι μια παρουσία Κυκλώπων, προσφέρουν ένα θριαμβικό σάλπισμα στο ανομολόγητο παιχνίδι των καιρών μας που έκανε τόσο φορτωμένες τις μέρες του ανθρώπου. Το καλοκαίρι βαθαίνει και η βιαιότητα του μπλε, μια επαναλαμβανόμενη παραξενιά στους παράφορους λυγμούς της αδιαφορίας.

Στα βουνά της Κόνιτσας τα μάτια έμοιαζαν να μιλούν με ό,τι κοίταζαν και στο μεγάλωμα ο καθένας θα ξέρει να διαβάσει τον εαυτό του.

«Στο βραδινό ορίζοντα όπου ο ήλιος αποτραβιέται στο χρώμα ενός πέπλου βαμμένου από δαμάσκηνα, βλέποντας τούτα τα σκόρπια σύννεφα αισθάνεσαι μονάχα μια νοσταλγική θλίψη για ουρανούς και ταξίδια».

Αρετή Παπαχρήστου-Κελαϊδή

ΕΜΜΕΤΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

(Άποσπάσματα απ' το ποιητικό έργο του
Γ. Μαυρογιάννη «Νύχτα Έρωτικής Τραγωδίας»)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

Για την Αλήθεια

Εἴμ' ἡ Αλήθεια τοῦ δίκιου γεννήτρα
γυμνή προβάλλω νὰ ντραπῶ δὲν μπορῶ,
τὸ φῶς σκορπάω καὶ σὰν ὀδηγήτρα
καλῶ τὸν κόσμο σ' Ἀγάπης χορό. (Σ. 93)

Τῆ θεία τάξη κρατῶ στοὺς αἰῶνες
ἄρμονικὰ τὶς καρδιὲς σφιχτοδένω
τῶν ἐραστῶν διαλεχτὲς λεγεῶνες
ἀκαταμάχητες μὲ φῶς τὶς ραίνω... (Σ. 94)

... Για νὰ ὀρμήσουνε φωτολουσμένες
στὶς σκοτεινὲς τῶν ψυχῶν συμπληγάδες
καὶ νὰ συντρίψουνε τὶς κολασμένες,
γενιὲς ψευτιᾶς ποὺ στηρίζουν Ῥηγάδες (Σ. 95)

Τῶν ἀντρειωμένων πιστὴ ἐρωμένη
τιμητικὸ φωτοστέφανο νίκης
καὶ τῶν δειλῶν ἡ κακὴ εἰμαρμένη
εἴμ' ἡ Αλήθεια, κριτὴς, λαοδίκης. (Σ. 96).

Για τὸ Έρωτικὸ Φῶς

Ἀγάπης Φέγγος καὶ πύρινος Ἔρωτος,
τῆς γνώσης Ἡλῖος, ὁ ἕνας Θεός
ζεστός, πυρόξανθος, ἔκλαμπρο θέρος
τὸ φῶς! κυρίαρχος, σοφός, κραταιός (Σ. 109)

Στῶν ἐραστῶν τὶς καρδιὲς λημερίζει
μὲ λαμπηδόνες τὰ πρόσωπα ραίνει,
μιὰ θαλπωρὴ ζωηφόρο χαρίζει
γεννᾷ ἐλπίδες τοὺς πόνους μαραίνει (Σ. 110)

Γιὰ τὸν Ἔρωτα

Φωτολουσμένος ὁ Ἔρωσ προβάλλει
νέος, ὀλόχαρος καὶ παιχιδιάρης
στὶς θημωνιές, στὰ Βουνά, στ' ἀκρογιάλι
ὀρμητικός, ἀναιδής καὶ ζηλιάρης (Σ. 373)

Ὁ Βουτηχτὴς στοὺς χυμοὺς καὶ στὸ μέλι
γλυκομεθᾶ καὶ μετὰ βασανίζει
καρδιοκλέφτης τρυγᾷ τ' ἀμπέλι
κι ὅταν χορτάσει ξανὰ φτερουγίζει. (Σ. 374)

Ὁ Βουτηχτὴς στὶς μεγάλες ιδέες
ἀναμπολιάζει μὲ φῶς νὰ πετάξουν
πέρ' ἀπ' τὸ νοῦ, σ' ἐρωμένες ὠραῖες
δικαιοσύνης τὸν ἥλιο νὰ φτιάξουν (Σ. 375)

Εἶν' ἡ πνοὴ τῶν Θεῶν καὶ τῆς ζήσης,
μεθυστική, δυνατὴ, μαγεμένη
γιὰ ν' ἀδελφώνη, χωρὶς ἐξηγήσεις
φίλους κι ὀχτροὺς μὲ ψυχὴ πυρωμένη. (Σ. 376)

Κι ὁ ἀσεβὴς γονατίζει καὶ παίρνει
τὴν εὐλογία τῆς πνοῆς ὑπερθέου,
κι ὁ εὐσεβὴς ἀνεμπόδιστα σπέρνει
βλάστες Ἀρχάγγελου, γένους ἀρχαίου (Σ. 377)

Φουσκοδεντριά μοσχοβόλιστη, κράζει
τὴ ναρκωμένη ζωὴ νὰ ξυπνήσει
κι ὅσο ἡ φύση τὴν ὄψη θ' ἀλλάζει
πρέπ' ἡ Ἀγάπη σὰ ρόδον ν' ἀνθήσει (Σ. 378)

Φουσκοδεντριά, χαρωπὸ ξυπνητήρι
τῆς πανανθρώπινης ἔγερσης ἦχος,
ἐρωτογέννησης τὸ προσκλητήρι,
τοῦ τραγουδιοῦ περιπόθητος στίχος (Σ. 379)

(Σ-) = Στροφή μὲ ἀντίστοιχο ἀριθμό.

Η Μουσική είναι Ζωή

Η Μουσική είναι Ζωή
Ευτυχία, χαρά, δυνατή πνοή
Ας μπούμε όδοι στο χορό
Με κέφι, ζωντάνια και ρυθμό.

Έγχορδα, πνευστά, κρουστά
Όδα μαζί δυνατά
Στον χορό μας προσκαδούν
Και επιθυμούν όδοι
να τραγουδούν.

Ζεϊμπέκικο, τάνγκο,
ισα-ισα

Εδάτε όδοι, παιδιά
Ας στροβιχιστούμε
δυνατά
Και χειροκροτήσουμε χαρωπά!

Ο ήλιος δάμπει από γηδά
Σιέδνει τις ακτίδες του
από το παραθύρι

Όδοι είναι ευχαριστημένοι
Γδέντι τρεδό μας περιμένει!

Βικτωρία Ν. Τσάγκα

Κόνιτσα

Κόνιτσα γλυκιά μικρή
ζεις ψηλά στην κορυφή
με τον όμορφο τον κόσμο
αγναντεύεις τον Αώο

Γύρω γύρω έχεις βουνά
την Γκαμήλα αντηλιά
δεν φοβάσαι τον χιονιά
στέκεσαι πάντα ψηλά

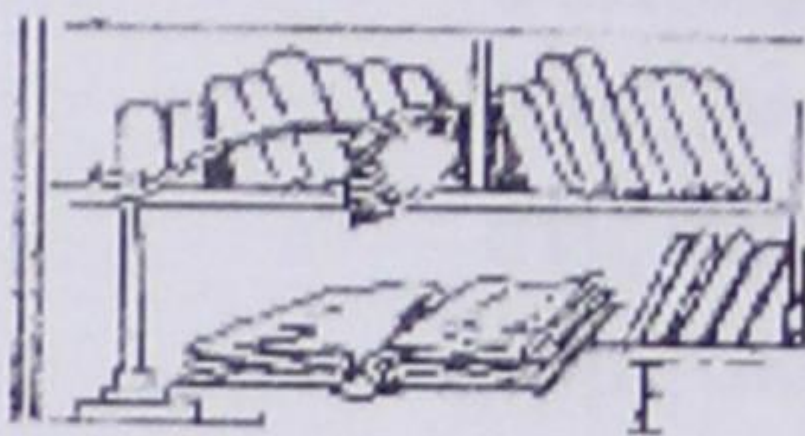
Με τα γεφύρια τα παλιά
και τα ποτάμια τα στρωτά
γαλτερίμια και σοκάκια

όμορφα στενά δρομάκια
Σε ζηλεύουν σε φθονούν
να σε πάρουν δεν μπορούν
βγάζεις όμορφα κορίτσια
και λεβέντες όλο σπίδα

Με μια τόση ομορφιά
πώς να φύγω μακριά
Κόνιτσα, όμορφη γλυκιά
σε έχω μέσα στην καρδιά

Θάλεια Βανούση-Καλάμη
Αηδονοχώρι

ΕΠΙΤΟΜΗ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ 1940-1950
(Μέσα από μνήμες και αναμνήσεις ενός παιδιού)

Βασίλη Θ. Τζιόβα

Από τον φίλο Β. Τζιόβα, πρόεδρο της Ι.Λ.Ε.Ζ. και μέλος της Συντ. Επιτροπής του περιοδικού «Το Ζαγόρι μας» λάβαμε πρόσφατα το νεοεκδοθέν πόνημά του με τον πιο πάνω τίτλο.

Στις 110 σελίδες του βιβλίου του ο Β.Τ. περιγράφει με ζωντάνια αυτά που είδε, άκουσε και έζησε στην παιδική ηλικία τη δεκαετία του 1940 (πόλεμος 1940-Κατοχή-Αντίσταση-Εμφύλιος).

Μέσα από τις αναμνήσεις του ο αναγνώστης της ηλικίας του αναθυμάται αυτά που έζησε και ο ίδιος εκείνη την τα-

ραγμένη εποχή και ο νεότερος θα πλουτίσει τις γνώσεις του γι' αυτά που συνέβησαν τότε στην περιοχή μας.

Είναι χρήσιμο να μελετάμε την ιστορία όχι μόνο από τα βιβλία των μεγάλων ιστορικών, αλλά και από τις αναμνήσεις ανθρώπων που έζησαν τα γεγονότα, όσο αντικειμενικές μπορεί να είναι. Με τη διασταύρωση αποκτούμε γνώση...

Στο φίλο Β.Τ. ευχόμαστε δύναμη στη συνέχει για πνευματική προσφορά.

Σ.Τ.

«Αλήθειες από το σκοτάδι στο φως»

Λαμπρινής Γώγου-Μαργαρίτη
Δίστρατο 12-8-2018

Αιδεσιμώτατε, κυρίες και κύριοι. Μαζευτήκαμε σήμερα εδώ για να τιμήσουμε την χωριανή μας, την Λαμπρινή για το τόλμημά της.

Τόλμησε,

δηλαδή, να κάνει αυτό που μέχρι σήμερα κανείς άλλος δεν έκανε εδώ στο χωριό μας.

Έγραψε βιβλίο για το Δίστρατο. Αυτό είναι πολύ σημαντικό. Απέκτησε έτσι το χωριό μας ένα γραπτό κείμενο, που μιλάει για ένα μικρό μεν αλλά ταραγμένο κομμάτι της ιστορίας μας.

Εμείς όλοι κάποτε θα φύγουμε. Το βιβλίο όμως θα μείνει για τα παιδιά μας και τα εγγόνια μας.

Αυτό το βιβλίο δεν αντλεί τα ιστορικά γεγονότα της εποχής από κάποια υπηρεσία κι από κάποιο επίσημο κρατικό αρχείο.

Όλα αυτά που μας γράφει είναι προσωπικά βιώματα και προσωπικές προσεγγίσεις μέσα από την δική της ματιά.

Με απλά και καθημερινά λόγια διηγείται την οικογενειακή της ιστορία, η οποία είχε αντίκτυπο και στην ιστορία του χωριού.

Είναι γεγονός, ότι η δικιά της οικογένεια, οι παππούδες της, οι γονείς της, τα αδέρφια της, η ίδια έπαιξαν πρωταγωνιστικό ρόλο στην ταραγμένη εποχή που ζήσανε.

Μπορεί να υπάρχουν διαφορετικές γνώμες από τον καθένα μας για την συγκεκριμένη περίοδο.

Όμως η Λαμπρινή τόλμησε και περιέγραψε τα γεγονότα χωρίς να κρύψει κάτι.

Η τόλμη της αυτή αποδεικνύεται και από την αφήγηση της στενής οικογενειακής της ιστορίας. Δεν φοβήθηκε να μιλήσει μήτε για την περιπέτεια με τον άντρα της, μήτε για το μωρό της.

Λόγια καθαρά χωρίς περιστροφές. Όσο σκληρά κι αν τα βίωσε.

Άρα λέει αλήθειες.

Στην αρχή του βιβλίου λοιπόν μιλάει για τους προγόνους της που ζούσαν

στην Αμερική. Με στοιχεία και επιστολές.

Εκεί περιγράφει τις δυσκολίες των ξενιτεμένων αλλά και όσων έμειναν πίσω εδώ στο χωριό και περίμεναν την βοήθειά τους. Αμέσως μετά μας περιγράφει γεγονότα από το ταραγμένο κομμάτι της κατοχής, της Εθνικής αντίστασης και του εμφυλίου πολέμου.

Εδώ μας περιγράφει γεγονότα με ακρίβεια όπως έγιναν. Κορίτσι τότε έφηβη σίγουρα τα θυμάται καλά αφού τα έζησε.

Προσωπικά θα κρατήσω αυτό που γράφει, “πολλοί μας πετροβολούσαν, μας μάλωναν, μας καταριόνταν”. Όμως είχαν άδικο.

Εμείς σε τίποτε δεν φταίγαμε. Ο πατέρας μας το ομολογούσε. Κατανοώ τις χήρες και τα ορφανά. Όμως εμείς δεν φταίμε. Εμείς δεν γνωρίζαμε τίποτε. Άλλοι τους φάγανε.

Αγαητοιί μας χωριανοί!

Ταραγμένες εποχές, δικόνοια, φτώχεια, πόλεμος, αδικίες, αλληλοσκοτωμοί.

Να μη ξαναγίνουν ποτέ. Ούτε στον χειρότερο εχθρό μας.

Και για να μη σας κουράσω, πάμε στο τρίτο μέρος του βιβλίου. Εδώ μας περιγράφει το πώς έφυγαν στις Λαϊκές

Δημοκρατίες. Αυτό που άλλοι θεωρούν “παιδομάζωμα” και άλλοι “παιδοσώσιμο”. Ο καθένας έχει δικαίωμα να το αξιολογεί όπως νομίζει, σεβόμενος την διαφορετική ερμηνεία.

Σημασία πάντως έχει ότι το χωριό μας στερήθηκε εκατό και πλέον παιδιά, που εργάστηκαν, μεγάλωσαν, σπούδασαν και εργάστηκαν στην ξενιτιά.

Εκεί, όπως μας λέει και η ίδια, στην αρχή πέρασαν πολύ μεγάλες δυσκολίες. Μακριά από γονείς, αδέρφια, φίλους. Πάντα όμως είχαν τον πόθο και τον πόνο να γυρίσουν πίσω στην πατρίδα τους.

Τριάντα χρόνια έκαναν να ξαναδούν το χωριό τους.

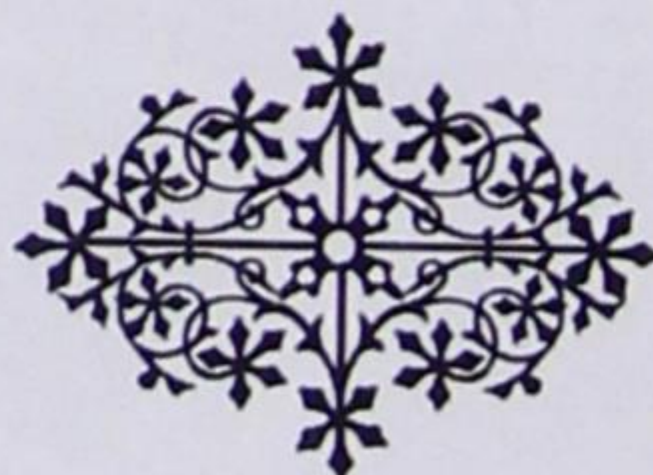
Χωριανοί μου, σας είπα λίγα λόγια για το βιβλίο. Περισσότερα μπορείτε να τα διαβάσετε.

Η Λαμπρινή δεν είναι επαγγελματίας συγγραφέας. Γράφει με απλά λόγια και κυρίως γράφει με θάρρος.

Την συγχαίρουμε και είμαστε περήφανοι για την πρωτοβουλία της. Μακάρι να ακολουθήσουν κι άλλοι το παράδειγμά της.

Να είστε όλοι καλά. Καλή Παναγιά.

Κώστας Γ. Παγανιάς
τεως Κοινοτάρχης Διστράτου

Εύθυμα και ... σοβαρά

1. «Το λακωνίζεῖν ἐστί φιλοσοφεῖν»

Οι Σπαρτιάτες δεν ήταν μόνο γνωστοί ως πολεμιστές. Μαζί με τη λιπή ζωή τους είχαν καλλιεργήσει και μια γλώσσα που είχε απομακρυνθεί από τη φλυαρία. Με λίγα λόγια έλεγαν πολλά. Και φυσικά τα σωστά και τα χρήσιμα. Επίσης πολλά νοήματα με λίγες λέξεις. Μερικές φράσεις των Σπαρτιατών έμειναν ιστορικές. Εκείνο το “Μολών λαβέ” που απάντησε ο Λεωνίδας στις Θερμοπύλες στην πρόκληση του Ξέρξη, αποτελεί την κορωνίδα. Με δυο λέξεις ο Λεωνίδας είπε αυτά που θα έλεγε αν ήταν φλύαρος: Αν σου βαστάει, κόπιασε. Θα καλοπεράσεις. Στην πραγματικότητα, θα χρειαζόταν μια ολόκληρη παράγραφος για να αναλυθούν όλα αυτά που διατύπωσε έτσι ο ηρωικός Σπαρτιάτης. Ας δούμε και κάποια άλλα όχι τόσο γνωστά: Όταν ο Αρισταγόρας, ηγέτης της Μιλήτου, πήγε στη Σπάρτη να ζητήσει βοήθεια ντυμένος πολυτελή ρούχα, ωραία σανδάλια, κοσμήματα, σαν φιγουρίνι, πήρε από έναν έφορο την απάντηση της Σπάρτης: “Οίκοι τα Μιλήσια”, δηλαδή, “έτσι να εμφανίζεσαι στην πατρίδα σου τη Μίλητο για να λες τέτοια”. Επίσης όταν ο Φίλιππος, βασιλιάς της Μακεδονίας, πατέρας του Μεγάλου Αλεξάνδρου απείλησε τους Σπαρτιάτες με το μήνυμα, στα νεοελληνικά, “Εάν εισβάλω στη Λακωνία θα την ισοπεδώσω” έλαβε την απάντηση: “Εάν”.

2. Η γλώσσα του Καραϊσκάκη

Κάποτε ο Μεγαπάνος, άρχοντας από το Κάρλελι (Ακαρνανία), του είπε:

“Ορέ Καραϊσκάκη, δε μαζώνεις λίγο τη γλώσσα σου;”

“Άμα μαζώξεις εσύ τη βρακοζώνα σου, θα μαζώξω κι εγώ τη γλώσσα μου!” είπε ο Καραϊσκάκης.

Ο Μεγαπάνος κυνηγούσε τις γυναίκες.

3. Σκωπτικές παροιμίες

α) Απ’ το πιάτο ως το στόμα, το ζουμί μπορεί να χυθεί.

β) Όποιος κρατάει το χέλι από την ουρά, δεν τόπιασε ακόμα.

γ) Θεός μας δίνει τα καρύδια, όχι όμως και σπασμένα.

δ) Αν δεν πεινάσουν οι φτωχοί, οι πλούσιοι δεν χορταίνουν.

ε) Έχει ο γέρος νοσοκόμα; Πληρωμένη αγάπη έχει.

στ) Δυο καρδιές αν γίνουν ένα, και ο στάβλος παράδεισος τους φαίνεται.

ζ) Όποιος αγοράζει ό,τι δεν μπορεί, πουλά ό,τι έχει.

η) Ο γυμνός κάτι θα κρύψει, ο ξετσιπωτός τίποτα.

θ) Όσα λόγια είπες, πατέρα, τόσες μύγες έχασε ο σκύλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΛΑΙΟΣΕΛΛΙ

Ένας κεραυνόπληκτος οικισμός της Ηπείρου

του Πούλιου Θ. Γρέντζιου
πρώην Γραμματέα Κοινότητος

Ίσως ό τίτλος αυτός να θεωρηται υπερβολικός και να έμπνέη άμφιβολία, αλλά τα άδιάσειστα γεγονότα της τελευταίας 50/ετίας άποδεικνύουν την πραγματικότητα και πρέπει να ληφθούν ύπ' όψιν, να μελετηθῆ ό οικισμός από γεωλογικής καταστάσεως και να εύρεθῆ ό τρόπος αντιμετώπισεως για να μὴν συμβοῦν και άλλα παρόμοια γεγονότα.

1) Αρχές της 10/ετίας 1960 τρεῖς κοπέλλες του χωριού πήγαν έξω από τὸ χωριό για χορτονομομή με άριστες καιρικὲς συνθήκες. Ξαφνικὰ συννέφιασε και άρχισαν να πέφτουν κεραυνοί σε διάφορες τοποθεσίες όχι και άρκετά μακριά. Άρχισε να βρέχη και πήγαν να προφυλαχθοῦν κάτω από έναν βράχον. Τὸ νερό άρχισε να κυλά από τὸν βράχον πρὸς τὰ μέσα και οί κοπέλλες βρέχονταν. Πήγαν τότε κάτω από πυκνά χαμόκλαδα να προφυλαχθοῦν. Δέν περνάνε λίγα λεπτά και ένας κεραυνὸς κατέστρεψε τὸν βράχον πὸς προηγουμένως είχαν καταφύγει οί τρεῖς κοπέλλες. Τὸ τυχερό τους ἦταν από τὰ μέγιστα.

2) Τὸν επόμενον χρόνον ένας κεραυνὸς κατέπεσε σε απόστασιν 20 μ. από τὰ τελευταία σπίτια του χωριού

και ὅσα ραδιόφωνα λειτουργοῦσαν τὴν στιγμὴν εκείνη με ξηρὰ στοιχεῖα 90 και 1,5 βολτ και με έξωτερική κεραῖα της εποχῆς εκείνης, κατεστράφησαν.

3) Τὴν ἴδια 10/ετίαν και τοὺς θερινοὺς μήνες, ό Απόστολος Κουρτῖνος, βόσκοντας τὰ γίδια του χωριού πιο ψηλά από τὸ χωριό, έχασε 16 γίδια από χτύπημα κεραυνοῦ και τὸ εὐτύχημα ότι εύρίσκετο τὴν στιγμὴν της πτώσεως του κεραυνοῦ έξω από τὴν άκτίνα καταστροφῆς του κοπαδιοῦ, και δέν επλήγη.

4) Τὸ 1968, θερινὸς μήνας κεραυνὸς κατέπεσε εντὸς του Οικισμού και στο οικόπεδον του Γεωργίου Πίσπα, πλησίον της οίκίας του, όπου υπῆρχε μιὰ καρυδιά, τὴν όποίαν απέστρεψε και άναψε ὅλον τὸν σωρὸν καυσοξύλων πὸς υπῆρχε κάτω από τὴν καρυδιά.

5) Τὴν ἴδια χρονιά κερευναός κατέπεσε πλησίον του στεγάστρου του Κων/νου Χαρίση (άκατοίκητον) και κατέστρεψε τὶς δύο λεύκες πὸς ἦσαν εκεί κοντά.

6) Τὸ 1966, τὸ απόγευμα της Μεγάλης Παρασκευῆς και τὴν στιγμὴν πὸς κτυποῦσαν οί καμπάνες για τὸν επτάφιον, κεραυνὸς κατέπεσε επάνω

στο Κοινοτικὸν κατάστημα, 10 μ. πλησίον τῆς κεντρικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς καὶ κατέστρεψε ὅλο τὸ δίκτυον τοῦ Ο.Τ.Ε. διότι ἐντὸς τοῦ Κοινοτικοῦ Γραφείου ὑπῆρχε σὲ λειτουργία μεταλλάκτης 10 γραμμῶν πρὸς τὸν Σταθμὸν Χωρ/κῆς καὶ τα Τ.Ε.Α. τοῦ χωριοῦ καὶ πρὸς τὶς Κοινότητες, Ἐλευθέρου, Παλαιοσελλίου, Πάδων, Ἀρμάτων, Διστράτου, Βρυσοχωρίου καὶ πρὸς Κόνιτσαν. Εὐτυχῶς δὲν ὑπῆρχε κανεὶς ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐντὸς τοῦ κτιρίου.

7) Τὸ 2001 κεραυνὸς κατέπεσεν στὴν ἄκρη τῆς νοτίας πλευρᾶς τοῦ χωριοῦ καὶ κατεκεραύνωσε ἀκαριαίως τὸν ἀτυχῆ συμπατριώτην μας Γεώργιον Γιαννούσην. Τὸ γεγονός αὐτὸ κατεκεραύνωσε τὴν κοινὴν γνώμην τῶν κατοίκων καὶ ἀνεπτερώθηκε ἡ συνεχῆς ἀνησυχία τῶν κατοίκων ἀπὸ τὶς συχνῆς κεραυνοπτώσεις.

8) Ἀρχὲς Μαΐου τρέχοντος ἔτους (2017), κεραυνὸς κατέπεσεν εἰς τὸν ἀυλόγυρον τῆς Κεντρικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, ἐπάνω στὸ μονοαδικὸ ἔλατο, 10 μ. πλησίον τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸ κατέστρεψε. Κάτω ἀπὸ τὸ ἔλατο αὐτὸ συνήθως πολλοὶ κάθονται κουβεντιάζοντας, ἀλλὰ κυρίως κάθονται μετὰ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας, εἴτε γιὰ ἴσκιο εἴτε γιὰ προφύλαξη ἀπὸ ἐλαφριά καὶ σιγανὴ βροχή. Ἐξυπακούεται ὅτι ἐφ' ἐξῆς οὐδεὶς θὰ καθήσῃ ἐκεῖ ἔχοντας ὑπ' ὄψιν τὸ γεγονός τοῦ κεραυνοῦ.

Τὸ χωριὸν ἔχει ἀμφιθεατρικὴ θέση καὶ περιβάλλεται πρὸς ἀνατολάς, πρὸς βορρᾶν καὶ πρὸς δυσμᾶς μὲ συνεχῆ κορυφογραμμὴν. Πλήρη ὁρατότητα ἔχει μόνον πρὸς νότον. Κεραυνοὶ πέφτουν συχνὰ στὰ δένδρα πιὸ ψηλὰ ἀπὸ τὸν Οἰκισμὸν.

Ὁρισμένοι πιστεύουν ὅτι τὸ ὑπέδαφος τῆς περιοχῆς τοῦ χωριοῦ, ἐνδέχεται νὰ ἔχη κάποιο μετάλλευμα ποὺ προσελκύει τοὺς κεραυνοὺς ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει κανένα ἀποδεικτικὸ στοιχεῖον.

Πρὸ ἐτῶν τὸ Ἰνστιτοῦτον Γεωλογικῶν καὶ Μεταλλευτικῶν Ἐρευνῶν (Ι.Γ.Μ.Ε.), ἐνείργησε λεπτομερῆ καὶ ἐμπεριστατωμένην ἔρευναν ἐφ' ὅλης τῆς περιοχῆς τῆς Κοινότητος καὶ πρέπει νὰ δώσῃ πληροφορίας σχετικῶν ἄν ὄντως πρόκειται περὶ ὑπάρξεως μεταλλεύματος εἰς τὸ ὑπέδαφος ὅχι μόνον τῆς Κοινότητος ἀλλὰ καὶ σὲ ὅλην τὴν περιοχὴ τῆς κοιλάδος τοῦ Ἄωου καὶ τοῦ ὄρους τοῦ Σμόλικα γενικῶς.

Διὰ τὴν προστασίαν τοῦ Οἰκισμοῦ ἀπὸ τὶς κεραυνοπτώσεις, ἐπιβάλλεται ἡ ἀντιμετώπιση διὰ τοποθετήσεως ἀλεξικεραύνων εἰς τὰ πιθανὰ σημεῖα καθ' ὑπόδειξιν εἰδικοῦ ποὺ ἔχει γνώσεις περὶ αὐτῶν.

Ἡ δαπάνη εἶναι λίαν προσιτὴ καὶ δὲν νομίζω ὅτι δὲν πρέπει νὰ διαταθῇ ἐκ μέρους τοῦ Δήμου, λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν τὸ μέγα ὄφελος ποὺ θα προκύψῃ ὡς πρὸς τὴν ἀσφάλειαν τῶν κατοίκων, ἔχοντας ὑπ' ὄψιν τὰ ἀνωτέρω γεγονότα.

ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ ΗΜΕΡΩΝ ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ

& Συμβιώσις μετά των ληστών

ΥΠΟ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΒΕΚΙΑΡΗ

(ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ Κ. ΠΥΡΡΟΥ)

(συνέχεια από το προηγούμενο)

7 Ιουλίου

Ηγέρθημεν λίαν πρωί και μετά δίδωρον συζήτησιν με επλησίασαν όλοι ομού και ο καπετάνος με προσεκάλεσεν ίνα γράψω επιστολήν προς τους οικείους και προς τινα φίλον. Όσον αφορά τον φίλον τους είπον να γράψω προς τον Χουρσίτ μπένν εις τον μόνον φίλον μου, όστις ενδιαφέρεται περί εμού, ίνα φροντίση περί της εξαγοράς, αλλ'ούτοι δεν εδέχθησαν, όθεν έγγραφα την κάτωθι επιστολήν προς την μητέρα και γαμβρούς μου.

8 Ιουλίου 1878 Δάσος

Μητέρα και Γαμβροί μου!

«Παρακαλώ όσον το δυνατόν ογρηγορώτερον να ενεργήσετε τα της εξαγοράς μου, φροντίσατε δε περί τιμίου και καταλλήλου κολλαούζου, όστις να διαπραγματευθή την εξαγοράν, αφού πρώτον με ίδη και πεισθή ότι υπάρχω. Εάν εντός εξ ημερών δεν γενή τι θα λάβητε μόνον την κεφαλήν μου, το δε σώμα μου θα γίνη βορά των θηρίων. Δεν πρέπει δε να λείψη τίποτε εξ όσων ο καπετάνος απαιτεί. Σας προσκυνώ και ειμί».

ο δυστυχής υιός σας
Νικόλαος.

Μετά τούτο ήρχισαν να συζητώσιν εις ποίον έδει να εμπιστευθώσι τον αιχμάλωτον εφεξής και επειδή ο Σέλιος επέμενε να μείνη μετ' εμού τινές δε δεν είχον εις αυτόν πλήρη εμπιστοσύνην και προέκυπτεν ασυμφωνία, ο δε Χασμπής όστις έχαιρε την εμπιστοσύνην δεν έκρινεν ούτε παραδέχετο να μείνωμεν εις το αυτό μέρος, απεφασίσθη παρά του καπετάνου ίνα μείνη μεν ο Σέλιος μετ' εμού αφού πρώτον ορκισθή πίστιν εις την συντροφίαν, αλλά να συνοδεύεται πάντοτε και υπό τριών άλλων καιρόντων πληρεστέραν εμπιστοσύνην.

Την δεκάτην Μ.Μ. ανεχωρήσαμεν από το λιμέρι προς τα άνω και εφθάσαμεν εις την κορυφήν του όρους. Ενταύθα ο Μπίτο ανέπτυξε δυσπιστίαν κατά του Σέλιου και δεν έκρινε καλόν να εξασφαλισθή υπό την επιτήρησιν τούτου εις οικίαν ο αιχμάλωτος. Μετά σφοδράν δε συζήτησιν εκινήσαμεν και πάλιν ομού πάντες και περί την δωδεκάτην εφθάσαμεν εις ετέρα, πλησίον κορυφήν του όρους. Ενταύθα ηδυνήθην να μάθω παρά του καπετάνου, που ευρίσκομαι, και δέον να γνωρίζη και ο φίλος αναγνώστης ότι η εις μικράν απόστασιν σχετικώς, κάτωθεν δυτικώς φαινομένη κωμόπολις είναι το Μπηκλίσι και η απέναντι εις το βόρειον, εις μακροτέραν

απόστασιν, η πόλις Χρούπιστα. Εντός δε της πόλεως ταύτης, μοι είπον, αρχιληστής Αμπετίνης την 29ην Ιουνίου, ήτοι την επιούσαν της αιχμαλωσίας μου, συνέλαβε δύο αιχμαλώτους.

Ανέστημεν και εβαδίσαμεν προς το βόρειον επί μίαν ώραν και όπου έστημεν μας ανέμενε βοσκός με γάλα· εδειπνήσαμεν· και πάλιν επελαβόμεθα της οδού, ει και το δείπνον καθό λιπώτατον δεν απήτει περίπατον· βαδίζοντες δε συνηντήθημεν εκ συμπώσεως τυχαίας μετά τινός Αλβανοβλάχου παρά του οποίου οι λησταί, προσποιηθέντες άγνοιαν, εζήτησαν ίνα μάθωσιν, αν η διεύθυνσις ην είχαν λάβει ήδη τους έφερεν εις γνωστόν τινα δρόμον. Ναι, τοις απήντησεν ο διαβάτης και επειδή ούτοι επέμενον, δήθεν, φοβούμενοι μη εξαπατηθώσιν υπ' αυτού, ούτος απήντησε αφελώς πως αφήσατέ με παρακαλώ, μη με εμποδίζητε περισσότερο, διότι μόλις προ δύο μηνών και εγώ απεσύρθην από το σχολείον αυτό, τα γνωρίζω καθώς τα γνωρίζετε». Ο διαβάτης εξηκολούθησε τον δρόμον του και ημείς ωσαύτως και μετά τρίωρον οδοιπορίαν ελθόντες εις το έτερον του όρους άκρον εμείναμεν το υπόλοιπον της νυκτός.

8 Ιουλίου

Εγερθείς λίαν πρωί είδον τον καπετάνον πλησίον της πυράς ροφώντα σιγάρον· τον επλησίασα και τον παρεκάλουν ίνα μη βραδύνη αλλά να απέλθη ταχέως εις Κόνιτσαν και συνεννοηθή περί των λύτρων· εγέλασε και μοι απήν-

τησεν ότι η επιστήμη των δεν απαιτεί να βιάζωνται εις τας αποφάσεις· έπειτα μοι είπε, δεν παρατηρείς την μεταξύ ημών ασυμφωνίαν και δυσπιστίαν, προ παντός άλλου λοιπόν ανάγκη να επέλθη η σύμψνοια όπως διενεργηθώσιν τα περαιτέρω και ίδωμεν σήμερα.

Άμα η ημέρα ήρξατο προχωρούσα αι δε ακτίνες του Ηλίου κατ' ευθείαν γραμμήν εκτοξευόμεναι αι μεν εθλώντο από των κορυφών των ορέων αι δε εξετείνοντο εις το αχανές, συνήλθον άπαντες περί την πυράν. Όθεν προκειμένου ίνα συζητηθώσιν τα κατ' έμέ απεμακρύνθην κατ' επιταγήν ανωτέραν μετά δύο, ως φρουρών μου, και η συζήτησις ανενεώθη εν πάση τη σπουδαιότητι αυτής διαρκέσασα τρεις όλας ώρας άνευ αποτελέσματος.

Προσεκλήθην επομένως υπό του καπετάνου ίνα γευματίσωμεν και επί τη ευκαιρία ταύτη εδιπλασίασα τας παρακλήσεις μου προς αυτόν, μετά δακρύων όπως, ει δυνατόν, τον ακολουθήσω εις Κόνιτσαν και γίνη η εξαγορά περί τον ποταμόν «Βωϊδομάτι»· και ενέδωκε μεν αυτός, άλλ' οι λοιποί ερωτηθέντες δεν ενέκρινον το σχέδιον· απεφασίσθη λοιπόν να μείνω υπό την φρούρησιν και επιτήρησιν του Χασμπί και τεσσάρων ακόμη αξίων της εμπιστοσύνης αυτών, οι δε λοιπόν δώδεκα, εν οίς και ο Σέλιος, (οι άλλοι της συμμορίας ευρίσκοντο εις άλλα μέρη) να διευθυνθώσιν προς την Κόνιτσαν πλησίον· όθεν περί την δεκάτην εσπερινήν απεχωρίσθημεν, αφού προηγουμένως εις την προγρα-

φείσαν προς τους οικείους επιστολήν
αντί 7ης Ιουλίου εσημείωσα 9ην.

9 Ιουλίου

Ανεχώρησα μετά των πέντε φυλάκων, ων οι δύο προσειτέθησαν νεωστί εις την συμμορίαν, εις το ενδότερον του δάσους υπό την οδηγίαν του Ντίντου γινώσκοντος ακριβέστατα τας θέσεις και μετά δίωρον οδοιπορίαν εφθάσαμεν εις μέρος ανώμαλον μεν αλλά κατάφυτον ένθα διεμείναμεν ολόκληρον την ημέραν και την επλεθούσαν νύκτα.

10 Ιουλίου

Τη πρωΐα ταύτη ο Ιβραήμ, όστις εξετάλει χρέη φροντιστού, ανήγγειλεν ημίν ότι ήτο υποψία να διημερεύσωμεν εις το αυτό μέρος· όθεν μετά τινα συζήτησιν περί του καταλληλοτέρου μέρους εγκαταλείπομεν ταύτην την θέσιν και κατελάβομεν ετέραν εις απόστασιν είκοσι περίπου λεπτών. Ενταύθα ο Χασμπής πράγματι ενήμερος ακριβώς ως είχον, και επί τούτων ανεπύχθη συζήτησις μεταξύ των ληστών πολύωρος, ήτις έφερεν αυτούς εις θέσιν να λησμονήσωσι προς στιγμήν την πραγματικήν αυτών κατάστασιν· αλλά περί την 12ην ο Ιβραήμ εμφανίζεται περίφοβος και ειδοποιεί ότι ο Αχμέτ Λιάπης μετά 70 στρατιωτών έφθασεν εις καταδίωξιν και ως εβεβαιώθη παρά του Ρακέπη εις την σάνην ο μπάτζιος (τυροκόμος) επρόδωσε τον αιχμάλωτον και διωργανίζετο ήδη το σχέδιον της συλλήψεως πάντων. Φόβος

και τρόμος κατέλαβε τους ληστές πάντας εκτός νέου τινός Λιάπη, Σιακήρι καλουμένου, όστις εγέλα ατάραχος δια την δειλίαν των συντρόφων. Έπρεπε λοιπόν ούτως η άλλως να εγκαταλίπομεν και την θέσιν ταύτην και ανασπίντες εβαδίσσαμεν προς τα κάτω και εις απόστασιν είκοσι λεπτών έστημεν εδειπνήσαμεν και διηνυκτηρεύσαμεν.

11 Ιουλίου

Ο Ιβραήμ όστις νυκτός απήλθεν εις κατασκόπευσιν των κινημάτων του Αχμέτ ελθών λίαν πρωί διέλυσε τους φόβους των συντρόφων βεβαιώσας ότι ούτος διηυθύνθη προς το Πρεμέτι·ώστε πάσα υπόνοια εκ τούτου εξέλιπεν, οι δε λησταιί την ημέραν ταύτην διήλθον επιδιορθούντες τας φουσανέλλας των αίτινες, δεν ήσαν πραγματικώς άλλο τι ει μη ράκη κρεμάμενα περί την οσφύν αυτών και κατά ταύτην μόνον αλλήλους συνεχόμενα, ένια δε και λειποτακτήσαντα προς πολλού.

Το εσπέρας αν και φοβούμενοι μη ανακαλυφθώμεν, αλλά βιαζόμενοι υπό της υπερβολικής φθειριάσεως ήναψαν πυράν και εκαθάρισαν πρώτον τα εμά είτα δε και τα εαυτών ενδύματα άπαντα κατά τον παρ' αυτοίς ειθισμένον τρόπον. Μετά ταύτα ο Σιακήρης μετά του Σερίφη απήλθον εις την σάνην ίνα ψήσωσι κριόν διότι τρεις ημέρας ήδη διετηρούμεθα με ξυνόγαλον· επέστρεψαν την τρίτην της νυκτός φέροντες το κρέας· εδειπνήσαμεν και εκοιμήθημεν.

ΤΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΤΟΥ ΑΡΜΑΤΟΒΟΥ

ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Tamáni Ταμάνη (la-) = στου Ταμάνη. Το πρώτο ίσιωμα που συναντάμε ανεβαίνοντας το μονοπάτι από τον Άγιο Δημήτριο προς την Γκρούσ'ια. Κυριώνυμο, το οποίο δηλώνει ιδιοκτησία.

Tizā Τίζα (la-) = στην τίζα. Τοποθεσία στην ποταμιά κάτω από τη Μέρσα, στα σύνορα με το Δίστρατο. Φυτωνύμιο από τη βλάχικη ονομασία του δέντρου *taxus baccata*. Είναι γνωστό ως *ίταμος*, *ήμερο έλατο*, αλλά και ως *δέντρο του θανάτου*, επειδή ο φλοιός, τα φύλλα και οι καρποί του είναι δηλητηριώδη. Σλαβ. *tisu* (Miklosich, *Etymologische...* σ. 357), αλβ. *tis-i* (Γκίνης, *ό.π.*, σ.).

Tôácă Τοάκ^a (la-). Η κορυφή του υψώματος Κίργουρι. Η λέξη σημαίνει «το σήμαντρο», ξύλινο ή σιδερένιο, που χρησιμοποιείται για καμπάνα στην εκκλησία. Αλβ. *toke-a* «το σήμαντρο στα εξωκλήσια» (Γκίνης, *ό.π.*, σ. 1052). Υπάρχει και η παροιμία «ντα πρ τοάκ^a σι άβντ^a κ^aμπάνια = χτυπάει την τόκα για να ακούσει η καμπάνα» αντίστοιχη με την ελληνική «τα λέει στην πεθερά για να τ' ακούσει η νύφη».

Tókili Τοκίλι (la-). Ονομασία πηγής στην άκρη του ανατολικού μαχαλά. Το τοπωνύμιο πιθανότατα προέρχεται από το σλαβ *Ioía*», *tokъ*, *tok* «ρεύμα, ρύσις», «ποτάμι, ροή» (Miklosich, *Etymologisches...* σ. 348 και *Lexicon...*, σ. 995).

Trápx Τράπ^{ov} (la-) = στο �έμα. Το βλαχικό ουσιαστικό *trápx* «ρέμα, χείμαρρος» από το ελλ. μεσν. τράφος «το

χαντάκι» και αυτό από το αρχ. τάφος. Έτσι ονομάζονται γενικά όλα τα ρέματα. Με την προσθήκη και άλλων προσδιορισμών έχουμε ειδικότερες ονομασίες με γνωστότερες.

- Duduni Ντουντουνή (tu trápx la-) = στο �έμα στου Ντουντουνή. Το �έμα που διέρχεται στην άκρη του δυτικού μαχαλά, στο σημείο που διασταυρώνεται με το μονοπάτι προς τα *Αμπέλια*. Πρόκειται πιθανότατα για κυριώνυμο από το όνομα ιδιοκτήτη εδαφικής έκτασης. Ο Οικονόμου (1986, σ. 919) ανάγει το επώνυμο Ντουντούνης στο τουρκ. *tutun* «ο καπνός ο ατμός», απ' όπου και το βλαχικό *tutune* «ο καπνός».

- Ğiniti Γινιτή (tu trápx la-) = στο �έμα στου Γινιτή. Έτσι ονομάζεται το �έμα που σχηματίζεται κάτω από τα *Αμπέλια* και καταλήγει στο ποτάμι. Και αυτό το τοπωνύμιο είναι κυριώνυμο και πρέπει να προσδιορίζει ιδιοκτησία εδαφικής έκτασης. Το όνομα *Genedi* είναι μετασχηματισμός του βαπτιστικού Γεννάδιος. (Σ. Χατζηδημητρίου, *Τοπωνυμολογική θεώρηση των πομακικών οικισμών του Νομού Ξάνθης*, σ. 249).

Tsalalgíñi Τσαλαλγκίν'ι (la-). Η τοποθεσία όπου έχουν εγκατασταθεί οι κεραίες κινητής τηλεφωνίας. Ο Στεργιόπουλος αναφέρει για το τοπωνύμιο: «λόφος *Αρμάτων (Α)* όπου είναι πολλά μελίσσια». Ερμηνευόμενο έτσι, θα μπορούσε να προέρχεται από την τουρκ. λέξη *celinkí* «μελισσότοπος», και *cel* «μελίσ-

σι», (Χατζηδημητρίου, ό. π., σ. 497). Ωστόσο, πιθανότερη φαίνεται η προέλευσή του από το επίσης τουρκ. *cali* «αγκάθι, θάμνος» και το βλαχικό ουσιαστικό *algină* «μέλισσα» (λατ. *alvina* και *alvearium*, *alvus* «κυψέλη») οπότε θα πρόκειται για φυτωνύμιο από το φυτό «μελισσόχορτο» που θα φύτρωνε εκεί.

Tsartsaróša Τσαρτσαρόσ'ια (Ia-) = στο κοκκινόχωμα. Ονομασία του αυχένα ανατολικά του Αγίου Δημητρίου, εκεί που διέρχεται η παλιά επαρχιακή οδός. Το τοπωνύμιο οφείλεται σε παραφθορά της λεξικοποιημένης φράσης *tsára* «χώμα» *aróša* «κόκκινη».

Túfa di kínu Τούφα ντι Κίνου (Ia-) = στην τούφα του πεύκου. Η πλαγιά πάνω από το *Αρούγκο*, όπου υπήρχε συστάδα μεγάλων πεύκων. Η ονομασία προέρχεται, από το ουσιαστικό *túfa*, με σημασία την ίδια με αυτήν της κοινής ΝΕ, την πρόθεση *di* «από, με» και το ουσιαστικό *kínu* «ο πεύκος», που εδώ χρησιμοποιείται σε περιληπτικό ενικό.

Tširéšx Τσιρέσ'ιου (Ia-) = στην κερασιά. Φυτωνύμιο στην *Κορομηλιά* από το μοναδικό δέντρο κερασιάς που θα υπήρχε εκεί. Λατ. *cerasus*, *i*.

Tšúmă Τσ'ιούμ^a (Ia-). Η κορυφή απέναντι από τον *Σμίλιανο* (1.880 μ. υψόμ). Η λέξη *tšúmă* σημαίνει «κορυφή βουνού, δεσμίδα μαλλιού» (Οικονόμου 1986, σ. 455).

Tšúmari Τσ'ιούμαρη (Ia-) = στου Τσιούμαρη. Κυριώνυμο στα *Αμπέλια*, από το όνομα του ιδιοκτήτη και αυτό πιθανότατα ως παρωνύμιο από το *τσούμαρης* «όνομα βοδιού που έχει πλατύ και προ-

τεταμένο μέτωπο». (Ι. Παπαιωάννου, Το Πάπιγκο, τόμ. 2^{ος} =, σ. 145). Τουρκ. *co-mar* «μαντρόσκυλο», «πρόβατο χωρίς κέρατα».

Θίμα Θύμια (Ia-) = στου Θύμιου. Ονομασία της πηγής στο κέντρο του χωριού, κοντά στο ποτάμι, και της γύρω περιοχής. Η μικρή πέτρινη βρύση, που υπήρχε από παλιά στην άκρη του δρόμου, γκρεμίστηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1980. Η σημερινή κατασκευάστηκε στην ίδια θέση το 2007, παραδόξως όμως το νερό που ανάβλυζε εκεί παραχώθηκε και μεταφέρεται πλέον από τη *Δέση*. Κυριώνυμο απο ιδιοκτήτη της έκτασης, ο οποίος δεν είναι πια γνωστός.

Ursă Ούρσ^a (Ia-) = στην αρκούδα. Με το όνομα αυτό είναι γνωστή η μεγάλη οβίρα στη *Μικρή Κουλούρα*. Η λέξη *ursa* «η αρκούδα» προέρχεται από τη λατ. *ursus*, *i*.

Váli Βάλι (tu-) = στον λάκκο. Έτσι λέγεται το ποτάμι που διαρρέει τον οικισμό και τον χωρίζει σε δύο μαχαλάδες. Το τοπωνύμιο από το βλαχικό *vále(i)* «κοιλιάδα, χείμαρρος, ρέμα, λάκκος» και αυτό από το λατ. *vallis*, *is* «κοιλιάς». Για το ουσιαστικό αυτό ο Δασούλας (2009, σ. 42) παρατηρεί: «Η λέξη *vale* εκφράζει κάθε επίμηκες εδαφικό κοίλωμα ποικίλου πλάτους, εντός τον οποίον ρέει κάποιο υδάτινο ρεύμα, είτε απλός χείμαρρος, είτε ολόκληρο ποτάμι. Έτσι, η λέξη αντη ανάλογα με την περίπτωση μεταφράζεται: α) κοιλιάδα, β) ποταμιά, γ) ρεματιά, δ) ποτάμι ή ρέμα που κυλάει μέσα σε εδαφικό κοίλωμα».

- *di Huáră* ντι Χουάρ^a (Ia *Vália*-). = στον λάκκο του χωριού. Το ίδιο ποτάμι

στο μέρος που εκβάλλει στον Αώο. Περιφραστικό τοπωνύμιο από τον έναρθρο τύπο *válea* του παραπάνω ουσιαστικού και τη λέξη *hχ(ο)áǵǵ* «χωριό».

- *Gadéša* Γκαντές'ια (la *Vália-*). Ο λάκκος και η πλαγιά πίσω από το *Κάπα Τούρκο*. Δείχνει να είναι κυριώνυμο, οπότε ερμηνεύεται ως «στο λάκκο του Γκαντέςια». Σημειώνεται, όμως, ότι για το ομώνυμο τοπωνύμιο *Γκαντέςια* ο Οικονόμου (1986, σ. 621) αναφέρει: «...πρέπει να σχετιστεί με το σλαβ. *gadъ* “το ερπετό”... και την κατάλ. *-eš*».

- *Lýrli* Λούπλου (la *Vália-*) = στον λάκκο του λύκου. Το ρέμα που κατεβαίνει από την *Μπάλτα*, εκεί που συναντά το μονοπάτι από το *Καρπινέτου* προς την *Γκρουάπα*. Η ονομασία από τη λέξη *lýr* «ο λύκος», με το επιτασσόμενο άρθρο *-lu* (λατ. *lupus*, *i*).

- *Siácǵ* Σιάκ^a (*Vália-*) = ξερός λάκκος. Ο μεγάλος χείμαρρος ανάμεσα από τα Άρματα και το Δίστρατο. Από το ίδιο παραπάνω ουσιαστικό και το θηλυκό *siácǵ* του επιθέτου *séc* «ξηρός». Λατ. *siccus*, *a*, *um*.

Varcólu Márli Βαρκόλου Μάρλι (la-) = στον μεγάλο βαρκό. Η μεγάλη επίπεδη έκταση στο *Βουνό*. Η ονομασία του ευρύτατα διαδομένου αυτού τοπωνυμίου προέρχεται από το βλαχικό ουσιαστικό *varcǵ* «βάλτος, έλος», ετυμολογικής αρχής από το σλαβ. *bara* «κοίτη ποταμού//λιβάδι//τέλμα» (Οικονόμου 2010, σ. 15) με το επιτασσόμενο άρθρο *-lu* και το επίθετο *mári(e)* «μεγάλος» (λατ. *mas*, *maris* «άρρην») με το άρθρο *-li(e)*, που και αυτό επιτάσσεται.

- *Níclu N'íκλου* (la *Varkólu-*) = στον μικρό βαρκό. Τοποθεσία χαμηλότερα από την προηγούμενη. Η δεύτερη λέξη είναι το επίθετο *ńic* «μικρός», έναρθρο.

Varsáni Βαρσάνη (la-) = στου Βαρσάνη. Η προσήλια πλαγιά πέρα από το ρέμα στον δυτικό μαχαλά. Κυριώνυμο από ιδιοκτήτη χωραφιού με το όνομα Βαλσάμης < Βαρσάνης.

Vasílu Βασίλιου (la-) = στου Βασίλη. Με την ονομασία αυτή, που φανερώνει ιδιοκτησία, είναι σήμερα γνωστά: (α) τοποθεσία στον ανατολικό μαχαλά, κάτω από το σπίτι του Τσιουλέκη και (β) το μεγάλο ρέμα δυτικά στα *Αμπέλια* ((*tráru* la *Vasílu*). Ο Στεργιόπουλος καταγράφει το τοπωνύμιο ως: «*Βασίλειος*, λα *Βασίλ'*, *λόφοι Αρμάτων (Α) και (Β) ανήκοντες άλλοτε εις τινά Βασίλειον*».

Vluǵǵ Βλουγ^a (la-) = στον αυλαγά. Τοποθεσία κάτω από τη βρύση του Θύμιου, όπου οι Καρακωσταίοι είχαν τις καλύβες τους. Η ονομασία του τοπωνυμίου προέρχεται από την τουρκ. λέξη *avlaga* που σημαίνει το συνεχόμενο συνήθως με την αυλή του σπιτιού μικρό κομμάτι χωραφιού. Για την ακρίβεια *αυλαγής* ήταν η έκταση που διέθετε ο κολλήγος μέσα στο τσιφλίκι, 2 περ. στρ., όπου μπορούσε να κατασκευάσει το σπίτι του και τους βοηθητικούς του χώρους. (Κ. Βακατσάς, *Η έγγεια ιδιοκτησία στην ύστερη τουρκοκρατία*, σ. 10).

Vǵlurǵ Β^aλιουρι πληθ. (ον. εν. *vále*) = στους λάκκους. Η περιοχή χαμηλότερα από τις *Μουτσέλιες*, όπου σχηματίζονται πολλά ρέματα.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

Στην Κόνιτσα και στην αίθουσα εκδηλώσεων του Γενικού Λυκείου πραγματοποιήθηκε στις 24 Μαΐου 2018, ημέρα Πέμπτη, η απονομή των χρηματικών βραβείων του Ιδρύματος Κωνσταντίνου και Μαργαρίτας Δόβα σε αριστούχους μαθητές των σχολικών ετών

2014-2015, 2015-2016 και 2016-2017.

Η απονομή έγινε παρουσία γονέων, μαθητών και εκπαιδευτικών.

Οι μαθητές που βραβεύτηκαν είναι κατά αλφαβητική σειρά οι ακόλουθοι:

Για το σχολικό έτος 2014-2015

Α΄ τάξη

1. Γκέλη Αικατερίνη
2. Τσιλογιάννη Παναγιώτα-Ιωάννα
3. Φασούλης Χριστόδουλος

Β΄ τάξη

1. Ζηκάκη Βασιλική
2. Κολακέ Βασιλική
3. Μπαζούκη Διονυσία

Γ΄ τάξη

1. Γαϊτανίδης Δημήτριος
2. Κυρίτση Αλεξάνδρα
3. Σγούρος Ιωάννης

Για το σχολικό έτος 2015-2016

Α΄ τάξη

1. Κολιός Ανδρέας
2. Ρόμπολου Λουκία-Μαρία
3. Τόλη Γεωργία

Β΄ τάξη

1. Νούτσου Γεωργία
2. Τσιλογιάννη Παναγιώτα-Ιωάννα

3. Χήρα Αντωνία

Γ΄ τάξη

1. Ζηκάκη Βασιλική
2. Μπαζούκη Διονυσία
3. Μπρούμπα Ευανθία

Για το σχολικό έτος 2016-2017

Α΄ τάξη

1. Καλτσούνη Ελευθερία
2. Κατσούκης Απόστολος

Β΄ τάξη

1. Κολιός Ανδρέας
2. Ρόμπολου Λουκία-Μαρία
3. Τόλη Γεωργία

Γ΄ τάξη

1. Τζιάλλα Ειρήνη
2. Τσιλογιάννη Παναγιώτα-Ιωάννα
3. Φασούλης Χριστόδουλος

Τα μέλη της Διοικούσας Επιτροπής του Ιδρύματος, ο Σεβασμιώτατος Πρόεδρος, ο Δήμαρχος Ταμίας και η Λυκειάρχης Γραμματέας συγχαίρουν τους μαθητές και τους εύχονται ολόθερμα καλή πρόοδο.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

‘ΕΡΙΦΙΛΕΙΟΝ’ ΕΠΑΘΛΟΝ

Η καθιερωμένη με την Συμβολαιογραφική πράξη με αριθμ. 25.394/3-11-2017 που αποτελείται από :

- τον Μητροπολίτη Δρινουπόλεως Πωγωνιανής & Κονίτσης κ. Ανδρέα
- τον/ην εκάστοτε Λυκειάρχη (ή εκπροσώπου του) του πρωτεύσαντος μαθητού
- τον Αθλοθέτη Δημήτριο Κων. Κούσιο, Δρ Πολιτικό Μηχανικό (ή εκπροσώπου του)

ανακοινώνει και εφέτος την απονομή του εν λόγω ‘ΕΡΙΦΙΛΕΙΟΥ’ Επάθλου –που θα συνοδεύεται και από μία δωρο-επιταγή χιλίων (1.000) Ευρώ - για το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019, στον/ην φοιτητή/τρια που θα συγκεντρώσει τον μεγαλύτερο αριθμό μορίων εισαγωγής σε οποιαδήποτε Ανωτάτη Σχολή της Ελληνικής Επικράτειας.

Απαραίτητες προϋποθέσεις του/ης υποψηφίου είναι να προσκομίσει και πρωτοκολλήσει στο σχετικό Λύκειο:

*Σχετική αίτηση συμμετοχής του μαζί με την σχετική βεβαίωση του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων (όπου βεβαιώνεται η επιτυχία του/ης) μέχρι την Παρασκευή 14 Σεπτεμβρίου 2018 και ώρα 14.00 μ. μ.

Η ανωτέρω αίτηση πρέπει απαραίτητως να συνοδεύεται από:

- α/ Βεβαίωση του Δήμου Κονίτσας ότι ο ένας τουλάχιστον από τους γονείς του είναι εγγεγραμμένος στον Δήμο Κονίτσας,
- β/ Δήλωση του ότι δεν είναι κάτοχος άλλης υποτροφίας .

Στοιχεία Αθλοθέτη για τα Λύκεια Κονίτσας : Δημήτριος Κων. Κούσιος

Fax/Τηλ: 210-800.11.75 η/και 6970 277 677

se-mail: dec@otenet.gr

Κι όμως υπάρχουν ΑΝΘΡΩΠΟΙ! - Ένα μεγάλο Ευχαριστώ!

Το Σάββατο, 18 Αυγούστου στις 8 το βράδυ, επιστρέψαμε με το σύζυγό μου στα Γιάννενα από την Πουρνιά, όταν εντελώς ξαφνικά στην εθνική οδό έξω από την Κόνιτσα το αυτοκίνητό μας ακινητοποιήθηκε από τεχνική βλάβη. Το σπρώξαμε στην άκρη του δρόμου και περιμέναμε την οδική βοήθεια.

Ένοιωσα κάπως σαν να πνίγομαι και αναζήτησα κάποια εξωτερική βρύση στα παρακείμενα σπίτια, να πιω λίγο νερό. Μια κυρία με είδε από το παράθυρο και με ρώτησε αν θέλω κάτι. Της εξήγησα κι αμέσως μου έφερε πρόθυμα εμφιαλωμένο δροσερό νερό. Την ευχαρίστησα και επέστρεψα στο αυτοκίνητο αναμένοντας την οδική βοήθεια.

Σε καμιά ώρα μετακινηθήκαμε στο κοντινό πρατήριο της ΒΡ, όπου οι άνθρωποι εκεί (ο κ. Δημ. Καρακατσάνης), μας δέχτηκαν ευγενικά, μας συμπαραστάθηκαν και μας πρόσφεραν κάθισμα και νόστιμα αχλαδόμηλα. Μείναμε αρκετά, ώσπου να κλείσουν, καθώς είχε περάσει η ώρα.

Επιστρέψαμε στο αυτοκίνητό μας, όταν με πολλή έκπληξη αντικρίσαμε

έναν κύριο να είναι δίπλα στο αυτοκίνητό μας με γεμάτα χέρια: κρατούσε μπανάνες, αχλάδια, δροσερό νερό και μας τα πρόσφερε με ένα πλατύ χαμόγελο. Μας ρώτησε ακόμη αν θέλουμε κάτι άλλο, τουαλέτα ίσως. Μείναμε άναυδοι! Του είμαστε εντελώς άγνωστοι, κι όμως, ήρθε μέσα στη νύχτα να μας συνδράμει και να μας συντροφεύσει ώσπου να έρθουν να μας πάρουν! Ήταν ο ιδιοκτήτης του σπιτιού όπου αναζήτησα νερό, ο σύζυγος της κυρίας. Είναι ο κύριος Βασίλης Κυρτζόγλου, οδοντίατρος που εργάζεται στα Γιάννενα, αλλά κατοικεί με την οικογένειά του στην Κόνιτσα: ΑΝΘΡΩΠΟΙ με κεφαλαία!

Αναλογίζομαι αν θα έκανα το ίδιο, πραγματικά δεν ξέρω, ίσως. Ξέρω όμως, μετά από αυτό το μάθημα ζωής, ότι θα το κάνω, αν χρειαστεί. Τους ευχαριστούμε όλους από καρδιάς, και τους ανθρώπους της ΒΡ, να είναι όλοι τους πάντα καλά!!

Έντεκα παρά κάτι, έφθασε η οδική βοήθεια και μας παρέλαβε...

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΟΥ

ΚΟΝΙΤΣΑ

**Μην ξεχνάτε
την συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας.**

ΔΕΛΤΙΑ ΤΥΠΟΥ

«ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΧΟΡΗΓΟΥΣ»

Το Κοινωνικό Παντοπωλείο του Δήμου Κόνιτσας σε συνεργασία με τον Φορέα Παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών Ε.Π.Ε.Κ.α διευρύνει συνεχώς τη λειτουργία του αποσκοπώντας στη σταδιακή βελτίωση του βιοτικού επιπέδου συνδημοτών του, που έχουν πληγεί από την οικονομική κρίση.

Στην προσπάθεια αυτή συμβάλλουν έμπρακτα, ανταποκρινόμενοι στο κάλεσμα μας, εταιρείες, επιχειρήσεις και πολίτες προσφέροντας τη βοήθειά τους. Συγκεκριμένα, το Κοινωνικό Παντοπωλείο **κατά τον μήνα Ιούλιο** ενισχύθηκε από:

- Σούπερ μάρκετ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗ
- Μύλοι Ιωαννίνων «Νεομάρτυς Γεώργιος» Ζωγράφου Τσομπανίδη και Υιοί Ο.Ε
- «ALFA Αθανάσιος Δ. Κουτούκαρης Α.Ε.Β.Ε.»

Και κατά τον μήνα Αύγουστο:

- Αγροτικό Συνεταιρισμό Βελβεντού “Δή-

μητρα”

- ΑC Επισκοπι-Αγροτικός Συνεταιρισμός Επισκοπής

- Αυγά Παπαβασιλείου
- Θ. Νιτσιάκος ΑΒΕΕ
- Ιχθυοτροφείο Πέστροφας ΛΑΔΙΑΣ
- Γκαραμπίνας Ο.Ε.
- Πολίτες του Δήμου

Ο Δήμος Κόνιτσας, η Κοινοφελής Επιχείρηση Δήμου Κόνιτσας και τα Στελέχη του Κοινωνικού Παντοπωλείου εκφράζουν τις θερμές ευχαριστίες τους για την έμπρακτη κοινωνική τους προσφορά, καλώντας και άλλες επιχειρήσεις, καθώς και συνδημότες του να σταθούν αρωγοί στην όλη προσπάθεια που καταβάλλεται.

Εκ της Δομής του Κοινωνικού Παντοπωλείου Δήμου Κόνιτσας

Η Κόνιτσα στην ετήσια εκδήλωση της Ομοσπονδίας Χειροσφαιρίσεως Ελλάδος (Handball)

Τη Δευτέρα 27 Αυγούστου 2018 στο κατάμεστο αμφιθέατρο της Ακρόπολης πραγματοποιήθηκε η **ετήσια εκδήλωση για τη βράβευση αθλητών και χορηγών, καθώς και για την κλήρωση των Πρωταθλητών Handball Premier και Α1 Γυναικών της περιόδου 2018-2019 από την Ομοσπονδία Χειροσφαιρίσεως Ελλάδος.**

Την τιμητική τους είχαν οι κορυφαίοι αθλητές της σεζόν που διακρίθηκαν και κυρίως οι Παγκόσμιες Πρωταθλήτριες της Εθνικής Ομάδας Γυναικών Beach Handball για την κατάκτηση του Παγκοσμίου Πρωταθλήματος στο Καζάν της Ρωσίας.

Στο πλαίσιο της εκδήλωσης η Ομοσπονδία

Χειροσφαιρίσεως Ελλάδος βράβευσε, επιπλέον, για την στήριξή τους στο Handball τις Περιφέρειες Αττικής, Πελοποννήσου, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και τους Δήμους Αθηναίων, Θεσσαλονίκης, Βέροιας, Κιλκίς, Κοζάνης, Έδεσσας, Προσότσανης, Δράμας, Αμυνταίου και Κόνιτσας.

Ο Δήμος Κόνιτσας σε συνεργασία με την Περιφέρεια Ηπείρου στηρίζει την προσπάθεια της Ομοσπονδίας Χειροσφαιρίσεως Ελλάδος. Συγκεκριμένα, στην Κόνιτσα πραγματοποιήθηκε η Δεύτερη Πανελλήνια Συνάντηση Επίλεκτων αθλητών και αθλητριών Κ14 Handball τον Απρίλιο του 2018 και για τη συνέχεια προγραμματίζονται και άλλες σχετικές δράσεις.

ΛΟΥΤΡΑ ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ

Χαρακτηριστικά και Ιδιότητες Ιαματικού Φυσικού Πόρου

Με το ΦΕΚ/ 12 Ιουνίου 2018 αναγνωρίζονται τα λουτρά Αμαράντου ως ιαματικός πόρος "Πηγής Αμαράντου".

1. Ο φυσικός πόρος "Πηγή Αμαράντου" Δήμου Κόνιτσας, έχει θερμοκρασία (σε ατμίδες) 32, 6-38,1 °C, ηλεκτρική αγωγιμότητα (μ.ο.): 1,2 μS/cm, ενεργό οξύτητα (Ph) (μ.ο.): 5,4 στους 20°C έως 8,16 στους 25 °C, ραδιενεργά στοιχεία: ραδόνιο (Rn) (μ.ο.): 2,317 ± 229 Bq/l, ράδιο (Ra) (μ.ο.): 2,43 ± 1,0 Bq/l, ουράνιο (U): 1,45x10⁻⁵ Bq/l. Αέρια: N₂, O₂, CO₂, CH₄, CO, H₂, He.

Η παροχή ατμίδων σε κυβικά μέτρα ανά ώρα στην ευρύτερη περιοχή είναι: 11500m³/h.

Ο φυσικός πόρος χαρακτηρίζεται και ταυτοποιείται ως Ιαματικές ατμίδες, μεσόθερμες, οξυανθρακικές (Ca-HCO₃).

2. Τρόπος χρήσεως: Εισπνοθεραπεία, Λουτροθεραπεία.

3. Ιαματικές ιδιότητες: Ενδείξεις: Εισπνοθεραπεία για αποφρακτικές καταστάσεις του κατώτερου αναπνευστικού συστήματος και παθήσεων της μύτης και των παραρρινίων κόλπων.

Δεντροκκλησιά Αγίου Παϊσίου

Αυτό το εκκλησάκι χτίστηκε -με πίστη και αγάπη- στο εσωτερικό ενός δέντρου, ακολουθώντας τα βήματα του Αγίου Παϊσίου 22 χιλιόμετρα βόρεια της Κόνιτσας στο χωριό Αγία Βαρβάρα. Βρίσκεται μόλις λίγα μέτρα μετά την δια-

σταύρωση για την Αγία Βαρβάρα, δίπλα στον επαρχιακό δρόμο προς τον Αμαράντο.

Το υπεραιωνόβιο δέντρο (δρυς) στο εσωτερικό του είχε υποστεί αρκετές φορές καταστροφές και πυρκαγιές, με

αποτέλεσμα κάθε χρόνο η κατάσταση του να επιδεινώνεται και να είναι έτοιμο να καταρρεύσει. Χάρη, όμως, στην ιδέα και πρωτοβουλία ενός κατοίκου του χωριού Αγία Βαρβάρα σώθηκε για να μετατραπεί σε προσκυνηματικό τόπο του Αγίου Παϊσίου.

Το αδύναμο ευλογημένο δέντρο θωρακίστηκε εσωτερικά με πέτρα από την περιοχή και μετατράπηκε σε δεντροκκλησιά. Τοποθετήθηκε στο εσωτερικό εικόνα προς τιμήν του Αγίου Παϊσίου, όπου στα νεανικά του χρόνια περνούσε από την περιοχή, πηγαίνοντας στο διπλανό χωριό Αμαράντος για να εκτελέσει ξυλουργικές εργασίες και επισκευές σε ντόπιες οικίες.

Στην Ελλάδα υπάρχουν ελάχιστα παρόμοια εκκλησάκια - τόποι προσκυνήματος μέσα σε δέντρο και προκαλούν το ενδιαφέρον ελλήνων και ξένων επισκεπτών.

Συγχαρητήρια Δημάρχου
Κόνιτσας, στους Επιτυγχόντες
των Πανελλαδικών Εξετάσεων

Θερμά συγχαρητήρια στους επιτυγχόντες των Πανελλαδικών εξετάσεων για την εισαγωγή τους στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας μας. Καλή σταδιοδρομία στην απαρχή της νέας πορείας σας στη ζωή, πάντα με θέληση και αγωνιστικότητα.

Συγχαρητήρια στους γονείς και τους καθηγητές, που υπερβαίνοντας τις αντίξοες συνθήκες της σύγχρονης κοινωνίας, συμβάλατε καθοριστικά στην επίτευξη των στόχων των παιδιών.

Για τους μαθητές που δεν έφτασαν στο επιθυμητό αποτέλεσμα της εισαγωγής τους στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, θα ήθελα να τονίσω ότι δεν πρέπει να μας κάμπουν οι ατυχίες και τα εμπόδια στη ζωή, αντίθετα οφείλουμε να συνεχίζουμε δημιουργικά, με πείσμα και δύναμη ψυχής, για να κατακτήσουμε τους στόχους μας.

Καλή σταδιοδρομία και καλή τύχη σε όλα τα παιδιά.

Ο Δήμαρχος Κόνιτσας
Ανδρέας Ζ. Παπασπύρου

Ευχαριστήριο

Προς τον Σύνδεσμο Αποφοίτων
Γυμνασίου-Λυκείου Κόνιτσας

Δια της παρούσης, σας κάνουμε γνωστόν ότι λάβαμε το χρηματικόν ποσόν των

χιλίων ευρώ (1.000) εκ μέρους του συνδέσμου σας εις μνήμην των Αειμνήστων αποβιωσάντων Πρωτεργατών του Συνδέσμου σας -Σπυρίδωνος Γκότζου, Ιωάννου Τσαρούχη και Βασιλείου Τσιαλιαμάνη και σας ευχαριστούμε θερμώς. Σας βεβαιώνουμε δε ότι είναι πάντα στη μνήμη μας και μνημονεύουμε τα ονόματά τους. Σας πληροφορούμε δε ότι το ανωτέρω ποσό θα διατεθεί κατά την κρίσιν του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου, σε σκοπό που θα διατηρεί ζωνρά την ανάμνησή τους.

Δια το Εκκλησιαστικόν Συμβούλιον

Ο Πρόεδρος

Πρωτοπρεσβύτερος

Απόστολος Νάκος

ΣΧΟΛΙΑ

• Άγνωστοι διέρρηξαν την εκκλησία Αγ. Νικολάου, στο χωριό Αγ. Βαρβάρα απ' όπου αφήρεσαν δέκα εικόνες. Πολλές φορές γράψαμε για το πρόβλημα φύλαξης των κειμηλίων στα χωριά μας, αλλά «φωνή βοώντος εν ερήμω». Δε βλέπουμε να παίρνονται μέτρα από τους αρμόδιους και κάθε τόσο το κακό επαναλαμβάνεται. Η πρόσφατη διάρρηξη έγινε αυτές τις μέρες που στα χωριά μας βρίσκεται αρκετός κόσμος, τι θα γίνει το χειμώνα που θα μείνουν "τρεις κι ο κούκος;"

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ο Ιούλιος και ο Αύγουστος είναι μήνες με πολλές εκδηλώσεις και πανηγύρια

στην Κόνιτσα και σε όλα τα χωριά. Είναι εποχή που επισκέπονται πολλοί συμπατριώτες τα χωριά τους καθώς και ξένοι που θέλουν να γνωρίσουν τις ομορφιές του τόπου μας.

- Στις 8/7 με συμμετοχή αρκετού κόσμου πραγματοποιήθηκε εκδήλωση μνήμης στο Αηδονοχώρι να τιμηθούν οι αθώοι πολίτες που εκτελέστηκαν από τους Γερμανούς της μεραρχίας “Εντελβάις” την αντίστοιχη ημερομηνία το 1943, τότε που έκαψαν και το χωριό.

- Το ίδιο έγινε και στην κοντινή Μολυβδοσκεπάστη με εκτελέσεις και πυρπόληση από τους ναζί του Χίτλερ.

- Στις 10/7 έγινε παρόμοια εκδήλωση στο Κεφαλόβρυσο Πωγωνίου όπου οι γερμανικές ορδές στις 10.7.43 συγκέντρωσαν 22 άτομα σε δυο σπίτια, και έβαλαν φωτιά με αποτέλεσμα να βρουν τραγικό θάνατο.

- Στις 21/7 οκταμελής κινέζικη αντιπροσωπεία από υψηλόβαθμα στελέχη αθλητικών οργανισμών επισκέφθηκε το Δήμο με σκοπό τη γνωριμία των αξιοθέατων της περιοχής και τη δυνατότητα ένταξης της Ηπείρου στο international Walking Group που το απαρτίζουν 27 χώρες από Ασία, Ευρώπη, Αφρική.

- Στις 22/7 στην αίθουσα του Δημαρχείου έγινε η έναρξη του 13ου Διεθνούς School “Ανθρωπολογία, Εθνογραφία και Συγκριτική Λαογραφία των Βαλκανίων” από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (τμ. Ιστορίας-Αρχαιολογίας) σε

συνεργασία με τον Δήμο. Συμμετείχαν 70 μεταπτυχιακοί φοιτητές ελληνικών και ξένων Πανεπιστημίων.

- Στα πλαίσια των Πολιτιστικών ανταλλαγών μεταξύ Δήμων Ζίτσας και Κόνιτσας, η θεατρική Ομάδα Δήμου Ζίτσας “Επί Σκηνής” παρουσίασε στο υπαίθριο αμφιθέατρο της Κεν. Πλατείας την παράσταση του Friedrich Durrenmat “Επίσκεψη της Γηραιάς Κυρίας” στις 31/7. Σκηνοθεσία Ν. Σφαιρόπουλος.

Οι ερασιτέχνες ηθοποιοί έπαιξαν με εξαιρετική επιτυχία τους ρόλους τους και το κοινό παρακολούθησε με προσοχή την παράσταση επιβραβεύοντάς τους με θερμά χειροκροτήματα.

- Στις 25-27/7 η Ι. Μητρόπολη και ο Ι. Ναός Αγ. Παρασκευής Δροσοπηγής διοργάνωσαν θρησκευτικές εκδηλώσεις προς τιμήν της Πολιούχου του χωριού.

- Στις 2/8/18 Έκθεση φωτογραφίας στη Δημ. Βιβλ. Κόνιτσας (λεπτομέρειες σε άλλη σελ.).

- Στις 3-5/8 πραγματοποιήθηκε το καθιερωμένο τριήμερο κτηνοτροφίας στην Αετομηνίτσα.

- Στις 11.8 η Αδ/τα Δροσοπηγιωτών διοργάνωσε στο συνεδριακό κέντρο του χωριού έκθεση φωτογραφιών από το λεύκωμα του Κ. Μπαλάφα με τη συνεργασία του Μουσείου Μπενάκη.

Οι σπάνιες φωτογραφίες από το “Έπος της Εθν. Αντίστασης πλουτίζουν τις γνώσεις μας για τη νεότερη ιστορία της πατρίδας μας.

Στα εγκαίνια παρευρέθηκε και ο Δήμαρχος κ. Παπασπύρου καθώς και Δημ. Σύμβουλοι και αρκετός κόσμος επισκέφτηκε την έκθεση.

Τον τόνο έδωσε στα εγκαίνια η παρουσία της Φιλαρμονικής του Δήμου.,

Η ακούραστη Αδ/τα Δροσοπηγής είναι αξιέπαινη για τη δραστηριότητά της.

- Στις 12.8 έγινε εκδήλωση μνήμης στο Μουσείο-Μνημείο του Δημοκρατικού Στρατού, στη Θεοτόκο με προσέλευση κόσμου από την περιοχή και τη Δυτ. Μακεδονία.

- Στις 12/8 έγινε στο Δίστρατο παρουσίαση του βιβλίου «Αλήθειες από το σκοτάδι στο φως» της Λ. Γώγου από τον Κ. Παγανιά (βλ. άλλη σελ.).

- Με συμμετοχή πολλών προσκυνητών επισκεπτών και πανηγυριστών γιορτάστηκε η μνήμη της Παναγίας στα χωριά της περιοχής. Το “μικρό Πάσχα” όπως χαρακτηρίζεται.

Στην Κόνιτσα, όπως κάθε χρόνο πλήθος κόσμου παρακολούθησε τη λειτουργία στην Παναγία (Άνω Κόνιτσα) που γίνεται και ένα χρονιάτικο αντάμωμα των απανταχού Κονιτσιωτών τέτοια μέρα.

- Στις 16.8 πραγματοποιήθηκε στο χώρο του πρώην αρχοντικού της Χάμκως συναυλία με το Σωκράτη Μάλαμα και τον Θανάση Παπακωνσταντίνο.

Με την ευκαιρία, πολλοί μουσικόφιλοι από τις γύρω επαρχίες και τα Γιάννινα επισκέφτηκαν την Κόνιτσα και έγινε συνω-

στισμός από τα πολλά αυτοκίνητα.

- Στις 18/8 ο χορευτικός Όμιλος Κόνιτσας έκανε μια εξαιρετική εμφάνιση στην κεντρική πλατεία με τραγούδια από διάφορα μέρη της χώρας.

- Στις 20/8 Πραγματοποιήθηκε συναυλία στην κεντρική πλατεία της Κόνιτσας με την Μελίνα Ασλανίδου. Γέμισε η πλατεία κυρίως από νεολαίους που απόλαυσαν μουσική και τραγούδια.

Την εκδήλωση προλόγισε η Αντιδήμαρχος Πολιτισμού κ. Κατερίνα Δημάρατου που συνεχάρη την καλλιτέχνη ευχαριστώντας και το κοινό για την προσέλευσή του.

- Με λαμπρότητα γιορτάστηκε από την παραμονή κι εφέτος στην Κόνιτσα η μνήμη του Εθναπόστολου Κοσμά του Αιτωλού με πλήθος κόσμου που κατέκλυσε την κεντρική πλατεία όπου έφτασε με τη λιτανεία και την μπάντα της 8ης Μεραρχίας. Παρέστησαν όλοι οι Ιερείς της επαρχίας και οι Μητροπολίτες κ.κ. Ανδρέας, ο Ιωάννης, Λαγκαδά, Λήτης και Ρεντίνης, ο Καστοριάς, Σεραφείμ Παπακώστας και ο Ζυχνών και Νευροκοπίου Ιερόθεος.

Ανήμερα, θεία Λειτουργία στον ομώνυμο Ι. Ναό και δεξίωση από το Δήμο.

- Εγκρίθηκε απ' το Ε.Π. της Περιφέρειας Ηπείρου για το Δήμο Κόνιτσας η χρηματοδότηση του έργου “Βελτίωση της πρόσβασης σε γεωργική Γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις Τ.Κ. Κλειδωνιάς-Αετόπετρας” ύψους 288.000 ευρώ.

- Εντάχθηκε ο Δήμος Κόνιτσας στο πρόγραμμα «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ» ΓΙΑ ΤΗΝ “Προμήθεια και τοποθέτηση εξοπλισμού για την αναβάθμιση παιδικών χαρών στην πόλη (ποσό 205.000 ευρώ).

- Στις 21-22 Σεπτεμβρίου θα διενεργηθεί στην Κόνιτσα δωρεάν προληπτικός έλεγχος για τον καρκίνο του μαστού από την Επιστημονική Μαστολογική Εταιρεία Ίαση-Στήριξη (Ε.Μ.Ε.Ι.Σ.) μετά από πρόσκληση του Δήμου.

Οι ενδιαφερόμενες μπορούν να δηλώσουν συμμετοχή στο τηλέφωνο 265502300 ως τις 9/9/18.

Ενημέρωση

Κάθε Παρασκευή ώρα 8.30-16.30, τ Μήνα Σεπτέμβριο συνεχίζεται η ενημέρωση σχετικά με την Κτηματογράφηση Ακινήτων του Δήμου Κόνιτσας, από την ανάδοχη Κοινοπραξία Κτηματολογίου “Σχεδιασμός Α.Ε. Ιωάννης Ψαρράς”, στην αίθουσα Τελετών του Δήμου.

Πληροφορίες: 2655360349-6947378287

Συγχαρητήρια

Στα αγαπητά μας κορίτσια Κωνσταντίνα Γ. Στεργίου και Ίρις Ι. Στεργίου, που πέρασαν στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, εκφράζουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια.

Με πολλή αγάπη

Δημήτριος και Ναυσικά Στεφάνου

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις:

Στις 7/8/18 ο Ευστάθιος Χριστοδουλόπουλος και η Παρασκευή Ι. Πολύζου απόκτησαν αγοράκι στην Αθήνα.

- Στις 23/8 ο Αλέξανδρος και η Ευαγγελία Βαδάση απόκτησαν δίδυμα αγοράκια στην Κόνιτσα.

Γάμοι:

Στις 8/8/έγιναν στην Κόνιτσα οι γάμοι του Δημητρίου Φουλγάκη και της Χριστίνας Παπαγεωργίου.

- Στις 18/8 του Κων/νου Κέντρου και της Περσεφώνης Λάμπρου στην Κλειδωνιά.

Απεβίωσαν:

Την 1/7/18 η Αναστασία Ζήκα, ετών 92, στην Αετόπετρα.

- Στις 8/7 ο Σπυρίδων Κούγκουλης, ετών 91, στην Κλειδωνιά.

- Στις 13/7 ο Κων/νος Παπακώστας, ετών 89, στο Ελεύθερο.

- Στις 13/7 η Ανδρομάχη Κωτούλα, ετών 89, στην Αγ. Παρασκευή.

- Στις 16/7 ο Αντώνιος Παρασκευάς, ετών 89, στο Μάζι.

- Στις 31/7 ο Κων/νος Γκόγκος, ετών 104, στην Κόνιτσα.

- Στις 19/8 η Ευθυμία Ρούκα, ετών 66, στην Κόνιτσα.

- Στις 21/8 Η Μαρούσιω Βεζαλή

ετών 92, στην Κόνιτσα.

- Στις 22/8 η Ιφιγένεια Μαλάμη, ετών 86, στο Αηδονοχώρι.

- Στις 22/8 η Άννα Πέτσι, ετών 88, στην Αειόπετρα.

- Στις 26/8 ο Χρήστος Καρακατσάνης, ετών 81, στην Αειόπετρα.

- Στις 19/7 η Ελένη Πρέντζα, ετών 95, στην Πυρσόγιαννη.

- Στις 31/7 η Θεόκλεια Τζιάρου, ετών 82, στην Καστάνιανη.

- Στις 15/8 η Αγγελική Μανώλη, ετών 91, στη Λαγκάδα.

- Στις 26/8 η Ευθαλία Σιούτη, ετών 88 στη Δροσοπηγή.

- Στις 28/8 η Ευμορφία Κασιώτα, ετών 85, στη Λαγκάδα.

ΜΝΗΜΕΣ:

Στις 24/04/2018 πέθανε η Λευκοθέα Κοκοβέ Ζιώγα ετών 93 από Αγία Βαρβάρα Κονίτσας.

Ετάφη στα Ιωάννινα. Ελαφρύ το χώμα που τη σκέπασε.

Καλό ταξίδι μας άφησες πολύ πόνο.

Η αδερφή σου

Ουρανία Κοκοβέ Τσούκα

Στη μνήμη της προσφέρω 50ευρώ στο περιοδικό Κόνιτσα.

Μετεωρολογικά στοιχεία από τον σταθμό του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών στην Κόνιτσα σε συνεργασία με το Metar.gr. (www.metar.gr)

Θέση Σταθμού: Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κονίτσας-Πραμάντων (υψόμ. 530m)

Ιστοσελίδα Σταθμού: <http://penteli.meteo.gr/stations/konitsa/>

Ιούλιος 2018			Υετός (mm)	Ημέρες βροχής (>0,2mm)	Επικρατών ανέμος
Θερμοκρασία (°C)					
Μέση	Μέγιστη	Ελάχιστη			
23,9	35,4	12,4	54,0	12	ΝΔ
Αύγουστος 2018			Υετός (mm)	Ημέρες βροχής (>0,2mm)	Επικρατών ανέμος
Θερμοκρασία (°C)					
Μέση	Μέγιστη	Ελάχιστη			
22,9	34,8	13,7	61,6	10	BBA

Παιδιά με τις φροντιστριές τους από το χωριό Πλαγιά (Ζέρμα) Κόνιτσα. Στη φωτ. Κώστας Μήτσος Σπυριδούλα Μήτσου, η “μάνα” Κατίνα Μήτσου. 3η Σειρά: Δημητρούλα Μήτσου, Θεοδώρα Μήτσου, Παντ. Τσάγκας, Σοφία Τσάγκα, Σουλιάνα Βλαχοπούλου, Λαμπρινή Μήτσου, κ.ά.

Από το Φωτογραφικό Λεύκωμα «Ευχαριστούμε Ουγγαρία»

Συνδρομές

	€		
Πορφυριάδη Αφροδίτη Γαλλία	60	Ιερ. Ευθυμίου Δημ. Θεσ/νίκη	15
Μωυσίδης Χαρ. Γερμανία	50	Χαρίσης Νικ. Θεσ/νίκη	20
Peter Dallas U.S.A.	30	Ντάφλη Βασιλική Θεσ/νίκη	15
Ευαγγελίδη Βάσω U.S.A.	130	Παπαχρήστος Χρήστος Θεσ/νίκη	20
Ντούτης Γεωργ. DUBAI	250	Κληματάς Παύλος Γιάννινα	20
Ντούτης Παναγ. U.S.A.	250	Σιούτης Χαραλ. Γιάννινα	20
Κεφάλας Αποστ. Καναδάς	60	Δελημήτρου Όλγα Γιάννινα	20
Παπακώστα Ευδοξία Αθήνα	20	Φωλίδη Ασπασία Γιάννινα	20
Σωτηρίου Λήδη Αθήνα	15	Νικολακοπούλου Φρειδ. Γιάννινα	20
Παπαμιχαήλ Παναγ. Αθήνα	30	Λάμπρου Γεωργ. Γιάννινα	30
Σερίφης Λεων. Αθήνα	30	Παπαχρησιτίδη Ελένη Γιάννινα	20
Φασούλης Νίκος Αθήνα	20	Τσιτσιμίδης Αναστ. Καστοριά	20
Σπανός Σπύρος Αθήνα	15	Καραγιώργος Κων. Βέροια	15
Τσόγκα Μαρία Αθήνα	15	Νάνου Άννα Ξυλόκαστρο	15
Πολίτης Γεωργ. Αθήνα	20	Τσόγκας Σπύρος Λάρισα	15
Λέτσιος Μιλτ. Αθήνα	15	Λαμπρινού Άννα Μεσσήνη	15
Μπέλτσιου Ουρανία Αθήνα	20	Νάκος Στεφ. Κιάτο	30
Παπαδημητρίου Γωγώ Αθήνα	15	Σπανός Ευαγγ. Ξυλόκαστρο	15
Μουκούλης Αθαν. Αθήνα	15	Τζιάτζιου Ανθούλα Κορωπί	15
Παπαχρήστου Ιωαν. Αθήνα	15	Τζώτζης Γεωρ. Ηγουμενίτσα	50
Συργιάννη Αθηνά Αθήνα	30	Κατής Νικ. Αλεξάνδρεια	30
Πολίτης Αγαθάγγελος Αθήνα	15	Χατζημελετίου Ρίτσα Κοζάνη	20
Μούχος Νίκος Αθήνα	15	Σουφλέρης Κων. Χαλκίδα	30
Ζαχαροπούλου Σωζάννα Αθήνα	15	Γαλάτουλας Ιωαν. Πειραιάς	20
Ζαχαροπούλου Ευλαμπία Αθήνα	15	Χατζηθεοδώρου Νίνα Σέρρες	60
Φασούλης Δημ. Αθήνα	20	Μαλάμης Ιωαν. Κόνιτσα	20
Σουφλέρης Ιωαν. Αθήνα	30	Χούσος Κων. Κόνιτσα	15
Παπαλάμπρου Αλίκη Αθήνα	30	Χούσος Αθαν. Κόνιτσα	15
Γκούτσιος Αντ. Αθήνα	15	Ντάφλης Γιάννης Κόνιτσα	50
Λασπονίκου Λουκία Αθήνα	15	Χαλούλος Πέτρος Κόνιτσα	20
Λασπονίκος Γεωρ. Αθήνα	15	Τζίμα Βασιλική Κόνιτσα	20
Αηδόνης Αναστ. Αθήνα	25	Κατής Αθαν. Κόνιτσα	50
Δάγκος Θωμάς Αθήνα	25	Κοντογιάννης Χαρ. Κόνιτσα	40
Λέτσιου Μελοπομένη Αθήνα	20	Κρυστάλλης Θεοδ. Κόνιτσα	15
Φλώρος Κων. Αθήνα	15	Νικολόπουλος Γεωργ. Κόνιτσα	50
Γεωργίου Νιόβη Αθήνα	15	Τσεμπέρης Δημ. Εξοχή	20
Βλάχος Απόστ. Αθήνα	15	Ρούβαλης Αποστ. Ελεύθερο	15
Τέφος Νίκος Αθήνα	70	Σπανού Ανδρομάχη Νικάνορας	15
Μπέλτσιος Μιχ. Αθήνα	15	Έξαρχος Θεόφ. Χιονιάδες	25
Λέτσιος Γεώργ. Αθήνα	15	Τσίτσος Σωτ. Πληκάτι	15
Σταθουλόπουλος Αθαν. Αθήνα	20	Καρράς Αποστ. Ηλιόρραχη	20
Ξεφτέρη Πηνελόπη Θεσ/νίκη	15	Βανούση Θάλεια Αηδονοχώρι	20
Μουλαϊδης Θεόφ. Θεσ/νίκη	15	Κωστάκης Παν. Αμάραντος	20
		Πατσιωτού Ροϊδούλα Δροσοπηγή	20

Μουσείο οίνου και Αμπέλου στην Κόνιτσα. Φωτ. Α.Π.Τ.

ΥΠΟΔ.1031 ΚΑΥ.25.90.09.0010
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ / RETOUR

Άγνωστος	☐	Inconnu
Διεύθυνση ανεπαρκής	☐	Adresse insuffisante
Απαράδεκτο	☐	Refusé
Απεβίωσε	☐	Décedé
Συνωνυμία	☐	Synonymie
Δ/νση δυσανάγνωστη	☐	Adresse illisible
Αζήτητο	☐	Non réclamé
Έφυγε χωρίς να αφήσει διεύθυνση	☐	Parti sans laisser d' adresse

ΔΙΜΗΝΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
Κόνιτσα 441 00
Τηλ. 26550 22-464
22.212

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
ΚΟΝΙΤΣΑΣ
Αρ. Αδείας
2573

ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ ΗΜΕΡΩΝ ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ

& Συμβίωσις μετά των ληστών

ΥΠΟ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΒΕΚΙΑΡΗ

(ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ Κ. ΠΥΡΡΟΥ)

(συνέχεια από το προηγούμενο)

6 Ιουλίου

Εξημέρωσεν η Πέμπτη και άμα τη
σαυγή εβαδίσαμεν επί έν τέταρτον
προς τα κάτω και του μέρους καταλλή-
λου κριθέντος προς διημέρευσιν έστη-
μεν ο δε Σέλιος μεθ' ενός ετέρου μας
εγκατέλιπε, και επιστρέψας, μετά τέσσα-
ρας ώρας μοι προσέφερε λαχαναρμιάν,
πήπαν εκ γάλακτος και κουλούραν, άτι-
να ετέθησαν εις το ταγάρι του Ασλάν
χάριν εμού. Με κατέλαβε μεγίστη στε-
νοχωρία και αθυμίαν διό και εζήτησα
την άδειαν να κάμω μικρόν περίπατον·
μοι το επέτρεψαν εις απόστασιν δεκα-
πέντε βημάτων κα επί του ορισθέντος
σημείου πολλάκις και επανειλημμένως
ήλθον και επανήλθον. Διάφοροι λογι-
σμοί με συνέθλιβον και με κατετάραπτον
και αι σωματικά και νοπτικά δυνάμεις
μου ήρξαντο χαλαρούμεναι. Θα έπιπτον
επί του εδάφους, ότε ο Χασμπής οικτεί-
ρας την θέσιν μου, ει και σκληρός άλ-
λως, με επλησίασε και με παρεμύθει
επιλέγων ότι η τοσαύτη στενοχωρία θα
με έβλαπτε και σωματικώς και ηθικώς·
πρέπει να φανώ γενναίος και το χέρι
των θα είναι χαϊρλήτικον· επί παραδείγ-

ματι μοι ανέφερεν ότι προ τριών ετών
συνέλαβον αιχμάλωτον εις Αικατερίνην
παρ' ου έλαβον 1500 οθ. λίρας λύτρα
και εντός εξ μηνών ούτος μετά την απο-
λύτρωσίν του εκέρδισε διπλάσια των
όσων επλήρωσεν εις τους ληστές. Ο
διάλογος ημών έλαβεν επομένως έκτα-
σιν· έκαστος δε ημών όσον ηδύνατο
υπερήσπιζε το συμφέρον του, ει και ου-
δείς εκτός εμού είχεν ουδέν δίκαιον αλ-
λά το δίκαιόν μου ήτο ήδη κοινόν μετά
του δικαίου των ληστών, ίσως δε και
ολόκληρον ιδικόν των. Το ήμισυ, κατ'
αυτούς της περιουσίας μου διεγράφετο
των Καταστίκων μου, εάν ελάμβανον ει-
σέτι 1000 οθ. λίρας, το δίκαιον τούτο
δεν έπρεπε το παράπαν να με στενοχω-
ρή, ικανά εναπέμενον. Ταύτα κατ'
εμαυτόν σταθμίζων διελογιζόμην την
μέλλουσαν δυστυχίαν εις ην έμελλε να
υποκύψη η οικογένειά μου, ουσ' ηδυ-
νάμην να εύρω τέλος τι· μόνην ανακού-
φισιν εύρισκον ενθυμούμενος τας κα-
ταστροφάς ας υπέστησαν κατά τον πα-
ρόντα καιρόν τοσοούτοι αθώοι και τα με-
γάλα δεινά εις α υπέκυψαν ούτοι ασυγ-
κρίτως των εμών υπέρτερα, εγώ δε σώ-
ζων την ζωήν μου ήλπίζον πολύ εις εμέ
αυτόν, εις αδελφόν αφοσιωμένον και
ειλικρινή και εις φίλους. Έπρεπε λοι-

πόν να συμμορφωθώ με την σκληράν ταύτην παραμυθίαν και την έτι σκληροτέραν τύχην μου.

Ενώ τοιαύτα διελογιζόμενην προσελθών ο Σέλιος διέκοψε τον μίτον των σκέψεών μου και παραλαβών με εις απόστασιν δέκα λεπτών ιδιαίτερος μοι είπεν, ότι πρέπει να τον γνωρίζω σωτήρα μου· ήτο αληθές· και ότι και περί των λύτρων θα φροντίση να ελαπρωθώσιν, όσον δυνατόν, και, αφού περί τούτων πεισθώ, ελπίζει ότι θα τον θεωρώ εις το εξής φίλον έτι ειλικρινή, ή όσον μέχρι τούδε. Τω απήντησα δε καγώ ότι ως προς την ζωήν μου αύτη αληθώς χρεωσείται εις αυτόν εάν δε φροντίση και περί των λύτρων όπως καταστήση οπωσούν φορητόν το ποσόν, τότε θέλω οφείλει εις αυτόν το παν και εις ό,τι δυνηθώ άμα τη απαλλαγή μου θα προσπαθήσω να τω φανώ χρήσιμος. Με ησπάσθη και μοι ωρκίσθη το επ' αυτόν, επιπροσθέσας ότι η μεγαλητέρα ευεργεσίαν ηδυνάμην να πράξω υπέρ του φίλου του, και η μεγαλητέρα εκδούλευσις ηδυνάμην να τω παράσχω, ήτο να ενεργήσω, όπως δυνηθώ, περί της αμνηστείας του. Εάν τούτο κατορθωθή μοί είπε δύνασαι μόνος να εννοήσης πόσον μέγα καλόν θα κάμης εις τον δυστυχή Σέλιον. Υπεσχέθην να κινήσω πάντα λίθον υπέρ του αιτήματός του και καθ' ην γράφω δεν λησμονώ ούτε θα λησμονήσω την δοθείσαν υπόσχεσιν.

Επεστρέψαμεν προς τους συντρόφους, ενώ επλησίαζεν ήδη η νύξ. Ήνα-

ψαν πυράν· και επειδή το ψύχος ην επαισθητόν, εκαθέσθημεν παρ' αυτήν κύκλω αναμένοντες τινά των συνεταίρων αποσταλέντα όπως μας προμηθεύση καπνόν και ρακίον. Ο απεσταλμένος έφθασε περί την πρώτην της νυκτός και καλέσας τον Χασμπήν τω ωμίλησεν ιδία επί οινας σιγμάς· εγώ, κατά δίκαιον λόγον περίεργος, παρακάλεσα τον Σέλιον ίνα εξετάση τον νεωσί επανακάμψαντα, όστις αλβανιστί έλεξε τάδε. Επειδή ο Τζομαλής έλαβε πληροφορίας ότι ο Μπεκτάσης μετά δεκαπέντε οπαδών ζητεί ευκαιρίαν ίνα κλέψη το αιχμάλωτον όπως σί' αυτού τύχη αμνηστείας παρά τω Αλάμπην, μεθ' ου διατελεί εις συνεννόησιν, ούτος έρχεται επίτηδες μετά των εαυτού εις αναζήτησιν ημών, ίνα τιμωρήση την απιστίαν του Μπεκτάση προς την συντροφίαν εκδικούμενος επί του αιχμαλώτου, όπως ο Μπεκτάσης μείνη με κενάς υποσχέσεις και μάθη να απατά και άλλοτε. Ο Σέλιος εξήφθη δικαίως εις ταύτα και εκήρυξεν ότι ούτε τον Μπεκτάση θα δεχθή πλησίον, ούτε τον Τζιομαλήν· εζήτησε δε και τον λόγον των οπαδών του και όλοι έμειναν σύμφωνοι να θυσιασθούν μάλλον ή να λάβη χώραν το εν ή το έτερον προς τον αιχμάλωτον, επισφραγίσαντες ενόρκως την υπόσχεσιν αυτών ταύτην και συμφωνίαν. Επειδή ήτο ώρα του δείπνου με προσεκάλεσαν ίνα δειπνήσω και τούτο μεν απεποιήθην, μη έχων όρεξιν τοις εζήησα δε μόνον σιγάρα τινά και μοι προσέφερον άφθονα. Περί το μεσονύ-

κτιον ηκούσθησαν συρίγματα και ο Ασλάν ηρώτησε τον Σέλιον αν πρέπει να απαντήσει, λαβών δε καταφατικήν απάντησιν ανταπήντησε δια συριγμάτων και μετά εν τέταρτον ο Τζιοσμαλής και ο καπετάνιος μετά είκοσι περίπου οπαδών εγένοντο δεκτοί μετά φιλοφρονήσεων. Αφού δε κατά το τουρκικόν έθιμον ανταλλάγησαν οι χαιρετισμοί εγένετο λόγος περί της εξαγοράς, ερωτωμένων εις τούτο των νεωστί ελθόντων, ενώ εγώ προσεποιούμην τον υπνόπνοντα, ο δε καπετάνος εξ ονόματος πάντων ότι ένεκα της παγάνας δεν ήλθε προς το μέρος εκείνο και εκ τούτου ουδεμία συνεννόησις εισέτι εγένετο· αλλ' εκτός τούτου εις τους εταίρους εγνώσθη ότι τεκτένεται τις υπό του Μπεκτάση και τότε ο αιχμάλωτος διατρέχει μέγιστον κίνδυνον, διότι τη αληθεία, είπε, δεν δύναται άλλως να ικανοποιηθή η συντροφία απέναντι της μελετωμένης απάτης. Ο Σέλιος απήντησεν ότι όσον δια τον Μπεκτάσην είναι σύμφωνος να μη τον πλησιάσωσι πλέον αυτοί δε ομού να φροντίσωσι περί της εξαγοράς, διότι ο φόνος του αιχμαλώτου, εις ουδέν ωφελών δύναται να βλάβη· ενταύθα εσίγησαν επιφυλασσόμενοι ίνα επανέλθωσι εις το ζήτημα την επαύριον. Ήρξαντο δε πάλιν συνδιαλεγόμενοι περί άλλων αντικειμένων και κατά την ώραν ταύτην ενόμισα καλόν να αποσεισω τον προσποιητόν ύπνον μου,

όθεν εγερθείς επορεύθην προς τον καπετάνον και μετά τους χαιρετισμούς μου ηρώτησα, τι περί της εξαγοράς κατορθώθη· ούτος δε απήντησεν ακριβώς δια των αυτών λόγων, δι' ων προ μικρού προς την συντροφίαν, αύριον δε μοι προσέθηκε εξάπαντος θα πορευθώ εις το προσδιωρισμένον μέρος. Με ηρώτησεν επομένως πώς επέρασα εις το διάστημα της δημέρου απουσίας του και αν τα παιδιά με περιποιούνται, εγώ δε εξέφρασα τας περί τούτου ευχαριστίας μου. Απελθών εις ην ευρισκόμην θέσιν με επλησίασεν πάλιν ο Ταμάζης και μοι είπε να είμαι ήσυχος και αυτός την επαύριον έμελλε να απέλθη εξεπίτηδες εις τα μέρη της Κονίτσης, ίνα διαπραγματευθή περί της εξαγοράς. Τον ευχαρίστησα και το νυχήθην ευόδωσιν του σκοπομένου και ούτως απεχωρίσθη ευχηθείς μοι καλήν νύκτα.

Όλοι πλέον κοιμώνται, μη εννοούντες αν εις τα όρη ευρίσκονται και εις τας ερήμους ως λησταί, ή εις τας οικίας των μεταξύ των οικογενειών, πολίται ήσυχοι. Εγώ δε μόνος συλλογιζόμενος την ασυμφωνίαν των και ο Ασλάν μη εμπιστευόμενος καθ' ολοκληρίαν την αυπνίαν μου διετελούμεν έξυπνοι ο μεν επικαλούμενος ο δε αποδιώκων τον ύπνον, άχρις ου κατέλαβεν αμφοτέρους.

(Συνεχίζεται)

ΠΑΛΑΙΟΣΕΛΛΙΤΕΣ: ΑΕΙ ΕΥΓΝΩΜΟΝΕΣ

Του ΗΛΙΑ ΑΝΔΡΕΟΥ

Είναι ευτύχημα που σ' αυτούς τους χαλεπούς για την πατρίδα μας καιρούς υπάρχουν άνθρωποι που μπορείς να τους εμπιστευθείς και να τους δεχθείς ως εγγυητές ενός ελπιδοφόρου μέλλοντος.

Οι άνδρες αυτοί διακρίνονται για το ήθος τους, τις αδιάψευστες ικανότητες, την εργατικότητα, την προσήλωση στο καλό του συνόλου της κοινωνίας, την ανιδιοτέλεια, και την μοναδική για την εποχή μας ιδιότητα, την φιλαλήθεια το ισχυρό και δραστικό αντιβιοτικό του ιοβόρου λαϊκισμού.

Από τα Γυμνασιακά μου χρόνια αισθάνομαι τον εαυτό μου πολιτικοποιημένο χάρις στον πατέρα μου άκρως Βενιζελικό από τα χρόνια διαμονής του σε Δράμα και Καβάλα και ένθερμο ψηφοφόρο της Ένωσης Κέντρου την δεκαετία του '60. Επίσης ο αείμνηστος αδελφός μου Οδυσσέας ενταγμένος στους Λαμπράκηδες συνέβαλε στην ένταξή μου στον προοδευτικό πολιτικό χώρο. Τα αναφέρω εν παρενθέσει τα ανωτέρω γιατί θέλω να πιστεύω ότι με διακρίνει ένα σίγουρο και κατασταλαγμένο πολιτικό αισθητήριο. Συζητώντας με τον αείμνηστο Βασίλη Τσαλιαμάνη για την τρέχουσα πολιτική κατάσταση συμφωνούσαμε πως η χώρα μας θα βολοδέρνει στον φαύλο κύκλο της πολυποικίλης κρίσης για δύο ουσιώδεις λόγους.

Πρώτον: Ως πολίτες αρνούμαστε το αυτεξούσιο. Για την κακοδαιμονία μας

φταίνε οι άλλοι οι ξένοι. Αυτοκριτική μηδαμινή έως ανύπαρκτη.

Δεύτερον: Και ουσιώδεις. Τόσο οι πολιτικοί μας όσο και οι εκπρόσωποι της διανοήσης παραλείπουν να προσδιορίσουν τον ανθρωπό-τυπο του Έλληνα που χρειαζόμαστε ώστε να οικοδομήσουμε μια άλλη Ελλάδα.

Ο Απόστολος των Εθνών Παύλος στην προς Κολασσαείς Επιστολή μεταξύ των άλλων έγραφε:

«απεκδυσάμενοι τον παλαιόν άνθρωπον συν ταις πράξεσιν αυτού και ενδυσάμενοι τον νέον ανακαινούμενον εις επίγνωσιν κατ' εικόνα του κτίσαντος αυτόν» ήτοι «αφού πλέον εγδυθήκατε τον παλαιόν διεφθαρμένον άνθρωπον μαζί με τις πράξεις του και αφού ενδυθήκατε το νέον που συνεχώς ανανεούται ώστε να προδεύσει στην τέλεια γνώση του Θεού». Φυσικά στην εποχή μας τα ανωτέρω θεωρούνται αναχρονιστικά, πλην όμως τόσο αναγκαία.

Κλείνω την παρένθεση και επανέρχομαι στο θέμα μου που είναι οι illuminati οι πεφωτισμένοι πολιτικοί άνδρες. Στους ελάχιστους ανωτέρω ανεπιφύλακτα κατατάσσω τον νυν Αξιότιμο Περιφερειάρχη Ηπείρου κ. Αλέξανδρο Κακριμάνη, τολμώ να τον τοποθετήσω δίπλα στον Ευπατρίδη Ευάγγελο Αβέρωφ και στον πράο και μελίχιο Γεώργιο Μυλωνά υφυπουργό Παιδείας της Ένωσης Κέντρου και κτήτορα των τριών πρώτων σχολών, Φιλοσοφικής,

Φυσικού, Μαθηματικού του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Ο κ. Α. Κακριμάνης ανήκει φυσικά στον Φιλελεύθερο χώρο και εγώ στην Σοσιαλδημοκρατία πλην όμως δεν μας χωρίζει απολύτως τίποτα. Φιλελευθερισμός και Σοσιαλδημοκρατία είναι τέκνα ενός και μόνου ιδεολογικού χώρου του Διαφωτισμού. Για τον λόγο αυτό ο κ. Α. Κακριμάνης είναι και θα είναι αποδεκτός από το ευρύ φάσμα των πολιτών, οποιασδήποτε πολιτικής απόχρωσης. Ήπειρος: Γεωγραφικός χώρος ταυτισμένος με το ορεινό εν πολλοίς του εδάφους την προγονική Φιλότιμη φτώχεια, τους ακέραιους φίλεργους χαρακτήρες και τέλος της ξενοειδίας και του αποχωρισμού.

Όταν επωμίζεσαι τις τύχες ενός τέτοιου γεωγραφικού διαμερίσματος αισθάνεσαι ολίγον μονομάχος σε ρωμαϊκή αρένα. Άνισος αγώνας. Από παντού κτυπήματα από ποιον να φυλαχτείς, υπερασπιζόμενος τον εαυτό σου και τους συντρόφους σου μονομάχους.

Διορατικός και δίχως ψευδαισθήσεις ο Α. Κακριμάνης υπερφαλάγγισε το γραφειοκρατικό αθηνοκεντρικό κράτος και ξανοίγει την Ήπειρο στο Παγκόσμιο χωριό που αντιπροσωπεύει σήμερα ο πλανήτης γη. Αποφασιστικός και τολμηρός ο Αξιότιμος Περιφερειάρχης ανταποκρίθηκε εν τάχει στο αίτημα των Παλαιοσελλιτών (Επιστολή της 6ης Ιανουαρίου 2018 συνοδευόμενη με τριάντα υπογραφές) χρηματοδότησης του εδώ και είκοσι χρόνια λησμονημένου κοινοτικού και νυν δημοτικού ξενώνα. Ο Περιφερειάρχης μας στέλνει ένα σαφές μήνυμα:

Θαρσείτε και αγωνισθείτε, τίποτε δεν έχει χαθεί σχετικά με την ερήμωση της υπαίθρου. Η ιστορία κύκλους κάνει, ο πλανήτης γη εξελίσσεται σ' ένα παγκόσμιο χωριό. Η επιστήμη, η τεχνολογία, η θέληση του ανθρώπου, η κλιματική αλλαγή, όλα αυτά δε θα αφήσουν καμιά γωνιά της γης ανέγγιχτη. Η οδική ένωση με το απέναντι Βρυσοχώρι και ευρύτερα με το Ζαγόρι και μάλιστα με κόμβο το Παλαιοσέλλι ήταν και αυτή μια διορατική ενέργεια του νυν Περιφερειάρχη. Τα τρία χωριά Παλαιοσέλλι-Βρυσοχώρι-Πάδες έχουν την δυνατότητα με αγαστή συνεργασία να δημιουργήσουν ένα τρίγωνο διαρκούς εξελεκτικού ορειβατικού τουρισμού. Και τώρα ο λόγος στο εξόχως σπουδαίο. Το Παραδοσιακό μας χωριό Παλαιοσέλλι των κοντά τριακοσίων σπιτιών πυρπολήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1943 από τους ναζί της 1ης Ορεινής Μεραρχία «Εντελβάις». Μόνη όρθια παρηγοριά ο περικαλλής Ι.Ν. Αγίας Παρασκευής και αυτός στο μεταίχμιο φθοράς και αφθαρσίας πληγωμένος από την έντονη απόκλιση του.

Αξιότιμε Περιφερειάρχη, χρηματοδοτήσατε την μελέτη αποκατάστασης με το εξαιρετικό ποσό των ογδόντα επτά χιλ. ευρώ (87.000) που αποτελεί ένδειξη του έντονου ενδιαφέροντός σας για την διάσωση του Ιερού Ναού.

Ευχή όλων μας είναι όπως ο Ι.Ν. μείνει όρθιος μέχρι την ολιστική και οριστική αποκατάστασή του που δεν θα αργήσει χάρις σε Σας. Όλα τα ανωτέρω εις «επίρρωσιν» ενδυνάμωση του υπέρτιπλου «Παλαιοσελλίτες αεί ευγνώμονες».

Εύθυμα και ... σοβαρά

1. Ανθρώπινα άγχη

α) Επά θηλυκά αράδιασε η γυναίκα του Φίλιππα σ'εφτά χρόνια και η γκρίνια πήγαινε σύννεφο. Ο Φίλιππος ήθελε και σερνικό και το σερνικό δεν ερχότανε και η καημένη η γυναίκα του η Έλλη ήταν πάντα με τη ρόμπα τη φαρδιά στον ήλιο.

Έμαθε ο παπάς πως ο Φίλιππος κακολογεί την Έλλη... την λέει ανίκανη και αχρείαστη που δεν μπορεί να γεννήσει ένα σερνικό παιδί μετά από τόσα θηλυκά.

Τρέχει και βρίσκει, με τρόπο, τον Φίλιππα και του μιλάει με τρόπο.

- Πότε σαραντίζει, η λεχωνιά της η Έλλη, Φίλιππα;

- Δεν ξέρω, παπά μου... Εκείνη που γέννησε ξέρει. Αν γένναγα εγώ .... τότε να ρώταγε η αφεντιά σου εμένα.

- Δεν κάνεις καλά, Φίλιππα, που λες πως θέλεις σερνικό παιδί.

Όλα τα πλάσματα του Θεού είναι το ίδιο.

- Η αφεντιά σου, αν ήσουν θηλυκό... θα γινόσουνα παπάς;

- Όχι, βέβαιαι.

- Τότε πώς είναι το ίδιο;

- Άμα το αφήσεις στο θέλημα του Θεού και πεις: Γερό παιδί νά'ναι ... και ό,τι νά'ναι, θα στείλει και το αγόρι ο Θεός. Σε ακούω ... λέγε το....

- Γερό παδί νά'ναι... και ό,τι νά'ναι μοναχά να κατουράει όρθιο!

β) Το παράπονο ενός μικρού που εί-

χε υιοθετηθεί από ένα ομοφυλόφιλο ζευγάρι: Εμένα γιατί η μαμά μου έχει μούσι, ενώ οι άλλες μαμάδες δεν έχουν;

2. Κολοκοτρωναϊκά

α) Επήγα εις το Εκτελεστικό, (διηγείται ο Κολοκοτρώνης) εκαιρέτησα το Μαυρομικάλη και λοιπούς και μου αποκρίθηκε ο Πετρόμπεης, ότι:

- Ως πότε θα χορεύεις, Κολοκοτρώνη; Και του είπα:

- Όσο τραγουδάτε σεις, χορεύω γω! Παύτε τα τραγούδια, και παύω τον χορόν!...

β) Κάποτε έγινε υπουργική μεταβολή. Ο Όθωνας ρώτησε την γνώμη του Κολοκοτρώνη:

- Οι Βιολιτζήδες άλλαξαν, ο καβάς μένει ο ίδιος! είπε.

γ) Ερώτησε κάποτε τον Θ. Κολοκοτρώνη ένας Άγγλος διπλωμάτης στο Ναύπλιο: Και είναι μεγάλη η πόλη της γεννήσεώς σου;

- Βέβαια, εξοχώτατε! Έχει διακόσιους φούρνους! του απάντησε γελώντας.

Ο πρέσβης εθαύμασε, γιατί δεν κατάλαβε πως κάθε καλύβι στο Λιμπούσι είχε και τον μικρό φούρνο του, κατά τα έθιμα των χωρικών.

3. Άγιο χιούμορ, από τον Άγιο Παΐσιο

α) Είχε πει ο Γέροντας: "Οι Ευρωπαίοι έχουν την ευγένεια την αναπτυγμένη, εμείς έχουμε την ευλάβεια. Γι' αυτούς

φρένο είναι η ευγένεια, για μας ο φόβος του Θεού. Τώρα όμως εμείς αρχίζουμε να χάνουμε την ευλάβεια, δεν έχουμε και την ευγένεια, και πάμε χαμένοι”.

β) “Έναν τουρβά μεταφέρει κανείς και λέει πότε να τον ξεφορτωθεί. Πόσο μάλλον να κουβαλάει συνέχεια περίσσιο βάρος, το οποίο προσθέτει με την πολυφαγία, και βλάπτει και την υγεία!”

γ) “Είτε καθρέπτης είναι κανείς είτε καπάκι από κονσερβοκούτι, εάν δεν πέσουν οι ηλιακές ακτίνες, δεν λαμποκοπάει”.

δ) “Εάν ο ήπιος χαρακτήρας βοηθάει μια φορά για την πνευματική πρόοδο, ο

θυμώδης βοηθάει πιο πολύ, αρκεί την δύναμη αυτή του θυμού να την στρέψει εναντίον του κακού, των ψυχικών του παθών”.

ε) “Η κάθε καλή ιδέα που έρχεται στον ανθρώπινο νου είναι από άνω, από τον Θεό. Μόνο ό,τι κατεβάσει η μύτη μας με το συνάχι είναι δικό μας”.

στ) Γέροντα τι θα γίνει μ’ αυτούς τους Σκοπιανούς;

Και ο Γέροντας χαμογελώντας: “Την σαύρα να μην την φοβάστε, γιατί δεν μπορεί να σας κάνει τίποτε. Να φοβάστε τα μεγάλα φίδια, γιατί εκείνα τσιμπάνε και μπορούν να κάνουν και κακό”.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

Ευτράπελες διηγήσεις

1. Ρανίζω... Ρανίζω....

(Κατά Πέτρον Παγούνην εκ Πυρσογιάννης)

Από το βιβλίο του Χαρ. Ρεμπέλη
«ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΙΚΑ»

Όλ’ οι παπάδες, όντας γκιζερούν τα σπίτια κάθε πρωτομηνιά με το *Σώσον Κύριε* έπαιρναν στα παλιότερα χρόνια κι ένα παιδί από κοντά για να κρατάει το κακαβούλ’ με τον αγιασμό πόρρικναν μέσα οι Χριστιανοί τα όβολα και τ’ς πεντάρες.

Ένας παπάς σ’ ένα κεφαλοχώρ’ τ’ς Κόντσας έδινε στο παιδί κι έναν τροβά για να βάν’ μέσα τ’ς κάχτες και τα ζαρβόμ’λα που θα τόδιναν οι ν’κοκυρές.

Αν ήγλεπε ο παπάς μέσα στο σπίτι τέτοια καλούδια και δεν τόδ’ναν οι ν’κοκυραίοι, ήλεγε ο ίδιος στο παιδί να πάρη και να βάλ’ καμπόσα στον τροβά.

Αμ’ έμπαινε στο σπίτι κ’ήλεγε το *Σώσον Κύριε* ήφερνε γύρα όλα τα χωρίσματα του σπιτιού και ράνιζε κι έψελνε αντίς για το *Σώσον Κύριε* αυτάγιαγια:

*Ρανίζω, ρανίζω, τσέργες και βελέντζες
Μήλα και καρύδια και καλά κρομμύδια...
-Δεν τα γλέπ’ς ωρέ γκαβέ; ...
Πάρε βάλε στον τροβά....*

Σημ.: Σύνταξης

Ρανίζω = ρανίζω
κάχτες = καρύδια
γκαβός = τυφλός

ΣΧΟΛΙΑ

ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟ

«Η Ελλάδα έχει την πρωτιά στα τροχαία» (από εκπομπή στην ΕΡΤ-1 στις 8.6.18).

Μια μικρή πόλη σαν την Κόνιτσα ... χάνεται κάθε χρόνο. Χιλιάδες οι νεκροί, δεκάδες χιλιάδες οι τραυματίες, ανάπηροι και πολλά εκατομμύρια οικονομική ζημιά για πολίτες και κράτος.

Και όλα αυτά γιατί δεν έχουμε την κατάλληλη διαπαιδαγώγηση από τη μικρή ηλικία, δε σεβόμαστε «το κόκκινο» τρέχουμε με ταχύτητα υπερβολική, δεν φοράμε ζώνη, μιλάμε στο κινητό, οδηγούμε μεθυσμένοι ή άυπνοι κ.ά.

Να ιδούμε πόσα χρόνια θα περάσουν για να βάλουμε μυαλό!..

Σ.Τ.

- Όλοι οι λαοί έχουν προτερήματα και ελαπώματα. Εμείς σαν λαός έχουμε ένδοξη ιστορία, πολιτισμό και πολλές αρετές, αλλά και ένα προαιώνιο ελάττωμα, το «σαράκι» της δικόνοιας και του αλληλοσπαραγμού.

Δεν προλαβαίνει να ορκιστεί μια κυβέρνηση, μετά την ανάδειξή της από τις εκλογές και αμέσως η αντιπολίτευση αρχίζει αγώνα φθοράς να πέσει και δε βρίσκει κανένα θετικό μέτρο να το ψηφίσει στη βουλή...

Εχθροπραξίες μεταξύ πόλεων-κρατών στην Αρχαιότητα και παρ' ολίγο να υποδουλωθούμε στους Πέρσες. Ευτυχώς που ο Μ. Αλέξανδρος κατάφερε να

τις ενώσει φτιάχνοντας μια αυτοκρατορία μέχρι τις Ινδίες κ.ά.

Μετά το θάνατό του, η δικόνοια μεταξύ των επιγόνων έφερε τη διάλυση να υποταχθούμε τελικά στους Ρωμαίους. Αλλά να μη μακρυλογούμε, ας πάμε στο 21 που παραλίγο να μας υποδουλώσει ο Ιμπραήμ πριν προλάβουμε να απελευθερωθούμε από τους Τούρκους. Δολοφονείται ο εθνικός Κυβερνήτης Καποδίστριας μόλις δημιουργήθηκε το Κράτος, αλλά και αργότερα δικόνοια ανάμεσα στους Βασιλικούς και τους Βενιζελικούς με αποτέλεσμα τη Μικρασιατική καταστροφή.

Φτάνουμε στον ελληνοϊταλικό πόλεμο του 1940 με το θαύμα της ενότητας που κατατρόπωσε το φασισμό.

Με την απελευθέρωση από το Ναζιστικό ζυγό μπαίνουμε στον ολέθριο εμφύλιο και τελικά με τη Δικτατορία και το πραξικόπημα στην Κύπρο χάνουμε το μισό νησί.

Στις μέρες μας που απειλούμαστε από πολλές πλευρές ανακινήθηκε το χρονίζον θέμα με τα Σκόπια. Και πάλι επτά κόμματα στη Βουλή και δε μονοιάζουν να βρουν μια πατριωτική λύση. Τι να πει κανείς; Ο καλός θεός της Ελλάδας να μας φυλάξει!

Σ.Τ.

- Σε διάφορες εκδηλώσεις του Δήμου ή άλλων φορέων παρατηρείται πολλές φορές μικρή συμμετοχή. Μερικοί συμπολίτες μας παραπονούνται ότι δεν ενημερώνονται.

Μήπως πρέπει οι διοργανωτές, εκτός

από κάποιες ανακοινώσεις, που δεν τις διαβάζουν πολλοί, να ενημερώνουν τον κόσμο με ένα μεγάφωνο σε αυτοκίνητο όπως κάνουν οι μικροπωλητές;

Θα ακούνε πεντακόσιοι και μπορεί να'ρχονται εκατό στην εκδήλωση. Επί πλέον δεν θα δικαιολογούνται ότι δεν το έμαθαν. (Στην Πρέβεζα ο Δήμος το κάνει συχνά).

Για τους καταγγέλλοντες και όχι μόνον

Για να σταματήσουν επιτέλους οι όποιες καταγγελίες, συκοφαντίες κ.λπ. περί της χρήσεως του Νέου Νεκροταφείου, η όλη υπόθεση εν ολίγοις έχει ως εξής:

Όταν, τω καιρώ εκείνω, ερρίφθει η ιδέα περί της κατασκευής Νεκροταφείου στα Σέρβινα, από την τότε κρατούσα Πολιτική και Πνευματική ηγεσία του τόπου, σχεδόν σύσσωμος ο λαός της κάτω Κόνιτσας αντέδρασε. Για την Άνω Κόνιτσα ούτε λόγος.

Αντί εκεί, επροτάθη η κατασκευή Νεκροταφείου στην Αγία Παρασκευή για τους πιο κάτω σημαντικούς λόγους.

α) Η Αγία Παρασκευή ευρίσκεται σχεδόν στο ήμισυ της αποστάσεως από το προτεινόμενο και ως εκ τούτου, ο κόσμος και κυρίως οι γυναίκες θα μπορούν πιο εύκολα να ανάβουν ένα κερί στους δικούς των.

β) Η εκκλησία ήδη υπάρχει και δεν θα χρειαστεί να κατασκευασθεί άλλος Ναϊσκος.

γ) Επειδή η οικοπεδική έκταση ήταν ελλειπής, δύο άτομα που γειτνιάζανε με τον χώρο της εκκλησίας θα παραχωρούσαν δωρεάν την απαιτούμενη έκταση. Όμως δεν επείσθησαν και προχώρησαν σε εργασίες με τα επακόλουθα χρονοβόρα προβλήματα.

Τέλος επειδή όλοι οι Κονιτσιώτες είναι από παιδιόθεν δεμένοι με την εκκλησία των Αγίων Αποστόλων, αλλά κατά προσφιλάτων πρόσωπα από αμνημονεύτων ετών είναι εκεί θαμένα, δεν είναι εύκολο να το αποχωριστούν.

Εκτός από τους μόνιμους κατοικούντες στην κ. Κόνιτσα σχεδόν και οι προερχόμενοι από τα χωριά ενταφιάζουν τους δικούς των στο υπάρχον Νεκροταφείο με αποτέλεσμα να χρειάζεται σχετική διαμόρφωση.

Επομένως δεν είναι σωστό έτσι εύκολα και αβασάνηστα να επιρρίπτουμε αναθέματα τόσον στον αξιολογώτατο Παπατόλη μας όσον και στους άξιους Επιτρόπους που αφιερώνουν αρκετό χρόνο για την εύρυθμη λειτουργία τόσον του Νεκροταφείου όσον και της Ενοριακής Εκκλησίας και όχι μόνον.

Και κάτι ακόμη: Όποιος έχει τόσο διακαή πόθο για την λειτουργία του Ν. Νεκροταφείου δεν έχει παρά να το δηλώσει εγγράφως πως επιθυμεί τον ενταφιασμό του εκεί και όντως η επιθυμία του -θέλω να πιστεύω - θα εκπληρωθεί δεόντως.

Ε. Ευαγγελίδης
Μόνιμος κάτοικος Κάτω Κονίτσας

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

- Με καλοκαιρία γιορτάστηκε η Εργατική Πρωτομαγιά φέτος. Στην Κόνιτσα δεν έγινε καμιά εκδήλωση, αλλά πολλοί ήταν οι επισκέπτες που προτίμησαν να απολαύσουν τις ομορφιές του τόπου μας. Βοϊδομάτης και Μπουραζάνι, όπως πάντα, δέχονται τον περισσότερο κόσμο.

- Στις 10/5 έγινε στο Αρσάκειο Μέγαρο της Αθήνας εκδήλωση παρουσίασης του βιβλίου “ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ” του συνεργάτη του περιοδικού μας Χ. Γκούτου. (βλ. σε άλλη σελ. 157).

- Στις 13/5/18 έγινε στη Δημόσια βιβλιοθήκη Κόνιτσας η παρουσίαση του βιβλίου «Η ΚΕΡΑΣΟΒΙΤΙΣΣΑ ΜΑΝΑ» της Ανδρομάχης Μπούνα.

- Στις 17/5, γιορτή της Αναλήψεως, λειτούργησε το εκκλησάκι του Αγ. Βασιλείου (δίπλα στη γέφυρα Αώου) με συμμετοχή αρκετού κόσμου.

- Στις 20 Μαΐου γιόρτασε η εκκλησία του Αγ. Νικολάου στο εγκατελειμμένο χωριό Δερβένι. Με πρωτοβουλία του Νικήτα Πορφύρη συγκεντρώθηκαν στο παλιό χωριό αρκετοί χωριανοί που παρακολούθησαν τη Λειτουργία με τον παπα-Θανάση Ρωμανέλη και ψάλτη τον Γιάννη Λασπονίκο.

Για όσους δε γνωρίζουν το χωριό αυτό είναι κοντά στο Λυκόμορο και πιο ψηλά από τη γέφυρα Σκορδίλη. Τον Ιούλιο του 1943 Γερμανοί των Ορεινών

Καταδρομών της “Εντελβάις” ερχόμενοι από το Λεσκοβίκι, το κατέστρεψαν και οι κάτοικοί του σκόρπισαν στα γυρωχωριά και στην Κόνιτσα.

- Βροχερός ήταν ο φετινός Μάης ως το τέλος, ενώ ο Ιούνιος ήρθε με απότομη ζέση.

- Στις 9/6/18 πραγματοποιήθηκε στο Δημαρχιακό Μέγαρο συναυλία της Μικτής χορωδίας του Δήμου Καλαμαριάς, υπό τη δ/ση του κ. Ιωάννη Κούκα.

Την εκδήλωση προλόγισε η Αντιδήμαρχος Πολιτισμού κ. Κατερίνα Δημάρατου και χαιρετισμό απήυθυνε ο Δήμαρχος κ. Ανδρέας Παπασπύρου.

Το πρόγραμμα με τραγούδια ελληνικών και ξένων συνθετών ενθουσίασαν το κοινό που καταχειροκρότησε τους χορωδούς και έφυγε ευχαριστημένο.

Ήταν μια εξαιρετική εκδήλωση και έχασαν αυτοί που δεν παραβρέθηκαν.

- Την Κυριακή 24/6 στη Μητρόπολη Κόνιτσα τελέστηκε μνημόσυνο για τον ευεργέτη Μιχαήλ Αναγνωστόπουλο.

- Τριήμερο Σεμινάριο Παραδοσιακών χορών πραγματοποιήθηκε στις Πάδες 28-30 Ιουνίου.

- Στις 20-21-26-27 Ιουνίου από την Κοινωφελή επιχείρηση του Δήμου μοιράστηκαν στην αίθουσα του Κοινωνικού Παντοπωλείου (αίθουσα Μαθητικής Εστίας) προϊόντα από το πρόγραμμα επισιτιστικής και βασικής υλικής Συνδρομής του Ταμείου Ευρωπαϊκής βοήθειας για τους άπορους (ΤΕ-

BA/FEAR).

- Στις 22/6, με τη λήξη των μαθημάτων της Μουσικής Σχολής του Δήμου πραγματοποιήθηκε εκδήλωση των μαθητών στο Δημαρχείο. Οι μαθητές έδειξαν την πρόοδο που είχαν αυτή τη χρονιά με τη διδασκαλία του μαέστρου Γιάννη Γαρίτη και της πιανίστας συζύγου του Αγγέλας Παπανικολάου.

Είναι αρκετά παιδιά που φοιτούν στη Σχολή και αυτό δείχνει το ενδιαφέρον των γονέων που τα στέλνουν, εισφέροντας ένα μέρος στα οικονομικά μαζί με τον Δήμο.

- Στις 30/6 το Πολιτιστικό Εργαστήριο της Αθλητικής Ένωσης Κόνιτσας παρουσίασε τη μουσικοχορευτική παράσταση «Μια θάλασσα τραγούδια» στην αίθουσα Τελετών Δημαρχείου. Σενάριο-Χορογραφίες; Χαρά Κυρούση-Αλεξ. Λάκκας. Οι μικροί μαθητές απέδωσαν με ακρίβεια τους ρόλους τους και η μεστή αίθουσα δονήθηκε από τα παρατεταμένα χειροκροτήματα.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γάμοι:

- Στις 27-4-18 έγιναν οι γάμοι του Ιωάννη Ράπη και της Παναγιώτας Κυρτζόγλου στην Κόνιτσα.

- Στις 6-5 του Δημητρίου Σκεύα και της Νικολέτας Πασσιά... στην Κόνιτσα.

- Στις 26-5 του Πέτρου Σταμούλη και της Χριστίνας Παναγιώτου στην Κόνιτσα.

Γεννήσεις:

- Ο Χάρης Μουλαΐδης και η Όλγα Β. Μάτσα απόκτησαν κοριτσάκι στη Θεσ/νίκη (14-5-18).

Βαπτίσεις:

- Στις 28/4/18 η Σοφία Β. Ζήδρου και ο Αδάμ Πανταζής βάπτισαν το γιό τους στη Δράμα. Όνομα: Κων/νος-Χρυσοβαλάντης.

- Στις 15/4 βαπτίστηκε στην Καλλιθέα η Δήμητρα Ντίνα του Θωμά και της Ελένης.

- Στις 20/5 βαπτίστηκε στην Κόνιτσα η Ελένη Ράγγα του Αντωνίου και της Γρηγορίας.

- Στις 3/6 βαπτίστηκε στην Κόνιτσα η Αθανασία Λαγού του Ευαγγέλου και της Αικατερίνης.

Απεβίωσαν:

- Στις 6/5 η Παρασκευή Μακρυγιάννη, ετών 92, στην Αγ. Παρασκευή.

- Στις 12/5 η Ελένη Τσινασλάν, ετών 83, στην Κόνιτσα.

- Στις 15/5 η Ευτυχία Καρρά, ετών

89, στην Ηλιόρραχη.

- Στις 29/5 ο Λεωνίδας Ζώτος, ετών 88, στην Πηγή.

- Στις 1/6 ο Δημήτριος Μήτσικας, ετών 84, στην Κόνιτσα.

- Στις 12/6 ο Δημήτριος Κυρτζόγλου, ετών 55, στην Κόνιτσα.

- Στις ... ο Γρηγόριος Ευαγγελίδης, ετών 55 στην Αθήνα.

- Στις .... ο Σταύρος Κέντρος, ετών 69, στα Γιάννινα.

- Στις 23/6 ο Απόστολος Ζώτος, ετών 83, στην Κόνιτσα.

- Στις 24/6 η Σοφία Λιάπη-Σέρρα, ετών 83, στην Κόνιτσα.

- Στις 30/4 ο Ευάγγελος Νταλαμπύρας, ετών 87 στην Πυρσόγιαννη.

- Στις 6/5 η Γιαννούλα Τσέγκα, ετών 91, στην Πλαγιά.

- Στις 1/6 ο Ιωάννης Παπαχρήστος, ετών 96, στην Καστάνιανη.

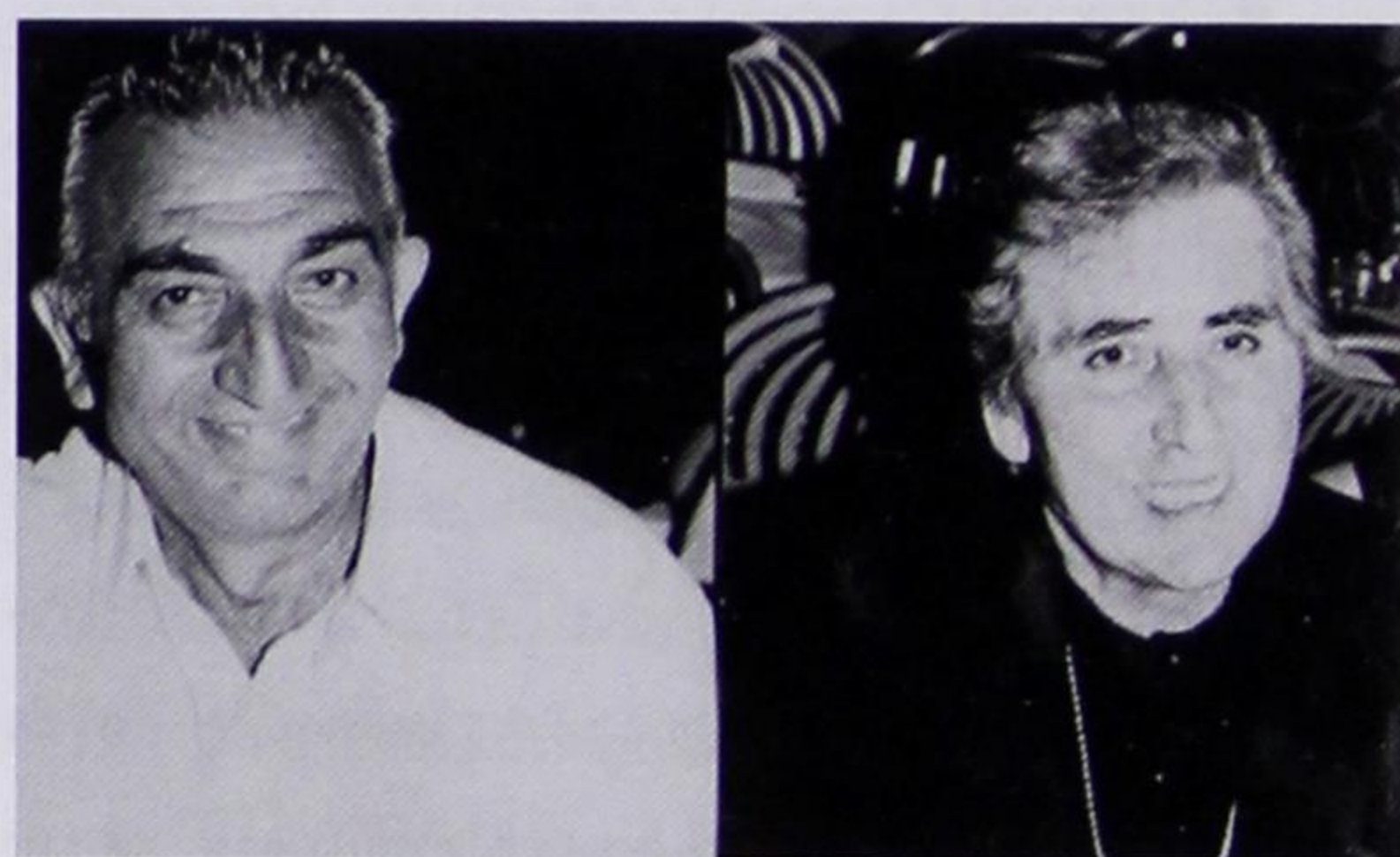
- Στις 2/6 η Βασιλική Μάτσικα, ετών 87, στην Βούρμπιανη.

ΜΝΗΜΕΣ

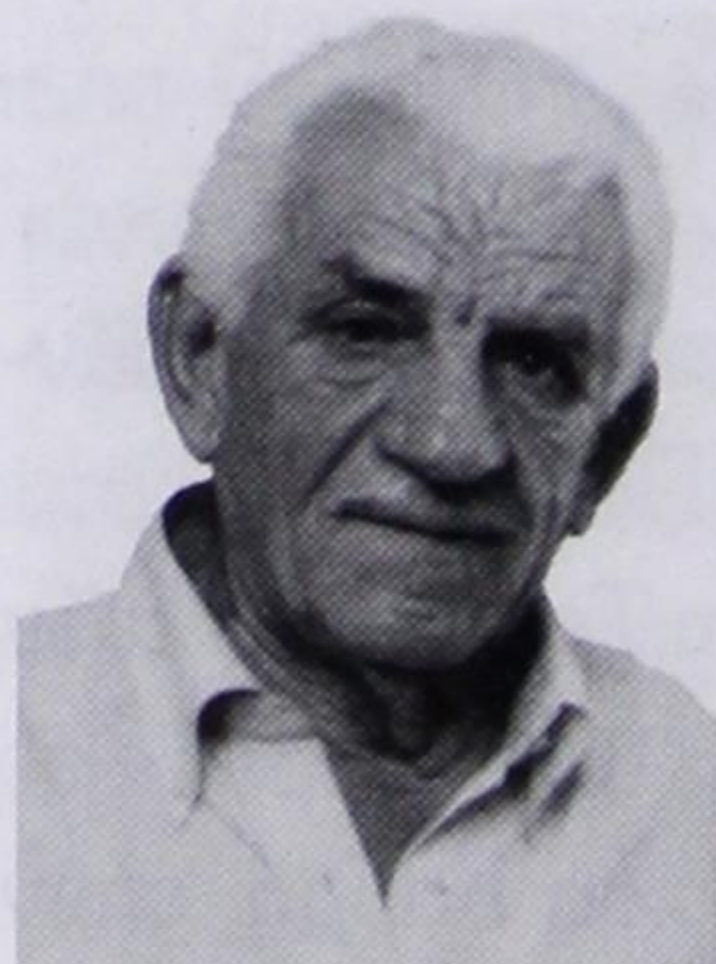
- Στη μνήμη του Γιάννη Καπαίου, η σύζυγος Αντιγόνη και η αδερφή του Ασημούλα, προσφέρουν στο περιοδικό μας 50 ευρώ.

Στη μνήμη του Γιάννη και της Ανθούλας Γαϊτανίδη, με τη συμπλήρωση είκοσι χρόνων από τότε που έφυγαν από τη ζωή, τα παιδιά τους, προσφέρουν 20 ευρώ στο περιοδικό μας.

Αυτοί που έφυγαν

† Λεωνίδας Θ. Ζώτος ετών 88

Στις 29 του Μάη 2018, στο Κοιμητήριο του Αη Νικόλα φίλοι, γνωστοί και συγγενείς ολόκληρο το Πεκλάρι και όχι μόνο, συνόδευσε

τον Λεωνίδα στην τελευταία του κατοικία, εκεί που αναπαύονται όλα τα προσφιλή μας πρόσωπα.

- Εκεί στη φιλόξενη γη του κοιμητηρίου του κωριού μας, αναπαύεται και ο Λεωνίδας, ο δικός ΝΙΔΑΣ!!!!

Γεννήθηκε στο Πεκλάρι το 1930. Γνήσιος Πεκλαρίτης ο Νίδας, αγωνιστής της ζωής και της Πατρίδας, γνήσιο τέκνο του Πεκλαριού, δούλεψε σκληρά στη ζωή του στο Πεκλάρι, στην Κόνιτσα, στα Γιάννενα και πέτυχε...

Δημιούργησε μια θαυμάσια οικογένεια με την σύντροφο της ζωής του Ελένη, κόρη του Ανδρέα και της Αλεξάνδρας Βουρδούκα.

Ανάθρεψαν και αποκατέστησαν τα αξιόλογα παιδιά τους, τον Νίκο, το Μάνθο και την Ευδοξία και ευτυχισμένος παππούς στο πέρασμα του χρόνου, αξιώθηκε να καμαρώσει και να κρατήσει στην αγκαλιά του τα παιδιά των παιδιών του, τα ΕΓΓΟΝΙΑ του!!!

Γεννημένος στην ταραγμένη 10ετία του 30: βίωσε τα γεγονότα στην παιδική του ηλικία του Ελληνοϊταλικού πολέμου του 40, την Γερμανική Κατοχή, τον εμφύλιο σπαραγμό και συμμετείχε ενεργά στους αγώνες της Πατρίδας.

Στρατευμένος στα κοινά του χωριού, απόγονος της ιστορικής οικογένειας του Παπαθανάση ακολούθησε τα χνάρια του παππού του και παρά τη στοιχειώδη παιδεία του μυήθηκε στα μονοπάτια της εκκλησιαστικής διαδικασίας και υπηρέτησε ως ιεροψάλτης στον Ιερό Ναό του Πολυούχου του χωριού μας Αν-Γιώργη, μέχρι τον θάνατό του, σε δύσκολες στιγμές πάντα ταπεινός και πρόθυμος με συνέπεια και απέραντη καλοσύνη. Σοβαρός επαγγελματίας, δεν υπήρχε τέχνη - εργασία που να μην φέρνει εις πέρας.

Μοναδικός, ίσως από τη γενιά του που δεν απέδρασε από το Πεκλάρι μετανάστης, για καλύτερη ζωή, έμεινε πιστός στα πατρία εδάφη, τιμώντας και υπηρετώντας την παράδοση και την πολιτιστική κληρονομιά του χωριού μας.

Το Πεκλάρι κάνει την ιστορία του, κάνει την παράδοσή του, κάνει χρήσιμους για το χωριό ανθρώπους.

Ευχόμεθα και προσευχόμεθα ο πανάγαθος θεός να τάξει την ψυχή του «ένθα οι δίκαιοι αναπαύονται».

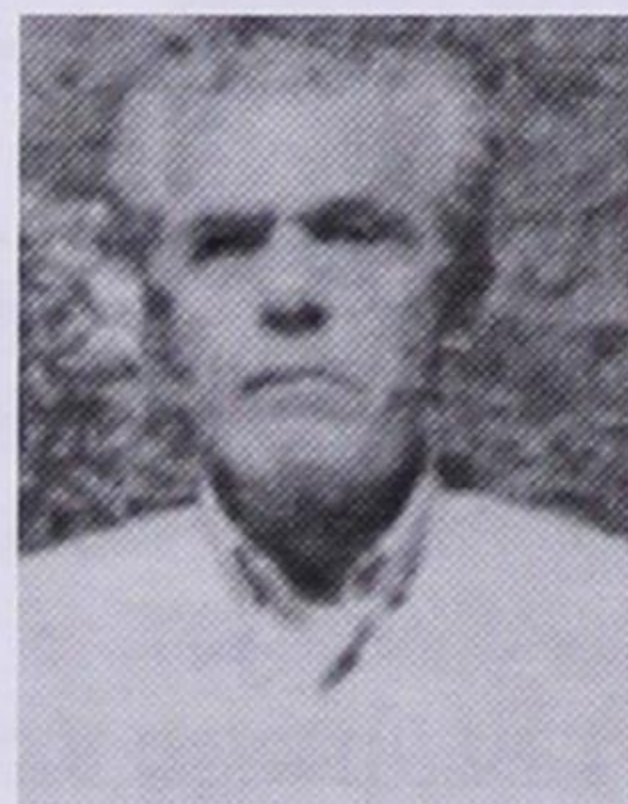
Τα μυρωμένα λουλούδια από τις αυλές και τους μπαχτσέδες μας που σκέπασαν το φέρετρό του, ας γίνουν βάλσαμο παρηγοριάς στις πονεμένες καρδιές της γυναίκας του, των παιδιών του του αδελφού του Πασχάλη.

Αιωνία σου η μνήμη

Καλό σου ταξίδι φίλε

Κ.Γ.Κ.

† Τηλέμαχος Κων. Χρήστου

Στις 22 Ιουνίου 2018 έφυγε για το μεγάλο ταξίδι ο αείμνηστος Τηλέμαχος Κ. Χρήστου, ετών 85, Συνταξιούχος Αστυνομικός από Μολυβδοσκέπαστο Κόνιτσας.

Ήπιος, νομοταγής και αγαπητός όπου υπηρέτησε. Συνιστούσε να είμαστε ήσυχoi πολίτες, να εφαρμόζουμε τους νόμους της πολιτείας και να αποφεύγουμε τα άκρα, τις κακίες και τις συκοφαντίες.

Όπου υπηρέτησε, άφησε τις καλύτερες εντυπώσεις.

Ο γράφων υπήρξε συμμαθητής του, στο Γυμνάσιο εγκαρδιακός φίλος και πο-

Κόνιτσα

λύ αγαπητός. Όλοι τους όσοι τον γνώρισαν, είχαν να πουν καλά λόγια. Ο θάνατός του πολύ μας λύπησε.

Πλήθος κόσμου στην εξόδιο ακολουθία του στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Κοπάνων Ιωαννίνων.

Πολλά στεφάνια, πολλές δωρεές ιδιαίτερες στο αγαπημένο του χωριό Μολυ-

βδοσκέπαστο.

Συλλυπούμαστε βαθύτατα τη σύζυγό του, τα παιδιά του, τα εγγόνια του, τ' αδέρφια του, τ' ανήψια του, όλους τους συγγενείς και τους φίλους του.

Αιωνία να είναι η μνήμη του

Σωκράτης Μιχ. Οικονόμου
Γεροπλάτανος

Από το περιοδικό μας εκδόθηκε το βιβλίο «ΚΟΝΙΤΣΑ» για τα 100 χρόνια από την απελευθέρωση, με ιστορικό περιεχόμενο.

Για τους φίλους του περιοδικού η συμβολική τιμή 5 € + 3 € έξοδα αποστολής.

Πληροφορίες: Τηλ. 26550 22212 & 6979138737

Μετεωρολογικά στοιχεία από τον σταθμό του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών στην Κόνιτσα σε συνεργασία με το Metar.gr. (www.metar.gr)

Θέση Σταθμού: Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κόνιτσας-Πραμάντων (υψόμ. 530m)

Ιστοσελίδα Σταθμού: <http://penteli.meteo.gr/stations/konitsa/>

Μάιος 2018			Υετός (mm)	Ημέρες βροχής (>0,2mm)	Επικρατών ανέμος
Θερμοκρασία (°C)					
Μέση	Μέγιστη	Ελάχιστη			
17,8	30,6	8,7	154,6	26	ΝΔ
Ιούνιος 2018					
Θερμοκρασία (°C)			Υετός (mm)	Ημέρες βροχής (>0,2mm)	Επικρατών ανέμος
Μέση	Μέγιστη	Ελάχιστη			
20,2	35,6	12,0	119,6	17	ΝΔ

Συνδρομές

	€		
Μωυσίσης Χρήστος Γερμανία	30	Πορφύρης Κων. Κόρινθος	15
Κούσιος Δημ. Αθήνα	50	Ζιώγας Αντ. Χαλκιδική	20
Οικονόμου Ελευθ. Αθήνα	50	Γεράσης Γεράσιμος Τύρναβος	20
Χατζή Σπυριδούλα Αθήνα	20	Χούσος Κων. Τρίκαλα	20
Κυπαρίσσης Βασ. Αθήνα	20	Νάτσης Βασίλειος Πρέβεζα	30
Γκούτος Χαριλ. Αθήνα	50	Αρχ. Αρσένιος Μάιπας Κόνιτσα	20
Τέλλης Δημ. Αθήνα	20	Κυρτζόγλου Ηλίας Κόνιτσα	15
Πάντος Πέτρος Αθήνα	50	Γαϊτανίδης Σπυρ. Κόνιτσα	15
Ρούβαλης Αλεξάνδρα Αθήνα	15	Αγόρου Κων. Κόνιτσα	20
Καρατζήμος Κων. Αθήνα	30	Ζήδρος Κ. Βασ. Κόνιτσα	30
Μπαλτογιάννη Ευγενία Αθήνα	15	Πορφυρίου Παν. Κόνιτσα	30
Μπλιθικιώτη Διαμάντω Αθήνα	15	Ζάμπου Κόνιτσα	20
Ζιώγας Ιωάννης Αθήνα	60	Ρούση Φανή Κόνιτσα	15
Χούσιος Σπύρος Αθήνα	20	Κορέτση Μαρία Κόνιτσα	15
Κίτσιος Δημ. Αθήνα	20	Φίλιου Ελένη Κόνιτσα	15
Χατζή Αθανασία Αθήνα	20	Ντάφλης Χαρ. Κόνιτσα	15
Δεμίρη Εύη Αθήνα	50	Ρεμπέλη Άννα Κόνιτσα	20
Καρβέλης Επαμ. Θεσ/νίκη	70	Νάκου-Χατζή Κυρ. Κόνιτσα	50
Εξάρχου Γεωργ. Θεσ/νίκη	15	Καραφέρη Ελισάβετ Κόνιτσα	15
Ντίνης Παν. Θεσ/νίκη	20	Στεφάνου Δημ. Κόνιτσα	15
Σδούκος Δημ. Θεσ/νίκη	20	Νίκου Μάχη Κόνιτσα	20
Παπαευθυμίου Βασ. Γιάννινα	30	Νούτσος Γεωργ. Κόνιτσα	50
Λέτσιος Νικ. Γιάννινα	30	Πράπας Ηλίας Κόνιτσα	30
Μπουζούλα Μαρία Γιάννινα	15	Γαϊτανίδης Ι. Μάκης Κόνιτσα	15
Μπάρμπας Αθαν. Γιάννινα	30	Αμπάζ Χατέμ Κόνιτσα	20
Παπαδίας Δημ. Γιάννινα	15	Χούσου Άννα Κόνιτσα	20
Ζήνδρος Βασ. Γιάννινα	20	Δημόπουλος Αποστ. Μολυβδοσκεπάστη	25
Παπαδιαμάντης Κων. Γιάννινα	20	Πορέτσης Μηνάς Εξοχή	30
Καλλιντέρη Αμαλία Γιάννινα	15	Ραπακούσιος Φωτ. Αηδονοχώρι	50
Πρόκος Κων/νος Γιάννινα	20	Παπαδίας Νίκος Ελεύθερο	15
Πρόκος Νίκος Γιάννινα	20	Μπόμπολα Έλλη Ελεύθερο	15
Βλάχος Επαμ. Πάτρα	15	Γούρης Στεφ. Ελεύθερο	15
Πορφυριάδης Νικ. Άρτα	15	Σακκάς Ζήσης Ελεύθερο	20
Νάτσης Σωκράτης Βόλος	20	Τσόμπος Χρήστος Αρίστη	20
		Σπανού Πελαγία Πηγή	20

Ψάρεμα στον Βοΐδομάτη (Flyfishing).

ΥΠΟΔ.1031 ΚΑΥ.25.90.09.0010
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ / RETOUR

Άγνωστος	☐ Inconnu
Διεύθυνση ανεπαρκής	☐ Adresse insuffisante
Απαράδεκτο	☐ Refusé
Απεβίωσε	☐ Décédé
Συνωνυμία	☐ Synonymie
Δ/ση δυσανάγνωστη	☐ Adresse illisible
Αζητητό	☐ Non réclamé
Έφυγε χωρίς να αφήσει διεύθυνση	☐ Parti sans laisser d'adresse

ΔΙΜΗΝΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
Κόνιτσα 441 00
Τηλ. 26550 22-464
22.212

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
ΚΟΝΙΤΣΑΣ
Αρ. Άδειας
2573

